

**T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI RESMİ
ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN
ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLER İLE BU OKULLARDA
OKUYAN ÖĞRENCİ VE VELİLERİNİN DİSİPLİNE
İLİŞKİN ALGILARI
(SAKARYA ÖRNEĞİ)**

Selim ATAY

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ İŞLETME ANABİLİM DALI
TÜRKÇE İŞLETME PROGRAMI**

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali HAMEDOĞLU

İSTANBUL, Eylül 2013

**T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI RESMİ
ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN
ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLER İLE BU OKULLARDA
OKUYAN ÖĞRENCİ VE VELİLERİNİN DİSİPLİNE
İLİŞKİN ALGILARI
(SAKARYA ÖRNEĞİ)**

**Selim ATAY
(122001365)**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ İŞLETME ANABİLİM DALI
TÜRKÇE İŞLETME PROGRAMI**

**DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali HAMEDOĞLU**

İSTANBUL, Eylül 2013

T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI RESMİ
ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN
ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLER İLE BU OKULLARDA
OKUYAN ÖĞRENCİ VE VELİLERİNİN DİSİPLİNE
İLİŞKİN ALGILARI
(SAKARYA ÖRNEĞİ)

Selim ATAY
(122001365)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ İŞLETME ANABİLİM DALI
TÜRKÇE İŞLETME PROGRAMI

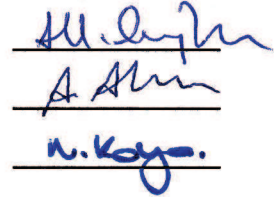
Tezin Enstitüye Teslim Edildiği Tarih 27./09/2013

Tezin Savunulduğu Tarih : 27.09.2013

Tez Danışmanı : Yrd. Doç Dr. Mehmet Ali HAMEDOĞLU

Diğer Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Ahmet AKIN

: Yrd. Doç. Dr. Mehmet KAYA

M. Ali Hamedoğlu
A. Akın
M. Kaya

İSTANBUL, Eylül 2013

Araştırmam esnasında bana her konuda yardımcı olan, maddi manevi desteğini esirgemeyen saygıdeğer danışman hocam **Yrd. Doç Dr. Mehmet Ali HAMEDOĞLU**'na; ders aşamasından tez aşamasına kadar büyük bir anlayış ve özveriyle çalışmalarımda bana destek veren sınıf arkadaşlarım ve sevgili meslektaşlarım Derya AKSAKAL, Cem CEVAHİR ve Yüksel HAMZAOĞLU'na; anket çalışmalarımda yardımcı olan değerli yönetici ve öğretmen arkadaşlarıma; sevgili öğrencilerime ve saygıdeğer velilerine sonsuz teşekkürü tüm içtenliğimle borç bilirim.

Eylül 2013

Selim ATAY

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

ONAY SAYFASI

TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
KISALTMALAR/SEMBOLLER	vi
TABLO LİSTESİ	vii

BÖLÜM 1

1.1. GİRİŞ VE PROBLEM DURUMU	1
1.2. PROBLEM CÜMLESİ	2
1.3. ALT PROBLEMLER	2
1.4. SINIRLILIKLAR	2
1.5. ARAŞTIRMANIN AMACI	2
1.6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	3

BÖLÜM 2

2.1.1. İLGİLİ LİTERATÜR.....	3
2.1.2. Disiplinin Tanımı	3
2.1.3. Geleneksel Disiplin Anlayışı	7
2.1.4. Disiplinsizliğin Nedenleri	8
2.1.5. Eğitim Kurumlarında Disiplinin Önemi ve Gerekliliği	10

BÖLÜM 3

3.1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE MODELİ	12
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	12
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI (ANKET)	12
3.3.1. Anketlerin Hazırlanması	12

3.3.2.	Anketlerin Uygulanması	13
3.3.3.	Anketlerin Toplanması, Kontrol Edilmesi ve Sınıflandırılması	13
3.3.4.	Anketlerin Kotlanması ve Veri Girişinin Yapılması	14
3.3.5.	Verilerin Geçerliliği ve Güvenilirliği	14
3.4.	VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ	15

BÖLÜM 4

4.1.	BULGULAR VE YORUMLAR	17
4.1.1.	Disiplin Kelimesinin Çağrıştırdığı Kelimelere İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	17
4.1.2.	Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	23
4.1.3.	Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar (A).....	31
4.1.4.	Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Bulgular ve Yorumlar (B).....	59
4.1.5.	Disiplini Sağlamada Çevresel Faktörlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar (C).....	83

BÖLÜM 5

5.1.	SONUÇLAR VE ÖNERİLER	106
5.1.1.	Tartışma	106
5.1.2.	Sonuçlar	107
5.2.	ÖNERİLER	111
5.2.1.	Eğitim ve Okulların Paydaşlarına Öneriler	111
5.2.2.	Diğer Araştırmacılara Öneriler	113

KAYNAKLAR	114
------------------------	-----

EKLER	116
--------------------	-----

EK-1: Sakarya Valiliği Anket Uygulaması İzin Belgesi	116
--	-----

EK-2: Anket Formu.....	117
------------------------	-----

ÖZGEÇMİŞ	119
-----------------------	-----

ÖZET

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI RESMİ ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLER İLE BU OKULLARDA OKUYAN ÖĞRENCİ VE VELİLERİNİN DİSİPLİNE İLİŞKİN ALGILARI (SAKARYA ÖRNEĞİ)

Bu araştırmada Sakarya ilinde resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ve yöneticiler ile bu okullarda okuyan öğrenci ve velilerinin disipline ilişkin algıları incelenmiştir. Araştırma Sakarya ilinde, resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerle, ayrıca bu okullarda okuyan öğrenciler ve bu öğrencilerin velileriyle sınırlandırılmıştır. Araştırma okullardaki disiplinsizliklerin nedenlerini ortaya koyma açısından önemlidir. Araştırma grubunu 525 denek oluşturmuştur. Denekler; 150 öğrenci, 150 veli, 125 öğretmen ve 100 yöneticiden oluşmuştur. Araştırmadan elde edilen veriler, ilk önce elektronik ortama aktarılmış, daha sonra spss programında, ortalamaları, standart sapmaları, bağıl değişim katsayıları hesaplanmış, tek örneklem t-testi ve tek yönlü analizlerle değişkenler arasındaki ilişkilerin anlamlılıkları tespit edilmiştir. Analizlerde ortaya çıkan farklar, cinsiyet, mezun olunan fakülte, öğrenim durumu, statü (öğrenci, veli, öğretmen ve yönetici), yaş ve çalışma yılına göre ele alınıp incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Disiplin, Algı, Disiplin Algısı

Tarih : 27.09.2013

ABSTRACT

THE PERCEPTIONS OF DISCIPLINE OF THE ADMINISTRATORS, TEACHERS WORKING; PARENTS AND STUDENTS STUDYING AT SECONDARY STATE SCHOOLS CONNECTED TO THE MINISTRY OF EDUCATION (SAMPLE OF SAKARYA)

In this research, the perceptions of discipline of the administrators and teachers working at secondary state schools connected to the Ministry of Education and parents and students studying there have been examined. The research has been carried out in Sakarya with the teachers working at secondary state schools connected to the Ministry of Education and with the parents and students studying there. The research is important for revealing the causes of the indiscipline at schools. The research group consists of 525 subjects. The subjects consist of 150 students, 125 teachers, 100 administrators. The results taken out of the research at first have been transferred to the electronic platform, then on the SPSS, the averages, standard deviations, the dependent coefficient variations have been checked out and the relationship between the one sample t-test, one way analysis and variations have been detected. The differences that revealed in the research have been analyzed and interpreted according to the gender, faculty of graduation, educational background, status (student, parent, teacher, administrator), age and the year of working.

Key Words : Discipline, perception, discipline perception

Date : 27.09.2013

KISALTMALAR/SEMBOLLER

V	: Bağıl Değişim Katsayısı
$\bar{X}$	: Ortalama
p	: Anlamlılık Değeri
Sig.	: Anlamlılık

TABLO LİSTESİ

SAYFA NO

Tablo	3.1. Lise Türlerine Göre Katılımcı Bilgileri	15
Tablo	3.2. Genel Katılımcı Bilgileri.....	15
Tablo	4.1. Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler Tablosu	19
Tablo	4.2. Cinsiyete Göre Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler.....	20
Tablo	4.3. Fakülte Değişkenine Göre Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler.....	21
Tablo	4.4. Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler.....	22
Tablo	4.5. Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması	24
Tablo	4.6. Cinsiyete Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması.....	24
Tablo	4.7. Deneklerin Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması.....	25
Tablo	4.8. Öğrenim Durumuna Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması	25
Tablo	4.9. Statüye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması	26
Tablo	4.10. Cinsiyete Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması	26
Tablo	4.11. Fakülteye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması	27
Tablo	4.12. Öğrenim Durumuna Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması	27
Tablo	4.13. Öğrenim Durumuna Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması.....	28
Tablo	4.14. Statüye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması	28

Tablo	4.15. Statüye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması	29
Tablo	4.16: Yaşa Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması	29
Tablo	4.17 Çalışma Yılına Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması	30
Tablo	4.18. Okullarda Uyulması Gereken Kuralları Ne Derece Bilindiğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	30
Tablo	4.19. “Disiplin herkese göre değişir.” Algısının Karşılaştırılması	31
Tablo	4.20. “Disiplin katı kurallar anlamı taşır.” Algısının Karşılaştırılması	32
Tablo	4.21. “Disiplin cezayla korkutmaktır.” Algısının Karşılaştırılması	33
Tablo	4.22. “Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.” Algısının Karşılaştırılması	34
Tablo	4.23. “Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.” Algısının Karşılaştırılması.....	36
Tablo	4.24. “Disiplin kurallara aynen uymaktır.” Algısının Karşılaştırılması.....	37
Tablo	4.25. “Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.” Algısının Karşılaştırılması	38
Tablo	4.26. “Disiplin kurumun düzenli işleyiştir.” Algısının Karşılaştırılması	39
Tablo	4.27. “Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.” Algısının Karşılaştırılması	40
Tablo	4.28. Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	41
Tablo	4.29. Cinsiyete Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	41
Tablo	4.30. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	44
Tablo	4.31. Statüye Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	45
Tablo	4.32. Statüye Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	46
Tablo	4.33. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	52
Tablo	4.34. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	52
Tablo	4.35. Yaşa Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	56

Tablo	4.36. Çalışma Yılına Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	57
Tablo	4.37. “Okulda disiplini okul idaresi sağlar.” Algısının Karşılaştırılması.....	59
Tablo	4.38. “Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması	60
Tablo	4.39. “Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.” Algısının Karşılaştırılması.....	61
Tablo	4.40. “Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması.....	62
Tablo	4.41. “Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.” Algısının Karşılaştırılması.....	63
Tablo	4.42. “Yönetici/öğretmenlerin kararlı/tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması	64
Tablo	4.43. “Yöneticiler yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.” Algısının Karşılaştırılması	65
Tablo	4.44. “Öğretmenler, sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir.” Algısının Karşılaştırılması	66
Tablo	4.45. “Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.” Algısının Karşılaştırılması	67
Tablo	4.46. “Öğretmenlerin bilgi ver kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması	68
Tablo	4.47. Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	69
Tablo	4.48. Cinsiyete Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	70
Tablo	4.49. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	73
Tablo	4.50. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	74
Tablo	4.51. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	74
Tablo	4.52. Statüye Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	77
Tablo	4.53. Statüye Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	78

Tablo	4.54. Yaşa Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması.....	82
Tablo	4.55. Çalışma Yılına Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	82
Tablo	4.56. Deneklerin “Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması	83
Tablo	4.57. “Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması.....	84
Tablo	4.58: “Sportif/Sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.” Algısının Karşılaştırılması.....	85
Tablo	4.59. “Disiplin ailenin Sosyo-Ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.” Algısının Karşılaştırılması.....	86
Tablo	4.60. “Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.” Algısının Karşılaştırılması	87
Tablo	4.61. “Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.” Algısının Karşılaştırılması.....	88
Tablo	4.62. “Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlama konusunda iş birliği içindedirler.” Algısının Karşılaştırılması	89
Tablo	4.63. “Üst yöneticiler kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik ederler.” Algısının Karşılaştırılması	90
Tablo	4.64. “Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması	91
Tablo	4.65. Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Genel Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	92
Tablo	4.66. Cinsiyete Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	93
Tablo	4.67. Cinsiyete Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Anlamlılık Oranlarının Ortalamalarının Karşılaştırılması	94
Tablo	4.68. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	95
Tablo	4.69. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	95
Tablo	4.70. Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	96
Tablo	4.71. Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	97

Tablo	4.72. Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	98
Tablo	4.73. Statüye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	99
Tablo	4.74. Statüye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	100
Tablo	4.75. Statüye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	101
Tablo	4.76. Yaşa Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	104
Tablo	4.77. Çalışma Yılına Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması	105

BÖLÜM 1

1.1. GİRİŞ PROBLEM DURUMU

Dünya son 20 yılda baş döndürücü bir hızla gelişmekte ve değişmektedir. Teknolojik gelişmeler, özellikle internet ve sosyal medya alanındaki gelişmeler ülkelerin hemen her alanını hem olumlu hem de olumsuz şekilde etkilemektedir. Teknolojiyi, interneti ve bahsi geçen sosyal medyayı en çok kullananların da lise ve üniversite çağındaki gençler olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Bu gelişmelerin kaçınılmaz sonucu olarak da gençler çok tartışmalı; ancak tartışmalı olduğu kadar da kaçınılmaz ve sınırsız bir dünyayı karşılarında bulmaktadır. Eskiden, okul kalıbına giren, öğretmenin bilgisi ve sevgisiyle şekillenen, velilerin ve diğer unsurların okulu ve öğretmeni, kayıtsız şartsız desteklemeleriyle oluşan disiplinli eğitim, bu günün dünyasında nerdeyse her birey kadar farklı, her birey kadar karmaşık hale gelmiştir. Bu da eğitimin fiziksel mekânları olan okullarda birçok disiplinsiz davranışın kaynağını oluşturmuştur. Bu gelişmeler sadece öğrenciyi değil, veliyi, öğretmeni, idareciyi de hemen her açıdan etkilemiş.

Gelişmiş ya da geri kalmış, her ülkenin tartışmasız, geleceğini emanet ettiği gençlerin iyi bir eğitim almaları, disiplinli bir eğitim almaları başta öğrencilerin, velilerin, öğretmen ve yöneticilerin, disiplinden ne anladıkları, disiplinsizliğe karşı ne gibi çözümler geliştirdikleri ve okul dışı faktörlerin eğitimde ve okulun disiplininde ne derece etkili olduğunun doğru algılanmasına bağlıdır.

Özellikle çok hızlı bir gelişim ve değişim çağıının içinde olan lise öğrencilerinin içinde buldukları ortamların, şeffaf, güvenli ve disiplinli bir eğitim ortamına dönüşmesi için, disiplin konusundaki algıların bireysellikten uzaklaşması ve kurumsal, etik değerler üzerine bina edilmesi gerekmektedir. Bu gün bütün dünya ülkelerinin varmak istedikleri en nihai hedef, tam demokratik rejimler oluşturmaktır. Bu hedefe ulaşmanın vazgeçilmez şartı da yine demokratik bir eğitim sistemi kurmak, demokrasiyi özümsemiş ve her meseleye demokrasi penceresinden bakan bireyler yetiştirmektir. Çünkü eğitimin en temel işlevi budur. (Göleksiz, 1988).

Bu günün dünyasında artık eğitim ile demokrasi arasında doğrudan bir bağlantı kurulmakta ve bu iki kavram birbirinden ayrı düşünülmemektedir. Bu bağlamda okulun ve eğitimin amacı da demokratik düşünebilen, konulara demokrasi penceresinden

yaklaşan ve ilişkilerini hep bu temel üzerine inşa eden bireyle yetiştirmektir. (Karasar, 1979:15-20).

1.2. PROBLEM CÜMLESİ

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenler ile bu okullarda okuyan öğrenci ve velilerinin; Disipline ilişkin algıları nelerdir ve bu algılar hangi bağımsız değişken ve çevresel faktörlere göre değişip şekillenmektedir?

1.3. ALT PROBLEMLER

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile bu okullarda okuyan öğrenciler ve velilerinin;

- a. Disipline ilişkin algıları,
- b. Disiplinin sağlanmasına ilişkin algıları,
- c. Disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algıları, cinsiyetlerine, mezun oldukları fakültelere, öğrenim durumlarına, statülerine, yaşlarına, çalışma yıllarına ve mesleklerine göre değişiyor mu ve bu değişkenler arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yine bu değişkenlere bağlı olarak; disiplin denince akla gelen, disiplini çağrıştıran kelimeler nelerdir, olumlu ve olumsuz çağrışım yapan kelimelerin sıklık durumları nelerdir? Ayrıca bu değişkenlerin denetlediği, okullarda disiplini sağlamak için oluşturulmuş kuralları öğrenciler, veliler, yönetici ve öğretmenler ne ölçüde bilmektedirler?

1.4. SINIRLILIKLAR

Çalışma, 2012-2013 öğretim yılı Sakarya'da yer alan Fen liseleri, Anadolu Liseleri, Meslek Liseleri ve Genel Liselerde görev yapan öğretmenler, yöneticiler, bu okullarda okuyan öğrenciler ile velilerini kapsamaktadır. Bunların dışında kalan her türlü resmi ve özel liseler ile ilköğretim okulları, sanat merkezleri, halk eğitim merkezleri ile Sosyal Bilgiler Lisesi araştırmanın dışında tutularak araştırma sınırlandırılmıştır.

1.5. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmanın amacı, yukarıda belirtilen sınırlılıklar dâhilinde yer alan deneklerin, okullarda disipline ilişkin algılarını, disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algılarını ve disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algılarını tespit etmek, bunun

sonucunda da okullarda kaliteli bir eğitimin vazgeçilmez parçası ve temeli olan disiplini sağlamada eğitimin tüm paydaşları ile bu konuda araştırma yapanlara ışık tutmaktır.

1.6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bilgi ve teknoloji çağı olarak kabul edilen günümüz dünyasında, gençlerin milli ve manevi değerlere hizmet edecek şekilde yetişmelerini, bilgi ve marifetle donanmalarını sağlamak için oluşturulan okul ortamlarında en büyük ve temel sorunların başında disiplinsizlik gelmektedir. Disiplinsiz bir eğitimin neticesinde yaklaşık on altı yıl eğitim verilen bir ülkede bütün emekler boşa gitmekte, eğitimsiz bir nesille sorunlar daha da artmaktadır.

Okullaşma oranı son on yılda oldukça yükselmesine rağmen, okulların amaçlarına ulaşması ve eğitimin kalitesi de aynı oranda düşmüştür. Bunun temel nedeni ise, disiplin algısındaki farklılıklar, herkesin kendine has algıları ile eğitime yaklaşması ve uygulamalarını da buna göre yapmasıdır. Bu algı farkı, öğrenciden öğrenciye, veliden veliye, öğretmenden öğretmene, yöneticiden yöneticiye, okul türünden başka bir okul türüne değişmektedir. Bu kadar çok algı farkının yaşandığı bir okul ortamında ise başta öğrencileri, genel olarak da öğretmen ve diğer paydaşları bir hedef/amaç birliği etrafında birleştirip motive etmenin de olanağı bulunmamaktadır.

Bu çalışmanın amacı ise bu algı farklarını ortaya koyarak, eğitimde ortak bir değer oluşturamamanın bu algı farkından kaynakladığına dikkat çekmek ve diğer araştırmacılara ve konunun paydaşlarına ışık tutmaktır. Şüphesiz, algı farkı olması değil olmaması kuşku uyandırır. Ancak eğitim gibi milletlerin var olma mücadelesinde hayati önem taşıyan bir konuda “*ortak, kurumsal ve etik değerler*” üzerine kurulu bir disiplin algısı olması da kaçınılmaz olduğundan ve araştırma bu noktaya dikkat çektiğinden önem arz etmektedir.

BÖLÜM 2

2.1. İLGİLİ LİTERATÜR

2.1.1. Disiplinin Tanımı

Her öğretmen, öğrenci, veli ve yönetici farklı bir kişiliğe, farklı eğitim seviyesine, farklı bir sosyal çevreye, farklı dini inanışlara, farklı dil ve etnik kimliklere sahiptir. Bu farklılık neticesinde, eğitime bakışları, eğitimden beklentileri, istekleri, ilgileri, çözüm yaklaşımları, çözüm önerileri, sorunlar karşısında duyarlılıkları, mesleğe, öğrencilere, diğer paydaşlara bakışları; dolayısıyla disipline dair her türlü durumda algıları da farklıdır. Her birey, kendi yetiştirme tarzına, inanışına, kültürüne, içinde bulunduğu sosyal çevresine ve daha birçok değişkene göre şekillenen “*doğruluğundan şüphe duymadığı ve diğerlerini tamamen yanlış sayan*” bir disiplin algı ve anlayışına sahiptir. Dolayısıyla hem okulda hem sınıfta hem de eğitimle ilgili diğer konularda bahsi geçen paydaşların farklı tavırlar sergilemeleri de kaçınılmaz doğal bir sonuçtur.

Bunlara bağlı olarak bir okulla bir fabrikanın, bir cami ile bir işletmenin, bir karakolla bir sivil toplum kuruluşunun, bir askeri okulla bir fen lisesinin disiplin algıları oldukça farklıdır. Ancak ortak ve kaçınılmaz olan bir şey vardır ki her birinde disiplin en temel öğedir. Her kurum kendi amacına göre belirler disiplin algısını ve öyle uygulamanın yöntemlerini araştırır bulur ve uygulamaya çalışır. Birisi için çok gerekli olan bir algı ya da uygulama diğeri için oldukça kabul edilemez olabilir. Örneğin, askeri bir lisede kılık kıyafet birliği disiplinin en somut göstergesi ve taviz verilmeyen bir ilkesi ise bu kuralı bir sosyal bilgiler lisesinde uygulamak aynı derece bir saçmalık olarak karşılık bulabilir. Çünkü amaç, yapı, hedef, beklenti, sosyal çevre gibi faktörlerden beslenen algılar çok çeşitli değişkenlere göre şekillenecek ve her çevrede farklı tepki ve uygulamalarla karşılaşacaklardır. Ortak noktaları ise hereksin ortak bir kurala göre davranması ve böylece bireylerin, dolayısıyla da toplumun güven içinde olmasıdır. (Uçar, 2008:1). Burada temel nokta disiplinde belli kurallar olması bireylerin güvenliği, huzuru için temel gereksinimdir. Okullardaki disiplinde ise henüz doğru ile yanlış tam olarak ayıracak bilgi ve tecrübeye sahip olmayan gençlerin yetişkinler tarafından kontrol edilmesi ve yönetilmesidir.

Disiplin kelimesine köken olarak Latince’den geldiği bilinmektedir. Kelime temel olarak eğitmek, terbiye etmek anlamlarına gelen “discipulus” kelimesinden türemiştir. Bu kelime ilk olarak eğitim öğretim anlamalarında kullanılırken daha

sonradan anlamı genişlemiş ve ceza anlamında da kullanılmaya başlanmıştır. Türk devletlerinde ise “zapt u rapt” şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Ancak Osmanlılar’da kelime daha çok askerî bir terim olarak kullanılmıştır. Bu durumda askeri zapt etmek, vazifeye bağlamak, fertler arasında manevi bir bağ kurmak şeklinde anlamlandırmak mümkündür. Ancak bu anlamların tamamında sıkı eğitim, gönüllü eğitim anlamları ağırlık kazanırken ceza ve olumsuz anlamlarıyla kelime öne çıkmamaktadır.

Günümüzde de disiplin kelimesi yine bu askerî ağırlıkla yoluna devam etmekte, disiplin denince yine askeri bir çağrışım yapmaktadır. Eğitimde, yapılan işte, askerlikte başarının esası disiplinli olamaya bağlıdır. Disiplin denince akla önce ordu gelir. Disiplin ordunun ruhudur. Orduda disiplin şahsi bir mesele olmayıp, silahlı kuvvetleri ayakta tutan müşterek bir inanış ruhudur. Türk silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa göre disiplin, “Kanunlara, nizamla ve emirlere mutlak bir itaat ve astının ve üstünün hukukuna riayet demektir.” yeklinde tanımlanmaktadır (WEB_1, 10.07.2013).

Türk Dil Kurumu ise disiplini şu şekilde açıklamaktadır: Disiplin, isim, Fransızca, discipline; 1. İsim: Bir topluluğun, yasalarına ve düzenle ilgili yazılı veya yazısız kurallarına titizlik ve özenle uyması durumu, sıkı düzen, düzence, düzen bağı, zabturapt. 2. Kişilerin içinde yaşadıkları toplulukların genel düşünce ve davranışlarına uymalarını sağlamak amacıyla alınan önlemlerin bütünüdür. (WEB_2, 09.07.2013). Türk Dil Kurumu’nun tanımlarında da disiplinin vurgu yapılan yönü, sıkı bir düzen, sıkı bir ilişkiler ağı ve bu ilişkiler ağında yapılacak işlemlerin tavizsiz ve mutlak itaatle yapılması gerektiğidir. Burada dikkati çeken yön ise disiplin kurallarının yazılı olduğu kadar yazısız da olabileceğidir. Yazılı olmasından kasıt elbette kurallar, kanunlardır ve bunların anlaşılması oldukça kolaydır. Ancak her toplumun yapısına, etnik kökenine, değer ve inançlarına göre şekillenen ve gelenekleriyle oluşan yazısız disiplin kuralları çok daha karmaşık ve soyut yapılardır. Ancak şu da göz ardı edilmemelidir ki, özellikle geri kalmış toplumlarda bu tarz yazılı olmayan kuralların yazılı kurallardan daha etkili olduğu da bir gerçektir.

Ada ve Çetin’in tanımından ise disiplinin bir başka yönüne dikkat çekilmektedir ki bu da disiplinin kurallarla uymak ve başkalarının haklarına saygı göstermekle bağdaştırılmış olmasıdır. İsim olarak “disiplin” sözcüğünden, çoğunlukla kural ve yönetmeliklere uygun sergilenen düzen ve gösterilen davranış ya da eğitimle elde edilen

davranış (sınıfta disiplin) anlaşılır. Kavram düzeni ise işbirliğini, kuralları tanıyıp onlara uymayı ve başkalarının haklarına saygı göstermeyi akla getirir (Ada, Çetin, 2006:4).

Günlük yaşamda ve bu araştırmada disiplin, en çok düzen, intizam anlamıyla kullanılmaktadır. Burada dikkati çeken bir nokta daha vardır ki o da disiplinin mutlak surette bir toplumsal yaşamla özdeşleşmiş olmasıdır. Ayrıca disiplin, kurallar kadar bu kuralların uygulanmasında uygulanan yöntemleri, alınan önlemleri de kapsamaktadır. Aytuna'nın tanımı da disiplinin çoklu yaşam için gerekli olduğunun altını çizmektedir. Buna göre toplumların düzen içinde yaşamaları belirli kuralların olmasına ve bu kuralların bir otorite tarafından uygulanmasına bağlıdır. Bu kurallarla ne kadar uyulduğu o toplumun disiplinli olup olmadığının net ve somut bir göstergesidir. Durum eğitim kurumlarına indirildiğinde çok farklı bir sonuç ortaya çıkmayacaktır. Sonuçta eğitim kurumları da toplumun küçük bir örneği, küçük bir kesiti konumundadır (Aytuna, 1963:274).

Disiplin altına almak, eğitim vererek ve denetim altında tutarak, boyun eğdirmek, düzene sokmak ya da cezalandırmak, düzeltmek, dayakla yola getirmektir (Gordon, 2000:4). Gordon'un disiplin tanımı, Aytuna, Ada ve Çetin'nin disiplin tanımlarından çok daha kısa olmasına rağmen bunlardan oldukça değişik yönlere işaret etmektedir. Bunlardan ilki denetim altına almanın bir eğitim sürecini kapsıyor olmasıdır. Yani önce eğitim verilecek bu aşamayla bir denetim altına alma gerçekleşecek ve düzene sokulacak, boyun eğdirilecektir. Buna bağlı olarak da cezalar yer alacak, hatta kaba tabirle "dayakla da olsa bir yola getirme" gerçekleşecektir. Bu yönüyle Gordon, oldukça sert bir tanım yapmaktadır. Şimdiye kadar yapılan tanımlardan farklı olarak Gordon, disiplinle, şiddeti, sert bir yöntemi hatta dayacağı bağdaştırmış ve bu şekilde çağrışım yaptırmıştır.

Bröckling ise insana ve disipline çok değişik bir gözle bakmıştır. Disipline sokmak, birbiriyle değiştirilebilir, birbirini yerine kullanılabilir hale getirmek demektir. "İnsan malzemesinin" olabildiğince ileri düzeyde bir işe yararlılık, verimlilik sağlayacak ve itaat gösterecek şekilde işlenmesi demektir (Bröckling, 2008:405). İnsanı bir malzeme olarak ifade eden bu tanımlama modern batı düşüncesinin ve sanayileşmenin insana ve insanın eğitime tipik bir bakışını ortaya koymaktadır. Disiplin altına almaktan kasıt, bir insanı bir makine gibi en ideal şartlarda en verimli ve diğeriyle değiştirilebilir olarak kontrol altına almak ve bu şekilde sevk ve idare etmektir.

Disiplin kelimesi, dünyanın hemen her yerinde askeri bir terim olarak daha yaygın olarak kullanılmaktadır. Askeri anlamda disiplin, kendisine hâkimiyet, intizam ve itaat meydana getiren bir çeşit eğitimidir. Disiplinde esas olan bir hedef vardır. Burada esas, tek bir ferdin veya toplu olarak askerin, tavır, hareket veya düşünüş tarzının tayin edilmesidir. Disiplinin gayesi, en çetin hallerde bile, şuurlu olarak, kayıtsız şartsız itaat etmeyi, vazifenin tam zamanında eksiksiz yapılmasının sağlanmasıdır. (WEB_3, 10.07.2013). Askeri disiplin güvenilir bedenler ve itaatkar sadık bir “ruh” üretir, askerleri teknik savaş aygıtı ile kaynaştırır (Bröckling, 2008:406).

Bu tanım ve ifadelerden de açıkça anlaşıldığı üzere, yapılan iş ne olursa olsun ***başarı ile disiplin*** yan yana ve ayrılmaz bir bütün olarak ortaya konmaktadır. Hele hele eğitim gibi bir konuda disiplinsizlik, milletlerin geleceğinde çok derin ve karanlık uçurumlar meydana getirecektir. Disiplinin olması muhakkaktır. Ancak burada vurgulanmak istenen nokta nasıl bir disiplin olmalıdır?

2.1.2. Geleneksel Disiplin Anlayışı

Geleneksel disiplin anlayışına göre, anlaşmazlıkların çözümünde yıkıcı davranan kişilerin toplumsal kurallara uymaları için, ceza ve tehdide ihtiyaç vardır. Bu nedenle yıkıcı ve şiddete yönelik davranışların genellikle cezalandırılması gerektiği savunulur. Ancak bu bireylerde iç disiplin oluşturmaz. Cezalandırma, bireylerde çoğunlukla yanlış tekrar etmemesini sağlar; ancak gerçek bir disiplin algısını kavratmaz, nedenlerini öğretmez. Dolayısıyla bireylerin davranışlarında beklendiği gibi, uzun vadeli, yapıcı, kalıcı etkiler yaratmaz. (Türnüklü, 2006:4). Geleneksel disiplin anlayışına sahip olan ve otoriteyi elinde bulunduran anne-babalar, öğretmen ve okul yöneticileri, öğrencilerin davranışlarının anlamı, nedenleri ve çatışma yaratan çeşitli durumları konusunda nutuk atmaktan hoşlanırlar (Ada, Çetin, 2006:7). Bunun sonucunda anlaşmazlıkları ve disiplinsizlikleri yok edeceklerini düşünseler de durum böyle olmaz, disiplinsizlikler, itaatsizlikler, kargaşa ve kavgalar daha da alevlenir.

Geleneksel disiplin anlayışı, daha çok öğrencilerin bir asker davranışına girmesi, sınıfta kıpırdamandan oturması, öğretmenin karşısında korkuyla durması, öğretmenin kızarak azarlayarak onları yönetmesi şeklindedir. Okulda öğrenciyi severek, okşayarak, onun şahsiyetine saygı duyarak ve onu kırmadan disiplini sağlamak esastır. Aslında iyi fakat zor olanı budur. Kızıp korkutarak yapılan davranışlar geçicidir. Böyle olduğu zaman öğretmen sınıfta olduğu sürece öğrenciler iyi davranışlar gösterirler. Öğretmen

sınıftan ayrılınca eski davranışlarına dönerler. Hâlbuki istenen davranış şekli, öğrencinin isteyerek yaptığı kalıcı davranışlardır (Akar, 2006:4).

Öğretmenler ve anne babalar zamanlarının çoğunu çocukların eğitimleriyle harcarlar ve onların yanlış davranışlarını düzeltmeye, onları birçok açıdan kontrol etmeye çabalarlar. Ancak bu tavır hep başarısız olur ve yetişkinlerin kendi dünyalarında düşündükleri gençler için anlamsız ve saçma olarak algılanır. Buna karşılık da gençler, anne-baba ve öğretmenlere karşı asi ve saldırgan tavırlar ortaya koyarlar. Hükmedici, kontrol edici, kısıtlayıcı tavrı ve davranışlar, sorunları ortadan kaldırmadığı gibi, telafisiz zor yeni sorunları da beraberinde getirir. Bu stratejiler yalnızca daha fazla disiplinsiz davranış üretir ve bu noktada bir kısır döngü yaratabilir (Humphreys, 2001:16). Çocuklara karşı bu tepkilerin disiplin oluşturduğuna inanan yetişkinler, hazin bir biçimde yanlış bilgilendirilmişlerdir. Bu tür disiplin uygulamaları istismarcıydı. Evlerde ve okullarda asayiş sağlarken, bir yandan da çocuğun pozitif doğasına zarar veriyordu. Bunun yanı sıra çocukların duygusal, toplumsal, eğitsel gelişmelerinin önünü kesiyordu ve bunun önemli sonuçları oldu; birçok çocuk başarısızlıktan dehşet duydu, korku içinde yaşadı, öğrenmeye karşı ilgisini yitirdi, çoğu zaman kin ve intikam duygularını yetişkin yaşamına taşıdı (Ada, Çetin, 2006:7). Covey “Deneyimlerim bana, içten gelmeyen başarıların, mutlulukların ve sorunlara bulunan çözümlerin uzun ömürlü olmadığını göstermiştir.” diyerek bu durumu özetlemiştir (Marshall, 2009:19).

Geleneksel disiplin anlayışı, ortaya çıkardığı etkiler dolayısıyla istenmeyen davranışı engellemekten daha çok yeni sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu durum yeni kurallarla birlikte giderek sertleşen sıkıyönetimci bir disiplin anlayışının doğmasına neden olmaktadır. Şimdi, merakın, değer, bir cana yakınlığın ve insanoğlunun yeterliliğinin sağlamlığına dayanan bir gerçek disiplin yönteminin geliştirilmesi gereklidir (Ada, Çetin, 2006:8-9). Çocuklarını seven ve onlara saygı gösteren anne-baba ve öğretmenlerin disiplin sorunlarıyla nadiren karşılaştıkları belgelenecek kanıtlanmıştır. Diğer taraftan, çocuklardan hazmetmeyenler ve sıkıyönetimci olanlar, kendi açılarından birçok disiplin sorunları yaşarlar. (Humphreys, 2001:10)

2.1.3. Disiplinsizliğin Nedenleri

Tabiat sürekli bir değişim içindedir. Bu değişim milyarlarca canlı arasında bir yaşam mücadelesi, dolayısıyla da bir çatışma şeklinde ortaya çıkmaktadır. Doğada her

canlı özüne uygun olarak yönelim gösterirken bir başka canlının doğasına uygun yönelimi ile karşı karşıya gelebilmektedir. Bu anlamda nasıl ceviz gibi bazı ağaçların gövdesinin altında bir başka bitki türünün yetişmesinin ve gelişmesinin güç olması gibi, bazı insanların istemlerinin, hedeflerinin, arzularının, hayallerinin ve gereksinimlerinin altında ya da yanında yaşamak da mümkün olmayabilir. Bu durum kaçınılmaz ve doğal olarak kişiler arasında bir anlaşmazlık ve çatışmanın ortaya çıkmasına yol açabilmektedir. Bu soruna iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış gibi ahlaki kavramlarla değerlendirerek yanıt vermek sorunu çözmemektedir. Sorunun kendisi, tabiatın ve doğanın yani insanın doğasının da kendisidir. Bu nedenle, kişiler arası çatışmalar ve anlaşmazlıklar doğal bir olgu ve sosyal gerçeklik olarak kabul edilmelidir. Okullar farklı nitelikteki kültürel özgeçmişleri olan, farklı biyolojik, zihinsel ve duygusal, gelişmişlik düzeylerinde bulunan, farklı düzeyde algılama, kavrama ve anlama becerileri olan ve farklı değer, gereksinim, inanç, tutum, seçim ve kişilik özelliklerine sahip kimi zaman yüzlerce kimi zamansa binlerce öğrencinin aynı mekânı ve zamanı birlikte paylaştıkları yerlerdir. Dolayısıyla bu kadar farklı özelliğe sahip bireylerin farklı istemlerinin ve gereksinimlerinin aynı anda ve aynı ortamda her zaman aynı ölçüde tatmin edilmesi oldukça güç olduğu için **“kişiler arası çatışmalar ve anlaşmazlıklar” okul ve sınıf ortamının doğal ve kaçınılmaz bir parçasıdır** (Türnüklü, 2006:3).

Disiplinsiz tavır sadece çocuklar değil, yetişkinler tarafından da sergilenebilir. (Humphreys, 2001:21). Okullarda disiplinsizliğe neden olan yüzlerce faktör vardır. Bu nedenler sadece öğrencilerden değil, aynı zamanda öğretmenlerden, velilerden, yöneticilerden, üst yöneticilerden, eğitim sisteminin yapısından, siyasilerin siyasi kaygı ve amaçlarla aldıkları kararlardan, toplumun yapısında, öğrencinin ve ailesinin içinde bulunduğu çevresel faktörlerden, genel olarak sosyoekonomik yapıdan kaynaklanmaktadır. Çünkü bu sayılan paydaşların hepsinin eğitim seviyeleri, hayata bakış ve beklentileri, okula bakışları gibi değişkenlerin tamamı oldukça farklılık göstermekte, bu da eğitimde disiplin algısını etkilemektedir.

Bulgulardan hareketle, kısaca, tarafların, istenmeyen öğrenci davranışlarının nedenleri konusunda, genel olarak, farklı bakış açısına sahip oldukları söylenebilir. Bu noktada tarafların birbirlerinin bakış açısını görmelerine ve ortak noktalarını arttırmalarına olanak sağlayacak toplantılar, etkinlikler programlama ve yürütme konusunda yöneticilere sorumluluklar düşmektedir (Sarpkaya, 2007:118).

Şu durumda toplumda veya toplumun bir alt grubu olan okullarda çatışmanın, disiplinsizliğin olması değil olmaması doğasına aykırıdır. Hele araştırmanın odak noktasını oluşturan lise öğrencilerinin aralarında veya öğretmenleriyle, yöneticilerle veya diğer paydaşların kendi aralarında çatışma ve disiplinsizlik olaylarının olmaması mucizevî bir iddia taşır. Bu nedenle disiplinsizlik o ya da bu nedenden, daima olmuştur olamaya devam edecektir. Ancak burada önemli olan yetişkinlerin, veli, öğretmen, yönetici ve üst yöneticilerin disiplinde bir algı çemberi etrafında birleşmeleridir. Bu algı çemberi etrafında birleşemedikleri takdirde o zaman disiplin denince ortaya çıkan algı çeşidi kadar disiplinsizlik sorunlarıyla da baş etmek zorunda kalacaklardır.

2.1.4. Eğitim Kurumlarında Disiplinin Önemi ve Gerekliği

Disiplin, yaşamını ancak topluluk halinde sürdürebilen, insan için oldukça önemli bir olgudur. Toplum içerisinde bireyler, birbirlerinden oldukça farklı kişilik özellikleri nedeniyle farklı davranışlar sergilerler. Ancak bireyin ve türün sürekliliği için gerekli olan toplumsal yaşamın devam ettirilebilmesi, bireylerin bir noktaya kadar anlaştığı kuralların varlığını şart koşar. İnsan sahip olduğu dil ve düşünce yetileriyle diğer türlerden farklı olarak tüm yaşam olgularını bilinçli bir çaba ile değerlendirmek ve yönlendirmek durumundadır. Her an başkalarıyla ve başkalarının farklı kişilik özellikleriyle karşı karşıya kalan bireyle bu karmaşık dünyanın bir dereceye kadar güvenli bir ortama kavuşturulması yönünde çaba harcayarak, toplumsal normları biçimlendirirler (Şimşek, 2004:42-43).

Günümüzde, toplumsal düzen, disiplin sayesinde sağlanmaktadır. Toplumsal düzenin bir alt sistemi olan eğitim kurumlarında ve ailelerde istenen hedefe ulaşmak için mutlaka bir disiplin yaklaşımına ve buna bağlı olarak da kuralların oluşturulmasına ve uyulmasına ihtiyaç vardır (Ada, Çetin, 2006:3).

Toplumsal kalıpların bireye kazandırılması uzun bir eğitim sürecinin sonunda gerçekleşir. Ailede başlayan bu eğitim süreci okulda devam etmektedir ve ülkemizde artık her vatandaş 12 yıllık bir eğitim sürecini tamamlamakla yükümlüdür. Her ne kadar çocuk okula gelinceye kadar temel kişilik yapısını kazanmış olsa da bu yapı gelişme içerisinde ve etkilenmeye açıktır. Örgütlü bir biçimde sürdürülmeye çalışılan toplumsallaşma süreci karşıt uçlarda bulunan, biri olumlu diğeri olumsuz iki olguyu içerisinde barındırmaktadır. Toplu halde yaşamının bir ortamı paylaşmanın kaçınılmaz

koşulu olan sosyal normlar (Şimşek, 2004:43) örgütlü örgütsüz her toplumsal grupta kaçınılmaz olarak, bir şekilde kendini göstermektedir.

Yeni Dünya sözlüğü disiplini şöyle tanımlamaktadır: “Bir öğrenme ve bilim dalı... İnsanın kendisini ve karakterini kontrol etmesine ve kendisine çekidüzen vermesine yarayan eğitim... Bir otoriteye veya bir kontrol merkezine itaat...” bu sözcükleri dikkatlice incelediğimizde bilginin, öğrenmenin ve eğitimin, disiplinin sıkça basite indirgenen tanımını genişlettiğinin farkına varırız. Disipline daha yapıcı bir bakış açısıyla bakabilmek için, onun, seçimlerimizi kısıtlayan veya engelleyen bir süreçten ziyade, daha da güçlenmemizi sağlayan bir süreç gibi algılamamız gerekir. Öyle ki disiplin, mevcut öğrenme sınırlarımızı aşmamıza ve iş ve özel hayatımızda tecrübe ettiğimiz olumsuz ve baskın duyguların üstesinden gelmemize yardımcı olur. Bu yönden bakılınca disiplin, verimliliğimizi ve yaşam tecrübelerimizin kalitesini arttıran bir kendi kendine çalışma ve eğitim sürecidir (Manz, 2009:16-17).

Toplumsal düzenin işleyişi, o düzen içindeki çeşitli örgütlerin birbiri ile ilişkili olması ve uyum içinde fonksiyonlarını yerine getirmesiyle gerçekleşir. Her kurum ya da örgüt yaptığı işin gereklerini yerine getirebilmek için kendine özgü kurallar düzeni oluşturur. Bu kural düzeni yazılı veya yazısız olabilir. Normal düzene uyum sağlamak için disiplin kuralları oluşturulur (Ada, Çetin, 2006:3).

Bir eğitim kurumunda amaçlar gerçekleştirilmeye çalışılırken, kurumun yapısından, işleyişinden ve kurum içerisinde faaliyet gösteren bireylerden kaynaklanan ve kurumun amaçlarını gerçekleşmesini engelleyen birçok istenmeyen sorunlar vardır. Öğretmen ile yöneticiler oluşan sorunları çözmek için disiplin kurallarını işletmeye çalışırlar. Disiplini sağlamaya çalışmanın genel amacı özetle şöyledir. 1. Personel ve öğrencilerin güvenliğini sağlamak. 2. Öğrenim için verimli bir ortam oluşturmak (Ada, Çetin, 2006:4). Disiplin çocuk eğitiminin önemli bir parçasıdır. Disiplinin ilgi alanı ise davranışı etkili bir şekilde ele almaktır. Bu nedenle disiplin, çocuğun psikolojisinde ve çocuk gelişiminde önemli bir rol oynar (WEB_4, 09.08.2013). Gençlerin bilgi ve hayallerinin şekillendiği eğitim ortamları olan okullar disiplinle özdeşleşmiş durumdadırlar ve disiplinsiz var olacağı asla düşünülemez. Bu konuyla ilgili kalem oynatan, fikir yürüten herkesin muhakkak birleştiği nokta budur. Ancak birleşilemeyen nokta disiplinin nasıl, hangi yollar ve yöntemlerle sağlanacağıdır.

BÖLÜM 3

3.1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ VE MODELİ

Araştırmanın amacı, 2012-2013 öğretim yılında Sakarya ilinde resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile bu okullarda okuyan öğrenci ve velilerinin disipline ilişkin algıların ölçmektir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket tekniği seçilmiştir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelleri iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir. Bu modelde betimlemeler, var olanın belli standartlara uyan ölçülerini bulmaya çalışmaktan çok, birey, nesne vb. durumlar arası ayrımların belirlenebilmesi amacına dönüktür. Tarama yolu ile bulunan ilişkiler gerçek bir neden sonuç ilişkisi olarak yorumlanamaz, ancak, o yönde bazı ipuçları vererek bir değişkendeki durumun belirlenmesi halinde ötekinin kestirilmesinde yararlı sonuçlar verebilir (Kiremit, Gökler, 2010:43).

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini Sakarya ilinde resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ve yöneticiler ile bu okullarda okuyan öğrenciler ve velileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2012-2013 öğretim yılında bu okullarda görev yapan 100 yönetici (%19,00), 125 öğretmen (%24,00), ile bu okullarda okuyan 150 öğrenci (%28,50), ile bu öğrencilerin velileri arasından seçilen 150 veli (%28,50), oluşturmaktadır. Toplam katılımcı sayısı 525'tir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI (ANKET)

3.3.1. Anketlerin Hazırlanması

Anketler, tez danışman hocam ve Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin görüş ve önerileri dikkate alınarak ve bu alanda yapılmış çalışmalardan Kaplan, Sarpkaya, Şimşek, Demircan, Dinçer, Akar, Esen, Saracaloğlu, Evin ve Uçar'a ait ilgili çalışmalar incelenip tamamen özgün oluşturulmuştur. Anket üç ana bölümden oluşturulmuştur. Bunlar bölümler sırayla, bağımsız değişkenler, disiplin kelimesinin çağrıştırdığı kelimeler ile okullarda uyulması gereken kuralların ne kadar bilindiği ve bağımlı değişkenler bölümüdür.

Bağımsız değişkenler bölümünde sırayla cinsiyet, mezun olunan fakülte, öğrenim durumu, statü, yaş, meslekteki çalışma yılı ve meslek bölümlerinden oluşmaktadır. 2. bölüm, disiplini çağrıştıran üç kelimedenden ve okullarda uyulması gereken kuralların ne derece bilindiğini ölçen bölümden oluşmaktadır.

3. Bölüm, bağımlı değişkenler bölümüdür. Bu bölüm de kendi içinde 3 ana başlık altında 3 faktöre bölünmüştür. A faktörü, disiplinin ne olduğuna ilişkin algıyı ölçmeye yönelik 9 ayrı bağımlı değişkenden; B faktörü disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algıyı ölçmeye yarayan toplam 10 bağımlı değişkenden, C faktörü ise disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algıları ölçmeye yönelik toplam 9 bağımlı değişkenden oluşmaktadır. A, B ve C faktörlerinde toplam bağımlı değişken sayısı 28 olarak belirlenmiştir.

Anketler hazırlandıktan sonra Okan Üniversitesinin onayına sunulmuş, Okan Üniversitesinin ilgili birimleri gerekli çalışmayı yaptıktan sonra anketleri onaylamış ve Sakarya Valiliği'nde ilgili birime göndermiştir. Burada ilgili birimin onayından geçen anketler valiliğin izin yazısı ekiyle teslim edilmiştir.

3.3.2. Anketlerin Uygulanması

Anket araştırmacı tarafından deneklerle bizzat görüşülerek uygulanmıştır. Deneklere amaç kısa ve öz olarak anlatıldıktan sonra gönüllülük esasında doldurmaları, aksi takdirde doldurmamaları telkin edilmiştir. Geri dönüşümü yapılan anketlerin sadece geçerlilikleri kontrol edilmiş ve uygunsuz doldurulduğu tespit edilen anketler imha edilmiş ve araştırmaya dâhil edilmemiştir. Süreç sonunda 150 veliye, 150 öğrenciye 100 yöneticiye ve 125 öğretmene ulaşılmış ve anketler tamamen gönüllü katılımçılık ilkesine göre uygulanmıştır.

3.3.3. Anketlerin Toplanması Kontrol Edilmesi ve Sınıflandırılması

Geri dönüşümü sağlanan anketlerin ilk önce geçerlilikleri kontrol edilmiştir. Uygunsuz, özensiz ve rastgele doldurulduğu varsayılan anketler araştırmanın özüne aykırı sonuçlar verebileceği endişesiyle araştırmadan çıkarılmıştır. Geriye kalan anketler araştırmanın dört bağımsız değişkenini ve ana eksenini oluşturan yönetici, öğretmen, veli ve öğrenci gruplarına ayrılmıştır.

3.3.4. Anketlerin Kodlanması ve Veri Girişinin Yapılması

Bir önceki safhada ayrıştırılan anketler, veri girişine (Spss.-18) uygun olarak bir takım kodlamalara tabi tutulmuştur. Uygulanan anketlerde birinci bölümde yer alan bağımsız değişkenler aşağıdaki gibi kodlanmıştır:

- Cinsiyet : Bayan (1) Erkek (2)
- Mez. Olunan Fakülte : Eğitim Fak. (1) Diğer Fak. (2)
- Öğrenim Durumu : Lise/Ön Lisans (1) Lisans (2)
: Y.Lisans/Doktora (3)
- Statü (Göreviniz) : Öğrenci(1) Veli (2)
: Öğretmen (3) Yönetici (4)
- Yaş : 14-30 Arası (1) 31-40 (2) 41'den Büyük (3)
- Çalışma Yılı : 1-10 Yıl (1) 11-20 Yıl (2) 21'den çok (3)

Anketlerin ikinci bölümünde yer alan “Disiplin denince aklınıza gelen ilk üç kelimeyi yazınız.” bölümünde kelimeler en çok olumlu, en çok olumsuz ve bağımsız değişkenlere bağlı farklı açılardan ele alınmış ancak herhangi bir kodlama yapılmamış, kelimeler olduğu gibi sisteme aktarılmıştır. Yine ikinci bölümde yer alan “Okulunuzda uyulması gereken kuralları ne derece bildiğinize dair görüşleriniz” bölümünde ise 5’li Likert ölçeği kullanılmış ve sırayla “*Hiç Bilmiyorum (1)*” “*Biraz Biliyorum (2)*” “*Fikrim Yok (3)*” “*İyi Biliyorum (4)*” “*Çok İyi Biliyorum (5)*” şeklinde kodlanmıştır.

Anketin asıl bölümünü oluşturan bağımlı değişkenler bölümünde ise “*Tamamen Katılıyorum (5)*” “*Katılıyorum (4)*” “*Fikrim Yok (3)*” “*Katılmıyorum (2)*” “*Hiç Katılmıyorum (1)*” ifadeleri kullanılmış ve parantez içindeki rakamlarla kodlanmıştır.

3.3.5. Verilerin Geçerliliği ve Güvenilirliği

Veriler ilk önce Alpha modelinde güvenilirlik testine tabi tutulmuştur. Bu testin çıktısı aşağıdaki gibidir:

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
,762	35

Yukarıdaki tabloda yer alan güvenilirlik test değeri A (9), B (10) ve C (9) faktörlerinde yer alan toplam 28 bağımlı değişkenin değerlendirmeye katılmasıyla ortalama değer olarak %76,2 olarak ölçülmüştür. Bu değer, bir ölçeğin güvenilirlik açısından “*yeterli*” olduğunu gösterir.

Anketlerin geçerliliği, hazırlanma aşamasında danışman hocamın rehberliğinde, rehberlik ve psikolojik danışmanların ve konunun uzmanlarına danışılarak Okan

Üniversitesi onayı ile valilik inceleme kurulundan geçirilerek sağlanmıştır. Ayrıca uygulama aşamasında katılımcı sayıları yüksek tutulmaya çalışılmış, bunun yanı sıra özensiz ve amaca hizmet etmeyeceği değerlendirilen anketler araştırmaya dahil edilmemiştir.

3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Anketler araştırmanın bağımsız değişkenlerine göre genel olarak çözümlenmiş ve aşağıdaki şekilde gruplamalar yapılmıştır. Aşağıdaki tabloda genel ve toplam katılımcı bilgileri yer almaktadır.

Tablo 3.1. Lise Türlerine Göre Katılımcı Bilgileri

Lise Türü	Katılımcı Grupları			
	Öğrenci	Veli	Öğretmen	Yönetici
Fen Liseleri	7	10	9	4
Anadolu Liseleri	51	46	44	32
Meslek Liseleri	72	73	53	49
Genel Liseler	20	21	19	15
Toplam	150	150	125	100

Oransal olarak en kalabalık katılımcı grubu veliler ve öğrenciler iken (%29 ve N=150/150) en düşük grup ise yönetici (%19 ve N=100) grubudur. Öğretmenlerin katılım oranları ise %23'tür (N=125).

Tablo 3.2. Genel Katılımcı Bilgileri

Katılımcı Bilgileri		N	%
Cinsiyet	Bayan	248	48
	Erkek	277	52
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim Fak.	115	51
	Diğer Fak.	110	49
Statü	Öğrenci	150	29
	Veli	150	29
	Öğretmen	125	23
	Yönetici	100	19
Öğrenim Durumu	Lise/Önlisans	108	29
	Lisans	190	51
	Y.Lisans/Doktora	77	20
Yaş	14-30 Arası	187	36
	31-40 Arası	185	35
	41 ve Üzeri	153	29
Çalışma Yılı	1-10 Yıl	69	31
	11-20 Yıl	94	42
	21 ve Üzeri	62	27

Araştırmaya katılan deneklerin %52'si (N=277) erkek; %48'i (N=248) ise bayandır. Ayrıca %51'i eğitim fakültesi mezunu (N=115) ve %49'u (N=110) diğer fakültelerden mezundur. Öğrenim durumlarına göre ise Lise/Önlisans (veliler için ve

öğrenciler hariç) mezunu 108 kişi (%29), Lisans mezunu (öğrenciler hariç) 191 kişi (%51), Y.Lisans/Doktora mezunu ise 77 kişidir (%20).

Yaş dağılımlarına göre 14-30 yaş arası 187 kişi (%36), 31-40 yaş arası 185 kişi (%35) ve 40 yaş ve üzeri katılımcı sayısı 153 kişidir (%29). Çalışma yılına göre en yüksek grup %42 (N=94) ile 11-20 yıl arası çalışanlar, en düşük grup ise %27 (N=62) ile 21 ve üzerinde çalışanlar grubudur.

Velilerin mesleklere göre dağılımları ise şu şekildedir: Araştırma görevlisi (2), aşçı (1), avukat (1), bankacı (2), danışman (1), dekorasyon (1), doktor (1), elektrikçi (1), emekli (11), asker (1), emlakçı (3), esnaf (2), ev hanımı (41), fırıncı (3), garson (1), gazeteci (1), gelir uzmanı (1), iletişim (1), işçi (6), işletmeci (1), işsiz (6), kaynakçı (1), kuaför (2), lokantacı (2), maliyeci (1), memur (18), mühendis (3), öğretim elemanı (1), serbest meslek (15), tamirci (1), teknisyen (4), tekstil (2) ve temizlikçi (1), terzi (2), ticaret (2), torna (2), turizm (5). Toplam 37 grup meslek mensubu veli araştırmaya

Genel olarak deneklerden en fazla frekansa sahip grup ev hanımı grubu 41 kişi (%27), bunu takip eden gruplar ise 15 kişi (%10) serbest meslek, 11 kişi (%7) emekli, 6 kişi (%4), 6 kişi (%4) işsiz ve 5 kişi (%4) turizm grupları takip etmektedir. Frekansı 2 ve 1 olan grupların toplamı (diğer grubu), (araştırma görevlisi (2), aşçı (1), avukat (1), bankacı (2), danışman (1), dekorasyon (1), doktor (1), emekli asker (1), esnaf (2), garson (1), gazeteci (1), gelir uzmanı (1), iletişim (1), işletmeci (1), kaynakçı (1), kuaför (2), lokantacı (2), maliyeci (1), öğretim elemanı (1), tamirci (1), tekniker (1), tekstil (2), temizlikçi (1), terzi (2), ticaret (2) ve torna (2) kişi) 35 kişidir (%23). Bunların dışında Deneklerden fırıncı (%2), emlakçı (%2), ve mühendis (%2) ile en düşük katılım oranına sahiptir.

BÖLÜM 4

4.1. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, SPSS. 18 istatistik programı kullanılarak, anketlerde yer alan 28 bağımlı değişken, genel olarak, cinsiyet, mezun oldukları fakülteler, öğrenim durumu, statü, yaş ve çalışma yılı bağımsız değişkenlerine bağlı olarak incelenmiş ve bulgular değerlendirilip yorumlanmıştır.

4.1.1. Disiplinin Çağrıştırdığı Kelimelerle İlgili Bulgular Ve Yorumlar

Bu bölümde, disiplin kelimesinin çağrıştırdığı ilk üç kelime tespit edilmeye çalışılmıştır. Buna göre deneklerin aklına gelen birinci kelime frekanslarıyla ve alfabetik sırayla adalet (5) ahlak (2) aile (1) akıl (2) anne (1) atılma (1) başarı (28), baskı (1), çalışma (6), ceza (40), ciddiyet (9), davranış (6), dayak (2), demokrasi (1), denetim (4), ders (2), diktatörlük (1), dürüstlük (1), düzen (121), eğitim (4), güven (1), hak (1), hukuk (1), huzur (3), idare (1), idareci (2), iletişim (1), insanlık (1), irade (2), istikrar (3), itaat (4), kabahat (1), kararlılık (2), katı (1), kavga (1), kısıtlama (2), kıyafet (4), kontrol (1), kural (120), kurum (1), kurul (1), merak (1), müdür (1), okul (10), olay (1), otorite (5), ödül (1), öğrenci (1), öğretmen (1), plan (4), problem (4), program (1), rehberlik (2), saygı (34), saygısızlık (1), sertlik (1), sevgi (5), sıkıcı (1), sıkılık (1), sıkıntı (3), şiddet (4), sigara (2), sorumluluk (9), sorun (1), stres (1), suç (5), terbiye (6), tertip (1), tesbit (1), tutarlılık (4), uyarı (2), uyum (4), uzaklaştırma (5), yasa (2), yasak (4), zaman (2) ve zorlama (1) olarak karşımıza çıkmıştır. Bu kelimeler aşağı yukarı disiplini çağrıştıran kelimeler olsalar da zaman, tespit, saygı, huzur gibi bazı kelimelerin disiplinle ilişkilendirilmesi olası değil, uzak bir yaklaşımdır. Bu kelimeleri, olumlu/olumsuz şekilde sınıflandırdığımızda en çok tekrar edilen kelimeler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Deneklerin aklına gelen ikinci kelime frekanslarıyla ve alfabetik sırayla şu şekildedir: Adalet (8), ahlak (3), aile (3), anlayış (2), atılma (1), azar (1), azim (1), başarı (36), baskı (5), bilgi (2), bilinç (1), birlik (2), çaba (1), çalışma (7), ceza (42), ciddiyet (7), dakik (1), davranış (11), dayak (1), denetim (1), ders çalışma (1), devamlılık (1), devamsızlık (1), devlet (1), dikkat (1), dürüstlük (4), düzen (87), düzensizlik (1), eğitim (2), eşitlik (2), fayda (1), görev (1), güç (1), güven (7), haksızlık (1), hassasiyet (1), hata (1), hedef (1), hırs (1), hoşgörü (3), huzur (3), idareci (6), iletişim (1), ilke (1) işbirliği (2), iş bölümü (2), istikrar (5), itaat (3), itibar (1), kalite (1),

karar (1), kararlılık (2), katılım (1), kavga (2), kınama (1), kısıtlama (1), kıyafet (1), kişilik (1), kontrol (1), koordinasyon (2), korku (3), kural (81), kurul (2), mutluluk (2), mutsuzluk (2), müdür (1), nizam (1), okul (4), otorite (6), öğretmen (2), öğrenci (1), plan (2), prensip (1), saygı (36), sertlik (2), sevgi (6), sıkılık (1), sıkılmak (1), sıkıntı (1), sınıflama (1), sınırlama (1), şiddet (2), sigara (1), sinir (1), sistem (3), sorumluluk (13), sorun (1), suç (7), terbiye (7), tertip (4), toplum (1), tutarlılık (3), uyum (10), uzaklaştırma (5), vizyon (1), yargı (1), yasa (4), yasak (4), yönetim (2), zaman (2), zamanlama (1) ve zorlamadır (1).

Frekans en yüksek olan ikinci olumlu kelimeler sırayla düzen (%27), kural (%25), başarı ve saygı (%11) iken en düşük frekanslı olumlu kelimeler istikrar (%2), adalet, ciddiyet, güven, otorite, sevgi, terbiye, çalışma ve idaredir (%2). En çok tekrarlanan olumsuz kelimeler ise en yüksekten en düşüğe doğru sırayla ceza (%78), suç (%13) ve baskıdır (%9).

Disiplini çağrıştıran olumlu/olumsuz kelime oranı %82/18'dir (N=431/94). Birinci kelimelerde olumluluk oranı %90 iken ikinci kelimelerde olumluluk oranı düşmüştür.

Deneklerin ifade ettikleri üçüncü kelimeler ise frekanslarıyla ve alfabetik sırayla şu şekildedir: adalet (4), ahlak (4), aile (3), akıl (1), anlayış (2), askerlik (1), azim (4), başarı (53), baskı (4), birlik (2), çalışma (7), ceza (42), ciddiyet (6), dakiklik (2), darbe (2), davranış (6), dayak (1), değer (1), demokrasi (5), devamlılık (1), doğru (3), dürüstlük (4), düzen (64), eğitim (6), ego (1), emek (1), emir (1), görgü (2), güç (1), güven (6), hak (1), hakaret (1), hedef (2), hoş görü (0), huzur (7), idare (2), ihlal (1), ilerleme (1), iletişim (2), inanç (1), intizam (3), irade (1), istikrar (7), itaat (2), kalite (2), kanun (7) karakter (1), kararlılık (2), kınama (3), kısıtlama (3), koordinasyon (1), korku (9), kural (54), mantık (1), mecburiyet (1), mutsuzluk (1), müdür (2), okul (3), onur (1), otorite (9), ödül (3), öğrenci (1), öğretim (1), öğretmen (3), önem (1), özgüven (2), plan (5), program (1), rehberlik (1), sabır (3), saçmalık (1), samimiyet (2), savunma (1), saygı (17), seçim (1), sertlik (1), sevgi (6), sınırlılık (1), şiddet (4), sistem (3), siyah (1), sorumluluk (12), sorun (1), suç (9), süreklilik (2), tasdikname (1), terbiye (4), tertip (4), titizlik (1), tutarlılık (4), tutum (1), uygulama (1), uyum (19), uzaklaştırma (6), verim (1), verimlilik (1), vizyon (1), yaptırım (1), yasa (9), yasak (5), yatırım (1) yönetim (2) ve zorlamadır (2).

Frekansı en çok tekrar edilen olumlu kelimeler sırayla düzen (%22), kural (%18), başarı (%18) iken en az tekrar edilen olumlu kelimeler çalışma, ciddiyet, davranış, demokrasi, eğitim, güven, huzur, istikrar, kanun, plan, sevgidir (%2). En çok tekrarlanan olumsuz kelimeler ise en yüksekten en düşüğe doğru sırayla ceza (%53), korku (%11), otorite (%11), suç (%11) uzaklaştırma (%8) ve yasaktır (%6).

Tablo 4.1: Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler Tablosu

Olumlu Kelimeler								
1. Kelime			2. Kelime			3. Kelime		
Olumlu			Olumlu			Olumlu		
Kelime	F	%	Kelime	F	%	Kelime	F	%
Düzen	121	33	Düzen	87	27	Düzen	64	22
Kural	120	33	Kural	81	25	Kural	54	18
Saygı	34	9	Başarı	36	11	Başarı	53	18
Başarı	28	7	Saygı	36	11	Uyum	19	6
Okul	10	3	Sorumluluk	13	4	Saygı	17	6
Ciddiyet	9	2	Davranış	11	3	Sorumluluk	12	4
Sorumluluk	9	2	Uyum	9	3	Yasa	9	3
Davranış	6	2	Adalet	8	2	Huzur	7	2
Çalışma	6	2	Ciddiyet	7	2	İstikra	7	2
Terbiye	6	2	Güven	7	2	Kanun	7	2
Adalet	5	1	Terbiye	7	2	Ciddiyet	6	2
Otorite	5	1	Çalışma	7	2	Davranış	6	2
Sevgi	5	1	Otorite	6	2	Güven	6	2
Denetim	4	1	Sevgi	6	2	Sevgi	6	2
			İdare	6	2	Çalışma	5	2
			İstikrar	5	1	Demokrasi	5	2
						Eğitim	5	2
						Plan	5	2
Olumsuz Kelimeler								
1. Kelime			2. Kelime			3. Kelime		
Olumsuz			Olumsuz			Olumsuz		
Kelime	F	%	Kelime	F	%	Kelime	F	%
Ceza	40	80	Ceza	42	78	Ceza	42	53
Suç	5	10	Suç	7	13	Korku	9	11
Uzaklaştırma	5	10	Baskı	5	9	Otorite	9	11
						Suç	9	11
						Uzaklaştırma	6	8
						Yasak	5	6

Disiplini çağrıştıran ilk kelimelere bakıldığında deneklerden 474 (%90) kişi olumlu kelime ifade ederken 51 kişi (%10) olumsuz kelime ifade etmiştir. Deneklerin geneline göre disiplin olumlu bir çağrışım yapmaktadır. Ayrıca olumsuz kelimeler içinde “ceza”nın en yüksek frekansta dile getirildiği, olumlu kelimeler içinde ise sırayla düzen (%33) kural (%33) saygı (%9) başarı (7,5) olarak çağrışım yaptığı gözlenmiştir. Olumlu kelimeler içinde en az çağrışım payı ise adalet (%1), denetim (%1), otorite (%1) ve sevgi (%1) kelimelerine aittir.

Disiplini çağrıştıran olumlu/olumsuz kelime oranı %80 olumlu, (N=421) %20 (N=104) olumsuz olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada da yine dikkati çeken nokta

birinci ifade edilen kelimelerde olumluluk oranı %90 iken ikinci ifade edilen kelimelerde olumluluk oranı (%82) ve üçüncü ifade edilen kelimelerde olumluluk oranı (%80) olmuş ve sürekli düşmüştür. Ancak en yüksek oranda bile disiplini çağrıştıran kelimeler genel olarak olumsuz bir algılamaya taşımamaktadır.

Tablo 4.2. Cinsiyete Göre Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler

		Olumlu Çağrışım		Frekans	%	Olumsuz Çağrışım		Frekans	%
BAYAN DENEKLER	1	1	Kural	65	35	Suç	3	60	
		2	Düzen	55	30	Uzaklaştırma	2	40	
		3	Saygı	15	8				
	2	1	Düzen	43	28	Ceza	17	77	
		2	Kural	41	27	Suç	2	9	
		3	Saygı	17	9	Baskı	3	14	
		4	Düzen	34	17	Ceza	20	46	
	3	1	Kural	25	12	Suç	4	9	
		2	Saygı	17	8	Uzaklaştırma	5	12	
ERKEK DENEKLER	1	1	Düzen	65	37	Suç	2	40	
		2	Kural	55	31	Uzaklaştırma	3	60	
		3	Saygı	19	10				
	2	1	Düzen	44	27	Ceza	25	78	
		2	Kural	40	25	Suç	5	16	
		3	Saygı	19	11	Baskı	2	6	
	3	1	Başarı	35	16	Ceza	22	41	
		2	Düzen	30	14	Suç	5	9	
		3	Kural	29	13	Yasak	2	4	

Kadınların ve erkeklerin kullandıkları birinci olumlu/olumsuz kelime sayısı eşit olsa da kullandıkları toplam olumlu/olumsuz kelime içindeki oranları farklıdır. Cinsiyete göre olumlu/olumsuz kullanılan kelimelerin oranı hemen hemen aynıdır. Bayanlar toplamda 229 olumlu kelime (N=248:%92) kullanırken, erkekler toplamda 257 olumlu kelime kullanmışlardır. (N=277:%93) Bayanların kullandıkları olumsuz kelimelerin toplamı 19 (%8), erkeklerin kullandıkları olumsuz kelimelerin sayısı 20'dir (%7). Bayan ve erkeklerin birinci olarak ifade ettikleri kelimelerde olumlu/olumsuz oranı oldukça dengelidir.

İkinci olarak ifade edilen kelimeler yaklaşık olarak şu şekildedir: Hem bayan hem de erkeklerde sırayla frekansı en yüksek olan üç kelime aşağı yukarı aynıdır. Bayanlarda düzen kelimesi 43 frekans ve %28'lik oranla birinci olarak ifade edilirken bunu, 41 frekansla kural (%27) ve 17 frekansla (%9) saygı kelimesi takip etmektedir. Bayanların ifade ettikleri olumsuz kelimeler ise 17 frekansla ceza (%77), suç 2 (%9) ve baskı 3 frekansla (%14) ikinci en çok kullanılan olumsuz kelimedir. Erkeklerde ise bu diziliş şu şekildedir: Düzen 44 frekans (%27), kural 40 frekans (%25) ve saygı 19

frekans (%11); ceza 25 frekans (%78), suç 5 frekans (%16) ve baskı 2 frekansla (%6) en çok kullanılan kelimeler olarak ifade edilmiştir.

Bayanlar toplamda ikinci olarak 207 olumlu kelime (N=248:%83) kullanırken erkekler toplamda 225 olumlu kelime kullanmışlardır. (N=277:%81). Bayanların kullandıkları olumsuz kelimelerin toplamı 41 iken (%17), erkeklerin kullandıkları olumsuz kelimelerin sayısı 52'dir (%19). Bu açıdan bakıldığında bayan ve erkeklerin birinci olarak ifade ettikleri kelimelerde olumlu/olumsuz dengesi yine yaklaşıktır. Ancak oransal olarak bayan ve erkeklerin kullandıkları olumlu kelime oranı düşerken olumsuz kelimelerin oranları da yükselmiştir. Yani hem bayan hem de erkekler ilk ifadelerinde %90 oranında olumlu, %10 oranında olumsuz kelime kullanırlarken bu oran ikinci ifadelerinde olumlu %82'ye, olumsuz %18'e yükselmiştir.

Bayanların üçüncü en çok kullandıkları olumlu kelimeler düzen 34 frekansla (%17) en başta yer alırken ikinci sırada kural kelimesi 25 frekansla (%12) yer almış, üçüncü sırada ise 17 frekansla (%8) saygı kelimesi ifade edilmiştir. Olumsuz olarak ise bayanlar en çok 20 frekansla ceza kelimesini zikretmişler (%46), ikinci sırada uzaklaştırma kelimesini 5 frekansla ifade etmişler (%12), son olarak ise 4 frekansla (%9) suç kelimesini ifade etmişlerdir. Erkeklerde ise en sık tekrar edilen olumlu kelimeler sırayla, 35 frekansla başarı (%16), 30 frekansla (%14) düzen, 29 frekansla (%13) kural kelimesi ifade edilmiştir. Erkeklerin ifade ettiği en sık kelimeler ise sırayla 22 frekansla ceza (%41), 5 frekansla suç (%9) ve 2 frekansla yasak kelimesidir.

Genel olarak bayanlar toplamda (N=248), 205 olumlu 43 olumsuz kelime, erkekler toplamda (N=277), 223 olumlu, 54 olumsuz kelime ifade etmişlerdir. Buna göre bayanların %83'ü üçüncü olarak ifade ettikleri kelimelerde olumlu bir kelime söylerken %17'si olumsuz bir kelime ifade etmişlerdir. Erkeklerin ise %81'i olumlu, %19'u ise olumsuz bir kelime ifade etmiştir. Bayanların olumlu ifadeleri oransal olarak erkeklerden farklıdır.

Tablo 4.3. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler

EĞİTİM FAKÜLTESİ						
	Olumlu Çağrışım	Frekans	%	Olumsuz Çağrışım	Frekans	%
1	Genel	108	94	Genel	7	6
2	Genel	108	94	Genel	7	6
3	Genel	106	92	Genel	9	8
DİĞER FAKÜLTELER						
1	Genel	97	88	Genel	13	12
2	Genel	102	93	Genel	8	7
3	Genel	99	90	Genel	11	10

Deneklerin mezun oldukları fakülteler dikkate alınarak yapılan analizde eğitim fakültesi mezunlarının birinci olarak kullandıkları kelimelerin %94'ü olumlu iken %6'sı olumsuzdur. Diğer fakültelerden mezun olanların %88'i olumlu kelime kullanırken %12'si olumsuz bir kelime ifade etmiştir. Bu sonuçlara göre eğitim fakültesi mezunlarının disiplin çağrışımı diğer fakültelerden mezun olan deneklerin disiplin çağrışımından daha olumludur. Genel olarak ise eğitim fakültesi ve diğer fakültelerden mezun olan deneklerin %91'i olumlu, %9'u olumsuz bir kelime ifade etmiştir.

Deneklerin disiplini çağrıştıran ikinci olarak ifade ettikleri kelimelerde de bariz bir fark oluşmamıştır. Eğitim fakültesi mezunları toplamda 108 olumlu kelime ifade ederken (N=115/107:%94) sadece 7 tanesi (%6) olumsuz kelime ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunları ise 102 (N=110/102:%93) olumlu kelime ifade ederken sadece 8 (%3) tanesi olumsuz kelime ifade etmiştir.

İkinci olarak ifade edilen kelimelerde %93'ü (N=225:115) olumlu bir çağrışımı ifade ederken sadece %7'si (N=225:10) olumsuz çağrışım yaptırmıştır.

Bu verilere göre eğitim fakültesi mezunlarının %92'si (N=115:106) olumlu bir kelimeyi ifade ederken %8'i (N=115:9) olumsuz bir kelime ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunu deneklerin de ifade oranları hemen hemen buna yakındır. Bunların %90'ı (N=110:99) olumlu bir kelime ifade ederken %10'u (N=110:11) olumsuz bir kelime ifade etmiştir.

Fakülte mezunu denekler disiplini çağrıştıran üçüncü kelime ifadelerinde %91 oranında olumlu (N=225:205) ve %9 oranında ise (N=225:20) olumsuz bir ifade ortaya koymuşlardır.

Tablo 4.4: Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Çağrıştıran Birinci, İkinci ve Üçüncü Olumlu/Olumsuz Kelimeler

		Olumlu Çağrışım	f	%	Olumsuz Çağrışım	f	%
LİSE/ ÖNLİSANS	1	Genel	91	85	Genel	16	15
	2	Genel	85	79	Genel	22	21
	3	Genel	87	81	Genel	19	20
LİSANS	1	Genel	174	91	Genel	17	9
	2	Genel	168	88	Genel	23	12
	3	Genel	168	88	Genel	23	12
Y.LİSANS/DOKTORA	1	Genel	71	93	Genel	5	7
	2	Genel	69	91	Genel	7	9
	3	Genel	65	86	Genel	11	14

Öğrenim Durumuna göre kullanılan birinci kelime oranlarında öğrenim düzeyi arttıkça olumlu kelime oranı artmış olumsuz kelime kullanım oranı düşmüş, öğrenim

düzeyi düştükçe olumlu kelime oranı azalmış buna karşılık olumsuz kelime oranı artmıştır. Lise/Önlisans mezunu deneklerin %85'i olumlu kelime kullanırken (N=107:91) 515'i olumsuz kelime (N=107:16) kullanmıştır. Lisans mezunları ise %91 oranında olumlu, (N=191:174) %9 oranında olumsuz kelime (N=191:17) kullanmışlardır. Y.Lisans/Doktora mezunları ise %93 oranında olumlu (N=76:71), %7 oranında (N=76:5) olumsuz kelime kullanmışlardır.

Genel olarak katılımcı gruplarının tamamında birinci ifadede olumlu kelime kullanım oranı % 85'ten aşağı değildir. Ancak en yüksek olumlu kelime oranı Y.Lisans/Doktora mezunlarında iken (%93) en düşük olumlu kelime kullanım oranı Lise/Önlisans mezunlarındadır (%85). Denekler birinci ifadelerinde %90 oranında olumlu (N=375:337) kelime kullanırken %10 oranında (N=375:38) olumsuz kelime kullanmışlardır.

Deneklerin ikinci olarak ifade ettikleri kelimelerde de yine olumlu kelime kullanım oranı her grup için ve genel olarak yüksektir. İkinci kullanımda da oranın sıralaması değişmemiş ve en düşük olumlu kelime kullanımı %79 ile Lise/Önlisans mezunlarına aitken (N=107:85) en yüksek olumlu kelime kullanımı %91 oranıyla (N=76:69) Y.Lisans/Doktora mezunlarına aittir. Dikkati çeken başka bir durum ise şudur: Deneklerin ikinci olarak ifade ettikleri olumlu/olumsuz kelime oranlarında tüm gruplarda olumlu kelime oranı düşerken olumsuz kelime oranı yükselmiştir. İkinci kullanımlarda olumlu kelime oranı %86'ya gerilerken (N=375:323) olumsuz kelime oranı %14'e (N=375:52) yükselmiştir.

Lise/Önlisans mezunların üçüncü olarak kullandıkları olumsuz kelime oranı gerilerken Lisans ve Y.Lisans/Doktora mezunlarının kullandıkları olumsuz kelime oranı yükselmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunları üçüncü ifadelerinde Lisans mezunlarından daha yüksek oranda olumsuz kelime kullanmışlardır. Y.Lisans/Doktora mezunları % 14 oranında (N=76:11) olumsuz kelime kullanırken Lisans mezunları %12 oranında (N=191:23) olumsuz kelime kullanmıştır. Bu verilere göre olumlu/olumsuz kelime kullanım oranı üçüncü kullanımlarda değişmiş ve Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları sıralamada yer değiştirmiştir. Deneklerin üçüncü olarak ifade ettikleri olumlu/olumsuz kelime oranları %86 (N=375:321) oranında olumlu %14 (N=375:54) oranında olumsuzdur.

4.1.2. Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Okullarda uyulması gereken kuralların ne derece bilindiğine dair veriler de yine SPSS. 18 programıyla analiz edilmiştir. Analizde genel analiz yanında cinsiyet, mezun olunan fakülte, öğrenim durumu ve statü değişkenleri dikkate alınırken araştırmanın amacına hizmete etmeyen yaş ve çalışma yılı değişkenleri ile velilerin meslek değişkeni dikkate alınmamıştır.

Tablo 4.5: Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

Boyut	N	$\bar{X}$	ss.	V
KURALLARI BİLME DURUMU	525	3,7	1,1	29,9
	f		%	Geçerli %
Hiç Bilmiyorum	8		1,5	1,5
Biraz Biliyorum	121		23	23
Fikrim Yok	24		4,6	4,6
İyi Biliyorum	265		50,5	50,5
Çok İyi Biliyorum	107		20,4	20,4

$p < 0,05$ anlamlılık derecesine göre deneklerin okullarda uyulması gereken kuralları bilme ortalamaları $\bar{X} = 3,7$ 'dir. Bu ortalama deneklerin kuralları genel olarak "iyi bildiği" anlamına *gelmektedir*. Bağlı değişim katsayısı ise $V = 29,9$ 'dur. Kuralları bilme açısından gruplar arasındaki dağılım heterojendir (basık, farklı).

Deneklerin 265'i kuralları iyi bildiğini (%50.5), 107'si ise kuralları çok iyi bildiğini ifade etmektedir (%20.4). Geriye kalan yaklaşık %30'luk oran ise kuralları ya hiç bilmiyor (%1,59 ya biraz biliyor (%23.00) ya da uyulması gereken kuralları ne kadar bildiğine dair fikri olmadığını (%4,6) ifade etmektedir. Kuralları kimin ne kadar bildiği ise ayrıntılı bağımsız değişken analizlerinde detaylarıyla verilmiştir.

Tablo 4.6. Cinsiyete Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU				
		CİNSİYET		Toplam
		BAYAN	ERKEK	
KURALLARI BİLME DURUMU	Hiç Bilmiyorum	5	3	8
	Biraz Biliyorum	53	68	121
	Fikrim Yok	12	12	24
	İyi Biliyorum	124	141	265
	Çok İyi Biliyorum	54	53	107

Cinsiyete göre bağıl değişim katsayısı $V > 25$ olduğundan dağılım, heterojen/farklıdır ($V=29,9$). Buna göre cinsiyet açısından kuralların ne kadar bilindiğine dair anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 4.7. Deneklerin Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU				
		FAKULTE		Toplam
		EGİTİM FAKÜLTESİ	DİĞER FAKÜLTE	
KURALLARI BİLME DURUMU	Hiç Bilmiyorum	0	1	1
	Biraz Biliyorum	13	8	21
	Fikrim Yok	4	2	6
	İyi Biliyorum	60	75	135
	Çok İyi Biliyorum	38	24	62

Fakülte değişkenine göre kuralların ne derece bilindiği yargısı karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılığın olmadığı gözlenmektedir. $V > 25/29,9$ oranında ortaya çıkan heterojen algıyı fakülte değişkeni ciddi oranda desteklememektedir. Başka bir ifadeyle eğitim fakültesinden mezun olan denekler ile diğer fakültelerden mezun olan deneklerin kuralları ne derece bildiklerine dair algılarında ciddi bir anlamsal fark göze çarpmamaktadır.

Tablo 4.8. Öğrenim Durumuna Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU					
		ÖGRN. DURUMU			Toplam
		LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	Y.LİSANS/DOKTORA	
KURALLARI BİLME DURUMU	Hiç Bilmiyorum	4	1	0	5
	Biraz Biliyorum	35	23	11	69
	Fikrim Yok	9	3	4	16
	İyi Biliyorum	45	116	38	199
	Çok İyi Biliyorum	14	48	24	86

Kuralları bilme durumunu öğrenim durumuna göre incelediğimizde $V > 25/29,9$ oranının heterojen (basık, farklı) olmasının temel nedenlerinden birinin gözlemlendiği görülmektedir. Bu tabloda öğrenim düzeyi düşük deneklerin hiç bilmeme, biraz bilme ve fikri olmama durumlarının öğrenim düzeyi yüksek deneklere oranla daha yüksek olduğu, buna karşın, iyi bilme ve çok iyi bilme durumlarının ise öğrenim düzeyi yüksek olan deneklere oranla daha düşük olduğu gözlenmektedir. Okullarda kuralların ne derece bilindiği, öğrenim durumuna göre farklılaşmaktadır.

Tablo 4.9 Statüye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU						
		STATU				Toplam
		OGRENCI	VELI	OGRETMEN	YONETICI	
KURALLARI BİLME DURUMU	Hiç Bilmiyorum	3	4	1	0	8
	Biraz Biliyorum	52	48	15	6	121
	Fikrim Yok	8	10	4	2	24
	İyi Biliyorum	66	64	75	60	265
	Çok İyi Biliyorum	21	24	30	32	107

Statüye göre kuralları bilme durumunun, hiç bilmiyorum, “biraz biliyorum” ve “fikrim yok” oranlarının öğrenci ve veli grubunda daha yüksek iken, “iyi biliyorum” ve “çok iyi biliyorum” oranlarının öğretmen ve yöneticilerde daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Bu durumda Bağıl Değişim Katsayısındaki farkın heterojen/farklı, ($V > 25/29.9$) olmasının kaynağı daha da belirgin hale gelmiş bulunmaktadır. Ayrıca $p < 0,05$ anlamlılık derecesine göre ortalamaların $\bar{X} = 3,7$ olması da bu tabloda doğrulanmaktadır.

Tablo 4.10. Cinsiyete Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

	CİNSİYET	N	$\bar{X}$	ss.	V
KURALLARI BİLME DURUMU	BAYAN	248	3,7	1,1	29,8
	ERKEK	277	3,6	1,1	30,0
KURALLARI BİLME DURUMU		f	t	df	Sig.
		0,087	0,596	523	0,551
			0,596	515,235	0,551

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre değerlendirildiğinde Anlamlılık değerine göre $p = 0,0551$ değeri $p < 0,05$ değerinden büyük olduğu için fark anlamsızdır. Cinsiyet açısından deneklerin kuralları ne derece bildikleri konusunda bir fark bulunmamaktadır. Bağıl değişim katsayısı ise bayanlarda $V = 29,8$, erkeklerde ise $V = 30,0$ 'dur. Tek başına cinsiyet bağıl değişim katsayısını değerlendirdiğimizde $V > 25$ olduğundan bu değer heterojendir (basık, farklı). Ancak Kuralları bilme değişkenine genel olarak etkisi yoktur. Bu tabloda ayrıca erkeklerin kuralları bilme ortalamalarının bayanlardan düşük olduğu ancak anlamlı bir farka neden olmadığı, bu yüzden de kuralları bilmenin cinsiyete göre anlamsız bir sonuç ortaya koyduğu gözlenmektedir.

Tablo 4.11. Fakülteye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması

	FAKULTE	N	$\bar{X}$	ss.	V
KURALLARI BİLME DURUMU	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	4,1	0,9	22,2
	DİĞER FAKÜLTE	110	4,0	0,8	
KURALLARI BİLME DURUMU		f	t	df	Sig.
		4,684	0,374	223	0,709
			0,375	220,823	0,708

Bağımsız örneklem t-testi fakülte değişkeni tablosunda ise $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre kuralların ne derece bilindiğine dair anlamlılık değeri $p = 0,709$ olduğundan ve bu değer $p < 0,05$ değerinden büyük olduğundan fark anlamsızdır. Ancak bağıl değişim katsayısı $V = 20-25$ aralığında olduğundan ($V = 22,2$) dağılım değeri ($20 < V < 25$) normal (simetrik) olarak değerlendirilir. Bu durumda fakülte bağımsız değişkenine göre eğitim fakültesi ve diğer fakültelerden mezun olan deneklerin kuralları bilme oranları bağıl olarak oldukça yakındır/simetriktir. Standart sapmaları ($p = 0,9/0,8$) ve ortalamaları ($\bar{X} = 4,1/4,0$) bu veriyi kuvvetli bir şekilde desteklemektedir. Başka bir ifadeyle deneklerin mezun oldukları fakülteler kuralları bilme derecelerine etki etmemektedir.

Tablo 4.12. Öğrenim Durumuna Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması

Kuralları Bilme Durumu?			
	df	f	Sig.
Gruplar Arası	2	18,8	0,00
Grup İçi	372		

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre eşleştirildiğinde deneklerin öğrenim durumu değişkenine göre kuralları bilme dereceli $p = 0,00$ 'dır ($p < 0,05$). Bu durumda deneklerin öğrenim durumları ile kuralları bilme dereceleri arasında oldukça anlamlı bir ilişki vardır. Tek yönlü anlamlılık testi değerlerine göre deneklerin öğrenim durumu yükseldikçe kuralları bilme seviyeleri de yükselmekte, deneklerin öğrenim seviyeleri düştükçe kuralları bilme dereceleri de düşmektedir.

Tablo 4.13. Öğrenim Durumuna Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU			
(I) ÖGRN. DURUMU	(J) ÖGRN. DURUMU	Ortalama Farkı (I-J)	Sig.
LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,699*	0,00
	Y.LİSANS/DOKTORA	-,694*	0,00
LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,699*	0,00
	Y.LİSANS/DOKTORA	0,005	0,99
MASTER-Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,694*	0,00
	LİSANS	-0,005	0,99

Öğrenim durumu değişkeni tablosuna bakıldığında $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre gruplar arasında sadece Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasında anlamlı bir fark olmadığı, diğer gruplar arasında ise daima anlamlı bir fark olduğu gözlenmektedir. Lise/Ön Lisans mezunları ile diğer iki grup arasında $p < 0,05$ değerine göre sırayla Lisans mezunları arasında ($p = 0,00$, $p < 0,05$) ve Y.Lisans/Doktora mezunları arasında ($p = 0,00$, $p < 0,05$) anlamlı bir fark olduğu; ancak Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasında ($p = 0,99$, $p > 0,05$) anlamlı bir fark olmadığı gözlenmektedir. Bu durumda öğrenim durumu ile kuralları bilme derecesi arasında doğru orantılı bir durum söz konusudur.

Tablo 4.14. Statüye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU			
	df	f	Sig.
Gruplar Arası	3	20,36	0,00
Grup İçi	521		

Bağımsız değişken tek yönlü test tablosuna göre $p < 0,05$ anlamlılık değeri baz alındığında statü değişkenine göre de kuralları bilme derecesi arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Anlamlılık değeri $p = 0,00$ olduğundan ve bu değer $p < 0,05$ değerinden küçük olduğundan kuralları bilme derecesi ile statü (öğrenci, veli, öğretmen ve yönetici) arasında önemli bir algı farkı olduğu görülmektedir. Bu farkın ne oranda değiştiği bağımsız değişken yüzde (%) oranları ve frekans analizlerinde ayrıntısıyla verilmiştir.

Tablo 4.15. Statüye Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU				
(I) STATU	(J) STATU	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	Sig.
ÖĞRENCİ	VELİ	-0,04	0,11	0,09
	ÖĞRETMEN	-,611*	0,12	0,00
	YÖNETİCİ	-,847*	0,13	0,00
VELİ	ÖĞRENCİ	0,04	0,11	0,09
	ÖĞRETMEN	-,571*	0,12	0,00
	YÖNETİCİ	-,807*	0,13	0,00
ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,611*	0,12	0,00
	VELİ	,571*	0,12	0,00
	YÖNETİCİ	-0,236	0,13	0,03
YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,847*	0,13	0,00
	VELİ	,807*	0,13	0,00
	ÖĞRETMEN	0,236	0,13	0,03

Gruplar arasında $p<0,05$ anlamlılık oranına göre anlamlı bir fark olduğu gözlenmektedir. Bu fark sırayla, öğrenci-veli için $p=0,09$, öğrenci-öğretmen için $p=0,00$, öğrenci-yönetici için $p=0,00$ değerindedir. Bu değerlerin hepsi $p<0,05$ değerinden küçüktür. Sonuç olarak statü değişkenine göre deneklerin kuralları ne derece bildikleri konusunda gruplar arasındaki fark oldukça anlamlıdır. Yani grupların tıpkı eğitim düzeyleri ile kuralları bilme dereceleri arasında olduğu gibi statü değişkeninde de denekler arasında pozitif bir algı değişimi söz konusudur.

Tablo 4.16: Yaşa Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

KURALLARI BİLME DURUMU				
	df	N	f	Sig.
Gruplar Arası	45	1,61	1,40	0,05
Grup İçi	480	1,15		

Yaş değişkenine göre kuralları bilme oranında ise dikkat çekici bir durum vardır. Normal olarak yaş arttıkça tecrübe, buna bağlı olarak da bilgi artması gerekirken, Tek yönlü bağımsız örneklem testi sonucuna göre anlamlılık değeri $p=0,05$ olarak görülmektedir. Bu değer $p<0,05$ anlamlılık değerine göre $p<0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Ancak bu anlamlılık durumu oldukça sınırlıdır. Yani deneklerin kuralları bilme durumları $p<0,05$ anlamlılık değerine göre anlamlı olsa da ciddi bir fark taşımamaktadır.

Tablo 4.17 Çalışma Yılına Göre Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiğine İlişkin Algıların Karşılaştırılması

ANOVA				
KURALLARI BİLME DURUMU				
	df	Ortalama	f	Anlamlılık
Gruplar Arası	33	0,81	1,1	0,25
Grup İçi	192	0,69		

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre $p = 0,25$ değeri $p < 0,05$ değerinden büyüktür. Bu durumda deneklerin kuralları bilme dereceleri ile çalışma yılları arasındaki fark anlamsızdır. Oysa çalışma yılı beraberinde tecrübeyi ve bilgiyi getirmesi beklenen bir durumdur. Bu durumda deneklerin kuralları bilmeleri ile çalışma yılları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Tablo 4.18. Okullarda Uyulması Gereken Kuralları Ne Derece Bilindiğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bağımsız Değişkenler		Hiç Bilmiyorum	Biraz Biliyorum	Fikrim Yok	İyi Biliyorum	Çok İyi Biliyorum
Cinsiyet	Bayan	5	53	12	124	54
	Erkek	3	68	12	141	53
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim Fak.	0	13	4	60	38
	Diğer Fak.	1	8	2	75	24
Statü	Öğrenci	3	52	8	66	21
	Veli	4	48	10	64	24
	Öğretmen	1	15	4	75	30
	Yönetici	0	6	2	60	32
Öğrenim Durumu	Lise/Önlisans	4	35	9	45	14
	Lisans	1	23	3	116	48
	Y.Lisans/Doktora	0	11	4	38	24

Bayan deneklerin %50'si kuralları iyi bildiğini, %22'si ise çok iyi bildiğini, erkeklerin %51'i de kuralları iyi bildiğini, %19'u ise çok iyi bildiğini ifade etmiştir. Eğitim fakültesi mezunların %52'si kuralları iyi bildiğini, %33'ü çok iyi bildiğini ifade etmiştir. Diğer fakültelerden mezunlarının % 68'i kuralları iyi bildiğini, %22'si çok iyi bildiğini ifade etmiştir. Burada dikkati çeken nokta diğer fakülte mezunlarının oransal olarak %90'ının kuralları çok iyi ya da iyi bildiğini ifade ederlerken eğitim fakültesi mezunlarında bu oranın %85'te kalmasıdır.

Lise/Ön Lisans mezunlarının %42'si kuralları iyi bildiğini, %33'ü biraz bildiğini; Lisans mezunlarının %61'i kuralları iyi bildiğini, %25'i çok iyi bildiğini; Y.Lisans/Doktora mezunlarının ise % 50'si iyi bildiğini, %31'i çok iyi bildiğini ifade etmiştir.

Öğrencilerin %44'ü kuralları iyi bildiğini, %35'i biraz bildiğini, velilerin %42'si iyi bildiğini, %16'sı çok iyi bildiğini dile getirmiştir. Öğretmenlerin %60'ı kuralları iyi bildiğini, %24'ü ise çok iyi bildiğini ifade etmiştir. Yöneticilerin %60'ı kuralları iyi bildiğini, %32'si ise çok iyi bildiğini ifade etmişlerdir. Toplamda kuralları iyi ve çok iyi bilen yöneticilerin oranı %92'dir.

4.1.3. Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar (A)

Bu bölümde yer alan toplam dokuz bağımlı değişken sırayla genel, cinsiyet, mezun olunan fakülte, öğrenim durumu, statü (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) yaş ve çalışma yılı grupları bağımsız değişkenlerine göre ele alınıp analiz edilmiştir ($p < 0,05$).

4.1.3.1. “Disiplin herkese göre değişir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.19: “Disiplin herkese göre değişir.” Yargısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Disiplin herkese göre değişir.	Cinsiyet	Bayan	73	80	14	49	32
		Erkek	58	94	17	65	43
	Fakülte	Eğitim Fak.	10	42	7	35	21
		Diğer Fak.	19	39	2	40	10
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	35	38	7	17	10
		Lisans	40	62	7	54	28
		Y.Lisans/Doktora	10	27	4	26	10
	Statü	Öğrenci	46	47	13	17	27
		Veli	56	46	9	22	17
		Öğretmen	17	43	5	37	23
		Yönetici	12	38	4	38	8

Deneklerin %58'i disiplinin kişiden kişiye değiştiğine katılırken %36 bu fikre katılmamaktadır. Göreceli olduğunu düşünenler oransal olarak %22 daha ağırlıklı olsalar da %36 bu fikre katılmamaktadır. Bu orana fikrim yok diyenlerin yarısını dâhil edersek %39 oranında disiplin göreceli değildir, %61 oranında ise disiplin görecelidir bulgusuna ulaşmış oluruz.

Bayanların %61'i disiplin görecelidir derken, %33'ü buna katılmamıştır. Erkeklerin %55'i disiplin görecelidir derken %39'u buna katılmamıştır. Bayanların katılma oranları erkeklerden yaklaşık %6 daha yüksektir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %46'sı disiplin görecelidir derken %48'i bu fikre katılmadığını ifade etmiştir. Bu durumda eğitim fakültesi mezunları tam bir çelişki içindedir. Diğer fakülte mezunlarının %53 ü disiplin görecelidir derken % 45'i bu fikre katılmamıştır.

Lise/Önlisans mezunlarının %68 disiplin herkese göre değişir derken %25 bu fikre katılmamıştır. Lise/Önlisans mezunlarına göre disiplin %68 oranında göreceli iken %25 oranında değildir. Lisans mezunlarının %53 disiplinin herkese göre değiştiğini, %43 ise göreceli olmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunları arasında da algı birliği bulunmamaktadır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %48 disiplin herkese göre değişir derken %47'si disiplin göreceli değildir şeklinde görüş bildirmiştir. Bu durumda Y.Lisans/Doktora mezunu denekler arasında da bir algı birliği bulunmamaktadır.

Öğrencilerin %62 bu yargıya katılırken %38 katılmamıştır. Velilerin %68'i disiplinin herkese göre değiştiğini, % 26'sı ise bu fikre katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %48'i disiplinin herkese göre değiştiğini savunurken %48'i buna katılmamıştır. Yöneticilerin %50'si disiplin herkese göre değişir derken %46 buna katılmamıştır. Bu durumda yöneticiler ve öğretmenler çelişki içindedirler ve bir algı birliğinden bahsetmek imkânsızdır.

4.1.3.2. “Disiplin katı kurallar anlamı taşır.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.20. “Disiplin katı kurallar anlamı taşır.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	Cinsiyet	Bayan	20	25	10	105	88
		Erkek	24	42	23	108	80
	Fakülte	Eğitim Fak.	2	12	2	65	34
		Diğer Fak.	7	10	3	46	45
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	15	13	11	38	30
		Lisans	9	21	6	86	68
		Y.Lisans/Doktora	1	9	1	38	28
	Statü	Öğrenci	19	24	14	51	42
		Veli	16	21	15	51	47
		Öğretmen	7	11	2	59	46
		Yönetici	2	11	2	52	33

Deneklerin %21 disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığı yargısına katılırken %73 bu fikre katılmamaktadır. Denekler disiplinin katı kurallar anlamı taşımadığı algısına %73 oranında katılmazken %21 oranında katılmışlardır.

Bayanların %76'sı disiplinin katı kurallar anlamı taşımadığı fikrini savunurken %18'i bu fikre katılmıştır. Erkeklerin %24'ü disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığı algısına sahipken %68'i buna katılmamıştır. Bu oranlara göre erkeklerin algısı bayanlardan farklıdır.

Eğitim Fakóltesi mezunlarının %12'si disiplin katı kurallar anlamı taşır derken %86 bu fikre katılmadığını ifade etmiştir. Bu durumda eğitim fakóltesi mezunları disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığı algısına %86 oranında katılmaktadırlar. Diğer fakólte mezunlarının %82'si bu algıya sahipken %17'si bu fikre katılmamıştır. Bu oranlarla eğitim fakóltesi oranların birbirine yakın olduğundan fakólte mezunları %84 oranında disiplinin katı kurallar anlamı taşımadığı algısında birleşmektedirler.

Lise/Önlisans mezunlarının %26'sı disiplin katı kurallar anlamı taşır derken %68'i bu fikre katılmamıştır. Lise/Önlisans mezunlarına göre disiplin %68 oranında katı kurallar anlamına geldiğini savunmaktadır. Lisans mezunlarının %16'sı disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığını, %81'i ise katı kurallar anlamı taşımadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %13'ü disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığını savunurken %86'sı bu fikre karşı çıkmıştır. Bu durumda Y.Lisans/Doktora mezunu denekler arasında da disiplinin katı kurallar olmadığı algısı hâkimken %13'ü buna karşıdır.

Öğrencilerin %29'u bu yargıya katılırken %62'si katılmamıştır. Velilerin %25'i disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığı algısı taşırken, %65'i ise bu algıya katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %14'ü disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığı algısını savunurken %84'ü ise disiplinin katı kurallar anlamı iğermediğini ifade etmiştir. Yöneticilerin %13'ü disiplin katı kurallar anlamı taşır derken %85'i buna katılmamıştır. Bu durumda yöneticiler arasında disiplinin katı kurallar anlamına gelmediği algısı yaygındır.

4.1.3.3.“Disiplin cezayla korkutmaktır.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.21. “Disiplin cezayla korkutmaktır.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Disiplin cezayla korkutmaktır.	Cinsiyet	Bayan	48	101	35	43	21
		Erkek	78	103	33	52	11
	Fakólte	Eğitim Fak.	22	42	10	35	6
		Diğer Fak.	11	52	12	26	9
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	28	49	14	15	1
		Lisans	28	74	27	47	18
		Y.Lisans/Doktora	15	30	7	21	4
	Statü	Öğrenci	55	51	23	12	9
		Veli	38	59	23	22	8
		Öğretmen	18	53	11	33	10
Yönetici		15	41	11	28	5	

Deneklerin %63'ü bu yargıya katılırken %24'ü bu fikre katılmamıştır. Bu verilere göre disiplinin korkutarak bir arada tutmak algısı %63 oranında kabul görürken ancak %24'ü kabul görmemiştir.

Bayanların %60'ı bu yargıya katılırken, %26'sı buna karşı çıkmıştır. Erkeklerin %65'i disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısına katıldıklarını %23'ü ise buna karşı olduklarını ifade etmişlerdir. Bu oran bayanların oranından %5 yüksektir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %58'i disiplinin cezayla korkutmak olduğunu savunmuşlar, %35'i buna katılmamıştır. Diğer fakülte mezunlarının %57'si disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısına katıldıklarını buna karşın %32 bu algıya katılmadıklarını ifade etmişlerdir.

Lise/Önlisans mezunlarının %72'si disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısını desteklemişler buna karşın %15'i buna karşı çıkmıştır. Bu oran genel algının yaklaşık %15 üzerindedir. Lisans mezunlarının %54'ü disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısına katıldığını ortaya koyarken %34'ü buna karşı çıkmıştır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %59'u bu algıya katılırken %32'si katılmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin %71'i bu yargıya katılırken %21'i katılmamıştır. Velilerin ise %65'i bu algıya katıldığını %20'si buna katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin genel olarak %57'si katılırken %24'ü katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin ise %56'sı disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısına katılmış, %33'ü ise buna katılmamıştır.

4.1.3.4.“Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.22. “Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	Cinsiyet	Bayan	23	21	18	90	96
		Erkek	20	44	16	99	98
	Fakülte	Eğitim Fak.	3	4	2	61	45
		Diğer Fak.	4	4	3	47	52
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	13	22	6	35	31
		Lisans	7	13	8	75	88
		Y.Lisans/Doktora	2	2	3	45	25
	Statü	Öğrenci	21	28	17	34	50
		Veli	15	29	12	47	47
		Öğretmen	7	5	2	60	51
Yönetici		0	3	3	48	41	

Deneklerin %73'ü disiplinsiz davranışın kurallara uymayan davranış olduğuna katılırken %20'si bu fikre katılmamıştır. Bu fark disiplinsiz davranışın aslında kurallara uymayan davranış demek olmadığı algısının oldukça yaygın olduğunu göstermektedir.

Bayanların %75'i bu yargıya katılmazken, %18'i buna katılmıştır. Erkeklerin ise %71'i bu yargıya katılmazken %23'ü katılmıştır. Bu oran bayanların oranında yakındır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %6'sı disiplinsiz davranışın kurallara uymayan davranışların tümü olduğuna katılırken %92'si bu fikre katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunlarının %90'ı disiplinsiz davranışın kurallara uymayan davranışların bütünü olmadığı konusunda algı birliği içindedir. Bu oran eğitim fakültesi mezunlarına çok yakındır.

Lise/Önlisans mezunlarının genel olarak %62'si bu algıya katılmazken %32'si katılmıştır. Lise/Önlisans mezunlarına göre disiplinsiz davranış %62 oranında kurallara uymayan davranış demek değildir. Lisans mezunlarının ise %85'i bu algıya olumsuz cevap verirken %11'i ise katılmıştır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %90'ı disiplinsiz davranışın kurallara uymayan davranış demek olduğuna katılmamıştır. Bu durumda Y.Lisans/Doktora mezunu denekler arasında ciddi bir algı birliğinden söz edilebilir. Ancak bu algı oranı Lisans mezunlarıyla paralel iken Lise/Önlisans mezunları arasında ciddi bir algı farkına neden olmaktadır.

Gruplar bazında öğrencilerin %33'ü bu algıya katılırken %56'sı katılmamıştır. Velilerin %30'u katıldığını %62'si bu fikre katılmadığını ifade etmiştir. Bu durumda velilerin %62'si disiplinsiz davranış kurallara uymayan davranışların tümüdür algısına karşı çıktığı ancak geriye kalan %30'unun da bu görüşe katıldığı ortaya çıkmıştır.

Öğretmenlerin %9'u bu algıya katılırken %89'u katılmamıştır. Yöneticilerin %3'ü katılırken %94 gibi çok ciddi bir oranı bu algıya karşı çıkmışlardır. Bu oran hem öğrencilerden hem öğretmen ve velilerden oldukça farklıdır.

4.1.3.5. “Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.23: “Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Disiplin, ceza vermekle aynı anlama gelir.	Cinsiyet	Bayan	31	56	20	88	53
		Erkek	29	73	26	106	43
	Fakülte	Eğitim Fak.	4	18	1	59	33
		Diğer Fak.	11	18	0	59	22
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	10	39	12	34	12
		Lisans	11	34	6	94	46
		Y.Lisans/Doktora	7	14	0	33	23
	Statü	Öğrenci	32	42	28	33	15
		Veli	13	51	17	43	26
		Öğretmen	10	19	1	62	33
		Yönetici	5	7	0	56	24

Deneklerin %11’i tamamen katılırken, %25’i sadece katılmakta; %9’u fikrim yok derken, %37’si katılmadığını ve %18’i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Deneklerin %56’sı disiplin ceza vermekle aynı anlama gelmez tezini savunsalar da %36’sı bu tezi savunmaktadır.

Bayanların %56’sı bu algıyı desteklemezken %36’sı desteklemiştir. Erkeklerin %54’ü katılmazken %37’si bu algıyı desteklemiştir. Bu durumda erkekler de bayanlar gibi bu algıda bir çelişki içindedir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %19’u bu algıyı desteklerken %80’i karşı çıkmıştır. Diğer fakülte mezunlarının %26’sı disiplini ceza vermekle aynı anlamda görürken %74’ü bu görüşü desteklememiştir. Bu oranlar eğitim fakültesi oranlarında %6 daha düşüktür. Bu durumda diğer fakültelerden mezun olanlar da disiplini ceza vermekle aynı anlamda görmemişlerdir.

Lise/Önlisans mezunlarının %46’sı disiplini ceza vermekle aynı anlamda görmüş ancak %43’ü ise bu algıya katılmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunlarının %24’ü katılırken %73’ü katılmamıştır. Lisans mezunları disiplinin ceza vermekle aynı anlama gelmediğine genel olarak katılırken %24’ü bu görüşe katılmamıştır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %27’si katılırken %73’ü katılmamıştır. Bu oran Lisans mezunlarının oranlarıyla aynıdır. Bu grup denekleri de disiplini ceza vermekle özdeş bulmamışlardır.

Öğrencilerin %49'u katılırken %32'si katılmamıştır. Velilerin %43'ü disiplini ceza vermekle aynı algıda değerlendirmiş, %46'sı ise bu görüşe karşı çıkmıştır. Veliler de bu algıda ciddi bir çelişki içindedir.

Öğretmenlerin ise %23'ü disiplini ceza vermekle aynı anlamda değerlendirirken %76'sı buna karşı çıkmıştır. Yöneticilerin %86'sı disiplini ceza vermekle aynı anlamda değerlendirmezken %14'ü buna katılmamıştır. Bu verilere göre yöneticilerin çok yüksek oranı disiplini ceza vermekle aynı anlamda algılamamaktadır.

4.1.3.6.“Disiplin kurallara aynen uymaktır.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.24. “Disiplin kurallara aynen uymaktır.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	Cinsiyet	Bayan	39	85	36	70	18
		Erkek	33	97	50	78	19
	Fakülte	Eğitim Fak.	9	30	8	59	9
		Diğer Fak.	8	37	4	47	14
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	16	36	26	25	4
		Lisans	17	54	18	82	20
		Y.Lisans/Doktora	4	32	7	26	8
	Statü	Öğrenci	35	60	35	15	5
		Veli	21	54	39	27	9
		Öğretmen	5	45	9	53	13
		Yönetici	11	23	3	53	10

Deneklerin %14'ü bu yargıya tamamen katılırken, %35'i sadece katılmış; %16'sı fikrim yok derken, %28'i katılmadığını ve %7'si de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %49'u katılırken %35'i bu fikre katılmamaktadır. Bu durumda disiplinin kurallara aynen uymaktır algısı denekler arasında oldukça çelişkili bir sonuç doğurmuştur.

Bayanların %50'si bu algıya katılırken, %35'i katılmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin %37'i bu algıya katılırken %35'i bu algıyı reddetmiştir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %39'u katılırken %59'u katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunlarının %40'ı bu algıya katılırken %56'sı katılmadığını ifade etmiştir.

Lise/Önlisans mezunlarının %49'u katılırken %29'u katılmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunlarının %37'si katılırken %54'ü katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %47'si katılırken %44'ü katılmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin %63'ü katılırken %14'ü katılmamıştır. Velilerin %50'si katılırken %24'ü katılmadığını; öğretmenlerin %40'ı bu algıya katılırken %53'ü katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin %34'ü katılırken %63'ü katılmamıştır.

4.1.3.7. “Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.25.“Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Disiplin, hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	Cinsiyet	Bayan	45	117	45	26	15
		Erkek	72	119	35	41	10
	Fakülte	Eğitim Fak.	31	58	5	16	5
		Diğer Fak.	26	56	6	17	5
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	19	49	19	15	5
		Lisans	50	88	15	26	12
		Y.Lisans/Doktora	18	44	2	10	3
	Statü	Öğrenci	30	55	44	6	5
		Veli	30	67	25	18	10
		Öğretmen	33	55	8	22	7
Yönetici		24	59	3	11	3	

Deneklerin %22'si tamamen katılırken, %45'i sadece katılmış; %15'i fikrim yok derken, %13'ü katılmadığını ve %5'i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak %67'si disiplinin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemler olduğunu desteklerken %18'i buna katılmamıştır.

Bayanların %65'i bu yargıyı savunurken katılmayanların oranı %17'dir. Erkeklerin %69'u bu algıyı ciddi oranda desteklemişler, buna karşın 18'i karşı çıkmıştır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %78'i katılırken %18'i katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunlarının %75'i katılırken, %20'si katılmadığını ifade etmiştir.

Lise/Önlisans mezunlarının %64'ü katıldığını, %18'i ise katılmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunlarının %62'si katıldığını %20'si ise katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %80'i bu algıya katılırken %17'si katılmamıştır.

Öğrencilerin %57'si katılırken %14'ü katılmamıştır. Velilerin %64'ü katılırken %22'si katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %70'ikatıldığını, %24'ü ise katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin %83'ü katılırken %14'ü katılmadığını ifade etmiştir.

4.1.3.8.“Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.26. “Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	Cinsiyet	Bayan	45	117	45	26	15
		Erkek	72	119	35	41	10
	Fakülte	Eğitim Fak.	31	58	5	16	5
		Diğer Fak.	26	56	6	17	5
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	19	49	19	15	5
		Lisans	50	88	15	26	12
		Y.Lisans/Doktora	18	44	2	10	3
	Statü	Öğrenci	30	55	44	16	5
		Veli	30	67	25	18	10
		Öğretmen	33	55	8	22	7
		Yönetici	24	59	3	11	3

Deneklerin %22’si bu yargıya tamamen katılırken, %45’i sadece katılmakta; %15’i fikrim yok derken, %13’ü katılmadığını ve %5’i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %67’si disiplinin kurumun düzenli işleyişini ifade ettiğini söylerken %18’i buna karşı çıkmıştır.

Bayanların ise %65’i katılırken %17’si katılmadığını, erkeklerin %69’u katılmazken %18’i katıldığını ifade etmiştir. Bu oran bayanlardan %5 oranında daha yüksektir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %78’i katılırken %18’i katılmamıştır. Diğer fakülte mezunlarının %75’i katılırken %15’i katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran eğitim fakültesi mezunlarından daha düşük bir algı birliğini işaret eder.

Lise/Önlisans mezunlarının %64’ü katılırken %18’i katılmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunlarının %62’si katıldığını, %20’si ise katılmadığını, Y.Lisans/Doktora mezunlarının %80’i katılırken %17’si katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran hem Lise/Önlisans hem de Lisans mezunlarından yaklaşık %15 daha yüksektir.

Öğrencilerin %57’si katılırken %14’ü katılmamıştır. Bu verilere göre öğrenciler de kendi aralarında algı birliği sağlayamamışlardır. Velilerin %64’ü katılırken %19’u katılmamıştır. Öğretmenlerin %70’i katılırken %24’ü katılmadığını, yöneticilerin %83’ü katılırken %14’ü katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin algı oranı diğer gruplardan özellikle öğrenci ve velilerden oldukça yüksek ve farklıdır.

4.1.3.9. “Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.27: “Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Disiplin (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) herkesi kapsar.	Cinsiyet	Bayan	104	94	16	16
Erkek			126	106	16	16	13
Fakülte		Eğitim Fak.	53	45	1	8	8
		Diğer Fak.	48	50	3	4	4
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	42	45	10	4	6
		Lisans	88	72	5	15	11
		Y.Lisans/Doktora	35	36	1	1	4
Statü		Öğrenci	65	47	16	12	10
		Veli	64	58	12	8	8
		Öğretmen	55	52	3	7	8
		Yönetici	46	43	2	5	4

Deneklerin %44’ü tamamen katılırken, %38’i katılmakta; %6’sı fikrim yok derken, %6’sı katılmadığını ve %6’sı da hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %82’si katılırken %12’si katılmamıştır.

Bayanların %80’i katılırken %13’ü katılmadığını, erkeklerin %83’ü katıldığını, %11’i ise katılmadığını ifade etmiştir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %85’i katıldığını %14’ü ise katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %86’sı katıldığını, %7’si ise katılmadığını ifade etmiştir.

Lise/Önlisans mezunlarının %79’u katılırken %10’u katılmamış, Lisans mezunlarının %84’ü katılırken %14’ü katılmamıştır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %93’ü katıldığını ifade ederken bu oran Lise/Önlisans mezunlarından %14, Lisans mezunlarında ise %9 oranından yüksek ve farklıdır.

Öğrencilerin %74’ü katılırken %15’i katılmamıştır, velilerin %82’si katılırken %10’u katılmamıştır. Bu oran hem öğrencilerin %8 üstünde iken genel orandan da yüksektir.

Öğretmenlerin %86’sı katıldığını, %12’si katılmadığını, yöneticilerin %89’u katılırken %9’u katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı hem öğrencilerden hem de diğer gruplardan yüksek ve oldukça farklıdır.

Tablo 4.28. Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	<i>N</i>	$\bar{X}$	ss.	<i>V</i>
Disiplin herkese göre değişir.	525	2,7	1,4	53,1
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	525	3,8	1,3	33,6
Disiplin cezayla korkutmaktır.	525	3,8	1,3	33,5
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	525	2,4	1,2	49,6
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	525	3,3	1,3	40,4
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	525	2,8	1,2	42,6
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	525	2,3	1,1	47,2
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	525	2,0	1,1	54,7
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	525	1,9	1,1	58,5

Disiplinin ne olduğuna ilişkin algıların bağıl değişim katsayılarına bakıldığında en yüksek değerin disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar boyutuna ait olduğu ($V=58,5$) en düşük değerin ise disiplin cezayla korkutmaktır boyutuna ($V=33,5$) ait olduğu görölmektedir. Genel olarak bu bölümde yer alan bütün değerlerin $V>25$ 'ten büyük olduğu görölmektedir. Bu durumda dağılımda yer alan bütün boyutlar heterojen/farklı olarak değerlendirilebilir. Ortalamalarda ise en yüksek ortalama değeri disiplin cezayla korkutmaktır ve disiplin katı kurallar anlamı taşır boyutuna ($\bar{X}=3,8$) ait iken en düşük ortalama değerini disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar ($\bar{X}=1,9$) boyutuna aittir. Disiplinin ne olduğuna ilişkin algı ortalamalarında hiçbir boyutun bağıl değişim katsayısının 25'ten küçük olmaması her boyutta heterojen (basık, farklı) bir algının olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.29. Cinsiyete Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	Cinsiyet	<i>N</i>	$\bar{X}$	ss.	<i>V</i>
Disiplin herkese göre değişir.	BAYAN	248,0	2,5	1,4	55,8
	ERKEK	277,0	2,8	1,4	50,7
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	BAYAN	248,0	3,9	1,2	31,7
	ERKEK	277,0	3,6	1,3	35,1
Disiplin cezayla korkutmaktır.	BAYAN	248,0	3,9	1,3	32,9
	ERKEK	277,0	3,8	1,3	34,1
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	BAYAN	248,0	2,5	1,2	48,0
	ERKEK	277,0	2,3	1,2	50,8
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	BAYAN	248,0	3,3	1,4	41,1
	ERKEK	277,0	3,2	1,3	39,8
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	BAYAN	248,0	2,8	1,2	44,2
	ERKEK	277,0	2,8	1,2	41,2
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	BAYAN	248,0	2,4	1,1	45,4
	ERKEK	277,0	2,3	1,1	48,9
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	BAYAN	248,0	2,0	1,1	53,8
	ERKEK	277,0	2,0	1,1	55,7
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	BAYAN	248,0	2,0	1,2	59,1
	ERKEK	277,0	1,9	1,1	57,7

Boyut	f	t	df	Sig.
Disiplin herkese göre değişir.	0,2	-2,0	523,0	,050
		-2,0	516,1	,050
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	5,4	2,2	523,0	,032
		2,2	520,3	,031
Disiplin cezayla korkutmaktır.	1,1	0,9	523,0	,347
		0,9	517,5	,347
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	0,8	2,1	523,0	,040
		2,1	512,6	,041
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	1,7	0,7	523,0	,455
		0,7	508,4	,456
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	1,8	-0,6	523,0	,564
		-0,6	510,1	,565
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	0,1	1,3	523,0	,211
		1,3	519,0	,210
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	0,1	0,7	523,0	,515
		0,7	517,2	,515
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	0,5	1,3	523,0	,190
		1,3	502,7	,192

Cinsiyet değişkenine göre deneklerin disipline ilişkin algılarında en düşük ortalamanın disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar boyutunda ($\bar{X}=2,00$) en yüksek ortalamaların ise Disiplin katı kurallar anlamı taşır ve disiplin cezayla korkutmaktır ($\bar{X}=3,9/3,9$) boyutunda olduğu gözlenmektedir. Bağlı değişim katsayısı en düşük olan boyut Disiplin katı kurallar anlamı taşır ($V=31,5$) en yüksek ise Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar. ($V=57,7$) boyutudur. Disiplin herkese göre değişir, Disiplin katı kurallar anlamı taşır ve Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür boyutlarında $p<0,05$ değerine göre farkları anlamlı iken diğer boyutlarda fark anlamsızdır.

Disiplin herkese göre değişir boyutunda bayanların ortalaması $\bar{X}=2,5$, erkeklerin ortalaması $\bar{X}=2,8$ 'dir. Bağlı değişim katsayısı ise bayanlarda $V=55,8$, erkeklerde ise $V=50,7$ 'dir. Anlamlılık değeri ise $p=0,05/0,05$ 'tir. $p=0,05$ anlamlılık değerine göre disiplin herkese göre değişir yargısı erkek ve bayanlar arasında anlamlı bir fark taşısa da bu fark çok ciddi boyutta değildir ($p=0,05/0,05$). Bağlı değişim katsayısı ise $V>25$ olduğundan ($V=55,8/50,7$) cinsiyet değişkeninin farkı heterojen/farklı bir dağılım göstermektedir. Erkeklerin ortalamaları ($\bar{X}=2,8$) bayanların ortalamalarından ($\bar{X}=2,5$) daha yüksektir.

Disiplin katı kurallar anlamı taşır boyutunda yapılan karşılaştırmada ise bayanların ortalamasının $\bar{X}=3,9$, erkeklerin ortalamasının $\bar{X}=3,6$ olduğu; bağlı değişim katsayısının ise her iki değişkende de $V>25$ olduğu ($V=31,7/35,1$); anlamlılık

değerinin ise sırayla $p=0,032$ ve $p=0,031$ olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Buna göre cinsiyet değişkeni $p<0,05$ değerine göre bayanlar ve erkekler açısından sırayla $p=0,032/0,031$ değerlerini taşıdığından farkları anlamlıdır. Bu değerler bağıl değişim katsayısı ile birlikte düşünüldüğünde ($V=31,7/35,1$) disiplinin katı kurallar anlamı taşıdığı algısı cinsiyet açısından anlamlı bir fark göstermektedir.

Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir boyutunda bayanların ortalaması $\bar{X}=3,3$, erkeklerin ortalaması $\bar{X}=3,2$ 'dir. Bağıl değişim katsayısı sırayla $V=41,1/39,8$; anlamlılık değerleri ise sırayla $p=0,455/0,456$ 'dir. Bu verilere göre ceza vermekle aynı anlama gelir algısı bayanlarda daha yüksek ($\bar{X}=2,5$) erkeklerde ise ($\bar{X}=2,3$) daha düşüktür. Bağıl değişim katsayısı ise her iki grupta da $V>25$ olduğundan ($V=48,0/50,8$) dağılım heterojendir (farklı). $p<0,05$ anlamlılık değerine göre de hem erkeklerin hem de bayanların oranı anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Disiplin cezayla korkutmaktır boyutunda ise ortalamalar $\bar{X}=3,9/3,8$; V değeri sırayla $32,9/34,1$ ve anlamlılık değerleri $p=0,347/0,347$ 'dir. Deneklerin bu konudaki algıları da $V>25$ olduğundan heterojen/farklı bir dağılım göstermektedir. Ancak anlamlılık bakımından $p>0,347/0,347$ olduğundan fark anlamlı değildir. Yani denekler disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısında birbirlerine yakın algılar içindedir.

Disiplin, kurallara aynen uymaktır boyutunda ise ortalama, $\bar{X}=2,8/2,8$, $V=44,2/41,2$ ($V>25$), $p=0,564/0,565$ ($p>0,05$) değerlerine sahiptir. Buna göre denekler oransal olarak bu algıya katılmışlardır. Dağılımları heterojen (farklı, basık), dolayısıyla aralarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir boyutunda sırayla ortalama $\bar{X}=2,4/2,3$; bağıl değişim katsayısı $V=54,4/48,9$ ($V>25$) ve anlamlılık oranı $p=0,211/0,210$ ($p>0,05$) olarak verilmiştir. Oransal olarak denekler bu algıya katılmaktalar, bunun yanında dağılımları heterojen ve aralarındaki fark anlamlı değildir. Disiplin kurumun düzenli işleyişidir boyutunun bulguları ise şu şekildedir: Ortalama $\bar{X}=2,0/2,0$; bağıl değişim katsayısı $V=53,8/55,7$ ($V>25$) ve anlamlılık oranı $p=0,515/0,515$ ($p>0,05$) olarak verilmiştir. Bu verilere göre deneklerin bu algıya katıldıkları, dağılımlarının heterojen olduğu ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı anlaşılmaktadır.

Disiplinin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsadığı algısına ait cinsiyet analizi t-testi verileri ise şu şekildedir: Ortalama $\bar{X}=2,0/1,9$; bağıl değişim

katsayısı $V=59,1/57,7$ ($V>25$) ve anlamlılık oranı $p=0,190/0,192$ ($p>0,05$). Buna göre denekler oransal ve istatistiksel olarak çoğunlukla bu algıya katıldıklarını, dağılımlarının heterojen, (basık/farklı) ve aralarında istatistiksel olarak algı farkının olmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 4.30. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	FAKULTE	N	$\bar{X}$	ss.	ν
Disiplin herkese göre değişir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	3,1	1,3	42,2
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	2,8	1,3	46,7
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	4,0	0,9	23,5
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	4,0	1,2	29,0
Disiplin cezayla korkutmaktır.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	3,5	1,2	35,3
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	3,6	1,2	31,7
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	4,2	0,9	20,3
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	4,3	1,0	22,4
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	2,7	1,2	46,7
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	2,7	1,2	43,0
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	3,9	1,1	28,7
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	3,6	1,3	35,3
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	3,3	1,2	35,7
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	3,2	1,2	38,2
Disiplin kurumun düzenli işleyiştir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	2,2	1,1	51,0
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	2,3	1,1	49,6
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,0	1,9	1,2	61,3
	DİĞER FAKÜLTE	110,0	1,9	1,1	59,3
Bağımsız Örneklem t-Testi					
		F	t	df	Anlamlılık
Disiplin herkese göre değişir.		0,1	1,6	223,0	,010
			1,6	222,4	,010
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.		4,5	-0,1	223,0	,090
			-0,1	209,4	,090
Disiplin cezayla korkutmaktır.		3,1	-1,2	223,0	,020
			-1,2	223,0	,020
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.		1,2	-0,3	223,0	,080
			-0,3	218,1	,080
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.		1,4	-0,4	223,0	,072
			-0,4	223,0	,071
Disiplin kurallara aynen uymaktır.		5,5	1,8	223,0	,013
			1,8	216,6	,014
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.		2,0	0,3	223,0	,085
			0,3	220,8	,082
Disiplin kurumun düzenli işleyiştir.		0,2	-0,5	223,0	,061
			-0,5	222,4	,063
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.		0,2	0,4	223,0	,071
			0,4	222,9	,075

En yüksek ortalama disiplin cezayla korkutmaktır boyutunda diğer fakülte mezunlarında en düşük ortalama ise disiplinin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar boyutunda yine diğer fakülte mezunlarında yargılarına aittir. Bağlı değişim katsayısı sadece disiplin katı kurallar anlamı taşır boyutunda fakülte

mezunlarında $V=23,5$ ($20 < V < 25$), DA3 boyutunda eğitim fakültesi ve diğer fakültelerde ($V=20,3/22,4$) ($20 < V < 25$) ve dağılım normal/simetrik iken diğer tüm boyutlarda $V > 25$ olduğundan dağılım heterojen/basık/farklıdır. En yüksek bağıl değer disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar boyutunda $V=61,9$ iken en düşük bağıl değer disiplin cezayla korkutmaktır boyutunda $V=20,3$ olarak gözlenmiştir. Ayrıca değişkenler sırayla disiplin herkese göre değişir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,010/0,010$ ($p=0,05$ 'ten küçük) ve disiplin katı kurallar anlamı taşır boyutunda sırayla anlamlılık değeri $p=0,013/0,014$ ($p=0,05$ 'ten küçük) olduğu ve farkın anlamlı olduğu, diğer tüm boyutlarda farkın $p < 0,05$ 'ten büyük olduğu dolayısıyla farkların anlamsız olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.31. Statüye Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		N	$\bar{X}$	ss.	V
Disiplin herkese göre değişir.	ÖĞRENCİ	150	2,5	1,5	58,0
	VELİ	150	2,3	1,4	60,2
	ÖĞRETMEN	125	3,0	1,4	45,6
	YÖNETİCİ	100	2,9	1,3	42,9
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	ÖĞRENCİ	150	3,5	1,4	39,6
	VELİ	150	3,6	1,3	37,1
	ÖĞRETMEN	125	4,0	1,1	27,8
	YÖNETİCİ	100	4,0	1,0	24,6
Disiplin cezayla korkutmaktır.	ÖĞRENCİ	150	3,4	1,5	42,7
	VELİ	150	3,5	1,4	38,6
	ÖĞRETMEN	125	4,1	1,0	25,0
	YÖNETİCİ	100	4,4	0,7	15,8
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	ÖĞRENCİ	150	2,1	1,2	55,1
	VELİ	150	2,4	1,2	49,5
	ÖĞRETMEN	125	2,7	1,2	45,4
	YÖNETİCİ	100	2,7	1,2	44,2
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	ÖĞRENCİ	150	2,7	1,3	47,8
	VELİ	150	3,1	1,3	41,3
	ÖĞRETMEN	125	3,7	1,2	33,3
	YÖNETİCİ	100	3,7	1,1	30,4
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	ÖĞRENCİ	150	2,3	1,0	45,3
	VELİ	150	2,7	1,1	41,7
	ÖĞRETMEN	125	3,2	1,2	36,2
	YÖNETİCİ	100	3,3	1,2	37,8
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	ÖĞRENCİ	150	2,4	1,0	42,8
	VELİ	150	2,4	1,1	47,2
	ÖĞRETMEN	125	2,3	1,2	51,8
	YÖNETİCİ	100	2,1	1,0	47,1
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	ÖĞRENCİ	150	2,1	1,1	52,2
	VELİ	150	2,1	1,0	49,2
	ÖĞRETMEN	125	2,0	1,2	61,5
	YÖNETİCİ	100	1,7	1,0	57,0
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	ÖĞRENCİ	150	2,0	1,2	59,6
	VELİ	150	1,9	1,1	57,1
	ÖĞRETMEN	125	1,9	1,1	59,5
	YÖNETİCİ	100	1,8	1,0	56,9

Tablo 4.32. Statüye Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Disiplin herkese göre değişir.	Gruplar Arası	4	7,690	,000
	Grup İçi	521		
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	Gruplar Arası	4	6,580	,000
	Grup İçi	521		
Disiplin cezayla korkutmaktır.	Gruplar Arası	4	17,342	,000
	Grup İçi	521		
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	Gruplar Arası	4	7,200	,000
	Grup İçi	521		
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	Gruplar Arası	4	20,306	,000
	Grup İçi	521		
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	Gruplar Arası	4	21,668	,000
	Grup İçi	521		
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	Gruplar Arası	4	1,958	,119
	Grup İçi	521		
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	Gruplar Arası	4	2,844	,037
	Grup İçi	521		
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	Gruplar Arası	4	,990	,397
	Grup İçi	521		

Tablo 4.68: Statüye Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	(I) STATU	(J) STATU	Sig.
Disiplin herkese göre değişir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,494
		ÖĞRETMEN	,016
		YÖNETİCİ	,162
	VELİ	ÖĞRENCİ	,494
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,005
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,016
		VELİ	,000
		YÖNETİCİ	,903
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,162
		VELİ	,005
		ÖĞRETMEN	,903
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	ÖĞRENCİ	VELİ	,813
		ÖĞRETMEN	,002
		YÖNETİCİ	,004
	VELİ	ÖĞRENCİ	,813
		ÖĞRETMEN	,033
		YÖNETİCİ	,047
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,002
		VELİ	,033
		YÖNETİCİ	1,000
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,004
		VELİ	,047
		ÖĞRETMEN	1,000
Disiplin cezayla korkutmaktır.	ÖĞRENCİ	VELİ	,830
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	,830
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		YÖNETİCİ	,514
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000

		ÖĞRETMEN	,514
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	ÖĞRENCİ	VELİ	,349
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,002
	VELİ	ÖĞRENCİ	,349
		ÖĞRETMEN	,061
		YÖNETİCİ	,165
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,061
		YÖNETİCİ	,994
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,002
		VELİ	,165
		ÖĞRETMEN	,994
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,026
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	,026
		ÖĞRETMEN	,001
		YÖNETİCİ	,001
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,001
		YÖNETİCİ	1,000
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,001
		ÖĞRETMEN	1,000
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	ÖĞRENCİ	VELİ	,030
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	,030
		ÖĞRETMEN	,001
		YÖNETİCİ	,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,001
		YÖNETİCİ	,938
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		ÖĞRETMEN	,938
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	ÖĞRENCİ	VELİ	1,000
		ÖĞRETMEN	,915
		YÖNETİCİ	,134
	VELİ	ÖĞRENCİ	1,000
		ÖĞRETMEN	,915
		YÖNETİCİ	,134
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,915
		VELİ	,915
		YÖNETİCİ	,441
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,134
		VELİ	,134
		ÖĞRETMEN	,441
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	1,000
		ÖĞRETMEN	,858
		YÖNETİCİ	,043
	VELİ	ÖĞRENCİ	1,000
		ÖĞRETMEN	,880
		YÖNETİCİ	,049
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,858
		VELİ	,880
		YÖNETİCİ	,265
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,043
		VELİ	,049
		ÖĞRETMEN	,265

Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	ÖĞRENCİ	VELİ	,818
		ÖĞRETMEN	,709
		YÖNETİCİ	,336
	VELİ	ÖĞRENCİ	,818
		ÖĞRETMEN	,995
		YÖNETİCİ	,807
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,709
		VELİ	,995
		YÖNETİCİ	,915
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,336
		VELİ	,807
		ÖĞRETMEN	,915

Statü değişkenin göre disiplin, herkese göre değişir boyutunda en yüksek ortalamaların sırayla öğretmen ($\bar{X}=3,00$), yönetici ($\bar{X}=2,9$) öğrenci ($\bar{X}=2,5$) ve veli ($\bar{X}=2,3$) olduğu buna bağlı olarak bağıl değişim katsayısı ise en yüksekten en düşüğe doğru veli ($V=60,8$), öğrenci ($V=58,0$), öğretmen ($V=45,6$) ve yönetici ($V=42,9$) olduğu ve bu değerlerin hepsinin $V>25$ olduğundan statü değişkenine bağlı bütün alt gruplar arasındaki dağılımın heterojen/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Grup içinde ve gruplar arasında ilişkiler incelendiğinde anlamlılık değeri $p=0,00$ olarak ölçüldüğünden ($p<0,05$) bu farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir. Karşılaştırmalı ilişkilerde öğrencilerle öğretmenler arasındaki farkın anlamlı olduğu ($p=0,016$ ve $p>0,05$); öğrencilerle veliler ve yöneticiler arasındaki farkın anlamlı olmadığı (sırayla $p=0,494/162$ ve $p>0,05$) bulgusuna ulaşılmıştır. Bundan başka velilerle öğretmen ve yöneticiler arasındaki farkın anlamlı olduğu ($p=0,000/0,005$ ve $p<0,05$); ancak velilerle öğrenciler arasındaki farkın anlamlı olmadığı ($p=0,494$ ve $p>0,05$); öğretmenlerle öğrenci ve veliler arasındaki farkın anlamlı olduğu ($p=0,016/0,00$ ve $p<0,05$), öğretmenlerle yöneticiler arasındaki farkın anlamlı olmadığı ($p=0,903$ ve $p>0,05$) sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yöneticilerle sadece veliler arasındaki farkın anlamlı olduğu ($p=0,005$ ve $p<0,05$) ancak yöneticilerle öğretmenler ve öğrenciler arasındaki farkın (sırayla $p=0,162/0,903$ ve $p>0,05$) anlamlı olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Şu durumda disiplinin herkese göre değiştiği algısı gruplar arasında farklı oranlarda algılandığı ve deneklerin çoğunun disiplinin göreceli olduğu algısına sahip oldukları bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplin katı kurallar anlamı taşıyor boyutunda ise ortalamalar en yüksekten en düşüğe doğru yönetici, öğretmen, veli ve öğrencilere ($\bar{X}=4,0/4,0/3,6$ ve $3,5$) aittir. Öğretmen ve yöneticilerin bağıl değişim katsayısı $V=27,8$ ($V>25$) ve $24,6$ ($V>25$) olarak ölçülmüştür. Öğrenci ve velilerde ise durum $V=39,6/37,1$ şeklindedir. Buna göre yöneticilerin

dağılımı simetrik/normal iken ($20 < V < 25$), diğer grupların dağılımı heterojendir/farklıdır. Tek yönlü bağımsız örneklem testi tablosunda ise anlamlılık değeri $p=0,00$ ($p < 0,05$) olarak ölçülmüştür. Bu durumda gruplar arasındaki fark anlamlıdır. Bu farkın anlamlılık ilişkisi hangi değişkenler arasında ne oranda olduğu şu şekildedir: Öğrencilerin öğretmen ve yöneticilerle ilişkisi sırayla $p=0,02/0,04$ ($p < 0,05$) olduğundan ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı iken öğrenci ile veliler arasındaki ilişkinin düzeyi $p=0,813$ ($p > 0,05$) olduğundan aradaki ilişki anlamsızdır. Disiplin katı kurallar anlamı taşıyor boyutunda sadece öğrenci-veli arasındaki ilişki anlamsız iken diğer grupların arasındaki tüm ilişkiler anlamlıdır.

Disiplinin cezayla korkutmak olduğu boyutunda en yüksek ortalama yöneticilere ($\bar{X}=4,4$) en düşük ortalama ise öğrencilere ($\bar{X}=3,4$) aittir. Bağlı değişim katsayısı ise sırayla öğrenci ve velilerde ($V=42,7/38,6$ ve $V > 25$) öğretmen ve yöneticilerde ise $V=25,0/15,8$ şeklindedir. Bu durumda öğrenci ve velilerde dağılım heterojen/farklı iken öğretmenlerde dengeli/simetrik, yöneticilerde ise homojen/sivridir. T-testi tablosunda ise anlamlılık değeri $p=0,00$ ($p < 0,05$) olarak ölçüldüğünden istatistiksel olarak farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Bu farkın gruplar arasında dağılımı ise şu şekildedir: Öğrencilerle öğretmen ve yöneticiler arasında fark anlamlı ($p=0,00/0,00$ ve $p < 0,05$); velilerle öğretmen ve yöneticiler arasında fark anlamlı ($p=0,00/0,00$ ve $p < 0,05$); öğretmenlerle öğrenci ve veliler arasındaki fark anlamlı ($p=0,00/0,00$ ve $p < 0,05$) ve son olarak yöneticilerle öğrenci ve veliler arasındaki fark anlamlı ($p=0,00/0,00$ $p < 0,05$); diğer tüm değişkenler arasındaki farklar anlamsızdır ($p > 0,05$). Bu durumda statü değişkenine göre deneklerin oransal olarak büyük bir çoğunluğu (%73) disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısına katılmadıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplin davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür boyutunda ortalaması en yüksek olan grup öğretmen ve yönetici grubu ($\bar{X}=2,7/2,7$) en düşük olan grup ise öğrenci ($\bar{X}=2,1$) grubudur. Bağlı değişim katsayısı ise $V=55,1$ ile $V=44,2$ arasında ($V > 25$ olduğundan dağılım heterojen/farklı) değişmektedir. Bütün gruplar arasındaki dağılım basık/heterojen olarak dağılmıştır.

Tek yönlü bağımsız örneklem testi tablosunda ise anlamlılık değeri $p=0,00$ olarak ($p < 0,05$) ölçülmüştür. Bu durumda fark anlamlıdır. Bu farkın hangi değişkenler arasında ne şekilde olduğu ise şu şekildedir: Öğrencilerle öğretmen ve yöneticiler arasında fark anlamlı ($p=0,00/0,02$ ve $p < 0,05$); öğretmenlerle öğrenciler arasında fark

anlamli ($p=0,00$ ve $p<0,05$) ve yoneticilerle ogrenciler arasında fark anlamli ($p=0,02$ ve $p<0,05$) olduğu, diğer tum gruplar arasındaki ilişkinin anlamsız olduğu ($p>0,05$ olduğu) gözlemlenmiştir. Bu bulgular sonucunda deneklerin büyük oranda (%63) disiplinin kurallara uymayan davranışların tümü olduğu algısına katıldıkları ve bu algının yönetici ve öğretmenlerde ortalama ve istatistiksel olarak daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Disiplin, ceza vermekle aynı anlama gelir boyutunda ortalaması en yüksek olan grup öğretmen ve yöneticiler iken ($\bar{X}=3,7/3,7$) ortalaması en düşük olan grup öğrenci ($\bar{X}=2,7$) grubudur. Bağıl değişim katsayısı ise en yüksek değer öğrenci grubunda ($V=47,8$) en düşük değer yönetici grubunda ($V=30,4$) olarak ölçülmüştür. Bu durumda tüm gruplarda $V>25$ olduğundan dağılım heterojen/farklıdır.

Tek yönlü bağımsız örneklem testinde ise anlamlılık değeri $p=0,00$ ($p<0,05$)'dir. $p<0,5$ anlamlılık değerine göre fark anlamlıdır. Sadece öğretmenlerle yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p=1,00$ ($p>0,05$) fark anlamsız olarak ölçülmüş, diğer tum gruplar arasındaki ilişkilerdeki farkların istatistiksel ve oransal olarak anlamlı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Buna göre deneklerin oransal olarak büyük bölümü (%55) disiplinin ceza vermekle aynı anlama gelmediğini savunurken geriye kalanlar bu algıya katıldıklarını ifade etmişlerdir.

Disiplin kurallara aynen uymaktır boyutunda en düşük ortalama değeri öğrencilere ($\bar{X}=2,3$) en yüksek ortalama ise yöneticilere ($\bar{X}=3,3$) aittir. Bağıl değişim katsayısı ise $V=45,3$ ($V>25$) ve $V=36,2$ ($V>25$) değerleri arasındadır. Bu durumda dağılımın tüm gruplar için heterojen/farklı olduğu görülmektedir.

Anlamlılık değeri $p=0,00$ ($p<0,05$) olarak ölçülmüştür. Bu durumda fark anlamlıdır. Sadece öğretmen yönetici ilişkisinde ilişkinin $p>0,05$ değerinden büyük olduğu ($p=0,938$) ve dolayısıyla anlamsız olduğu gözlenmiştir. Diğer tum gruplarda gruplar arası ilişki farkı $p<0,05$ 'ten küçük olduğundan fark anlamlıdır. Deneklerin büyük oranı disiplinin kurallara aynen uymak olduğu algısına (%49) oranında katıldıkları, bu oranın öğrencilerde daha yüksek olduğu, yöneticilerde ise daha düşük olduğu, deneklerin %35 oranında bu algıya katılmadıkları gözlenmiştir.

Disiplin, hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemler olduğu boyutunda en yüksek ortalama veli ve öğrencilere ($\bar{X}=2,4$) en düşük ortalama ise yöneticilere ($\bar{X}=2,1$) aittir. Bağıl değişim katsayısı en yüksek öğretmen grubunda ($V=51,8$ ve $V>25$) olduğu en düşük değerin ise öğrenci grubunda ($V=42,8$ ve $V>25$) olduğu saptanmıştır.

Bu durumda tüm değişkenler arasındaki bağıntıda $V > 25$ olduğundan dağılım heterojen/farklıdır.

Anlamlılık değeri $p=0,109$ yani $p < 0,05$ değerinden büyüktür. Bu durumda fark anlamsızdır. Gruplar arasındaki farkın ilişkisel değerleri $p < 0,05$ değerinden küçük olmadığı, bütün değerlerin büyük olduğu, yani aradaki farkın anlamsız olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Deneklerin %67'si istatistiksel olarak disiplinin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemler olduğu algısında birleşmektedir. %18'i ise bu algıya katılmadıklarını ifade etmişlerdir.

Disiplinin kurumun düzenli işleyişini ifade eder boyutunda en düşük ortalamanın yöneticilere ($\bar{X}=1,7$) en yüksek ortalamasının ise öğrencilere ($\bar{X}=2,1$) ait olduğu; bağıl değişim katsayısı ise $V=61,5$ ile ($V > 25$) öğretmenlere en düşük katsayı ise $V=49,2$ ($V > 25$) ile velilere ait olduğu ve grupların tamamında dağılımın heterojen/basık/farklı olduğu; anlamlılık değerinin $p=0,037$ ($p < 0,05$) olduğu, dolayısıyla farkın anlamlı olduğu, bu ilişkilerin öğrencilerle yöneticiler bağlamında $p=0,043$ ve $p < 0,05$ olduğundan anlamlı; veliler ile yöneticiler bağlamında $p=0,049$ ve $p < 0,05$ olduğundan anlamlı; yöneticiler ile öğrenci ve veliler bağlamında sırayla $p=0,043/0,049$ ve $p < 0,05$ olduğundan anlamlı olduğu, diğer tüm değişkenlerin statü bağlamında anlamsız olduğu gözlenmiştir. Bu bulgular ışığında denekler yüksek oranda (%82) disiplinin düzenli işleyişini ifade ettiği algısını taşımaktadırlar.

Disiplinin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, veli) kapsadığı boyutunda en yüksek ortalamasının öğrencilere ($\bar{X}=2,0$) en düşük ortalamasının ise yöneticilere ($\bar{X}=1,8$) ait olduğu; bağıl değişim katsayısının $V=56,9$ ile $V=59,6$ aralığında değiştiği; ve bütün dağılımların $V > 25$ olduğundan basık, heterojen olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre $p=0,397$ olarak ölçülmüş, bu durumda $p > 0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Deneklerin çok büyük oranda bu algıya katıldıkları, yani disiplinin herkes için olduğu algısında çok yüksek oranda birleştikleri bu ve algının statüye göre anlamlı farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.33. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		N	$\bar{X}$	ss.	V
Disiplin herkese göre değişir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,3	1,3	57,0
	LİSANS	191	2,8	1,4	50,1
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	3,0	1,3	44,3
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	LİSE / ÖN LİSANS	107	3,5	1,4	39,4
	LİSANS	191	4,0	1,1	28,3
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	4,1	1,0	24,1
Disiplin cezayla korkutmaktır.	LİSE / ÖN LİSANS	107	3,5	1,4	40,8
	LİSANS	191	4,2	1,0	24,9
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	4,2	0,8	19,9
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,2	1,0	46,3
	LİSANS	191	2,8	1,2	45,1
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,6	1,2	47,3
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	3,0	1,2	41,2
	LİSANS	191	3,7	1,2	32,2
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	3,7	1,3	36,2
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,7	1,1	41,4
	LİSANS	191	3,2	1,2	38,1
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	3,0	1,2	39,0
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,4	1,1	44,7
	LİSANS	191	2,3	1,2	51,6
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,2	1,1	48,7
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,1	1,0	47,4
	LİSANS	191	2,0	1,2	59,3
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	1,7	1,0	57,6
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	LİSE / ÖN LİSANS	107	1,9	1,1	55,1
	LİSANS	191	1,9	1,1	60,0
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	1,7	1,0	55,5

Tablo 4.34. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

		df	f	Sig.
Disiplin herkese göre değişir.	Gruplar Arası	2,00	6,25	0,00
	Grup İçi	372,00		
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	Gruplar Arası	2,00	6,75	0,00
	Grup İçi	372,00		
Disiplin cezayla korkutmaktır.	Gruplar Arası	2,00	15,33	0,00
	Grup İçi	372,00		
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	Gruplar Arası	2,00	8,27	0,00
	Grup İçi	372,00		
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	Gruplar Arası	2,00	11,88	0,00
	Grup İçi	372,00		
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	Gruplar Arası	2,00	6,36	0,00
	Grup İçi	372,00		
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	Gruplar Arası	2,00	1,17	0,31
	Grup İçi	372,00		
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	Gruplar Arası	2,00	3,19	0,04
	Grup İçi	372,00		
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	Gruplar Arası	2,00	0,83	0,44
	Grup İçi	372,00		

Tablo 4.35. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

	(I) ÖGRN. DURUMU	(J) ÖGRN. DURUMU	ORTAL AMA FARKI (I-J)	Sig.
Disiplin herkese göre değişir.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	-,496	,008
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,651	,005
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	,496	,008
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,155	,683
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	,651	,005	
	LİSANS	,155	,683	
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	-,455	,004
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,564	,004
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	,455	,004
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,109	,771
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	,564	,004	
	LİSANS	,109	,771	
Disiplin cezayla korkutmaktır.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	-,615	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,481	,033
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	,615	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,134	,718
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	,481	,033	
	LİSANS	-,134	,718	
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	-,7148	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,6979	,000
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	,7148	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,0169	,993
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	,6979	,000	
	LİSANS	-,0169	,993	
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	-,576	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,420	,046
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	,576	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,157	,587
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	,420	,046	
	LİSANS	-,157	,587	
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	-,690	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,672	,001
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	,690	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,018	,993
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	,672	,001	
	LİSANS	-,018	,993	
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	-,505	,001
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,353	,111
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	,505	,001
		Y.LİSANS/DOKTORA	,152	,603
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	,353	,111	
	LİSANS	-,152	,603	
Disiplin kurumun düzenli işleyiştir.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	,143	,544
		Y.LİSANS/DOKTORA	,252	,294
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	-,143	,544
		Y.LİSANS/DOKTORA	,109	,755
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	-,252	,294	
	LİSANS	-,109	,755	
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	LİSE / ön LİSANS	LİSANS	,156	,467
		Y.LİSANS/DOKTORA	,413	,032
	LİSANS	LİSE / ön LİSANS	-,156	,467
		Y.LİSANS/DOKTORA	,257	,193
Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ön LİSANS	-,413	,032	
	LİSANS	-,257	,193	

Öğrenim durumu değişkenine göre disiplin herkese göre değişir boyutunda deneklerden en düşük ortalamaya lise/Ön Lisans mezunlarının ($\bar{X}=2,3$) en yüksek ortalamaya ise Y.Lisans/Doktora mezunlarının ($\bar{X}=3,0$) sahip oldukları; buna bağlı olarak bağıl değişim katsayısının $V=44,3$ ile $V=57,0$ arasında değiştiği ve $V>25$ olduğundan bütün gruplarda dağılımın heterojen/basık/farklı olduğu gözlenmiştir. Anlamlılık değeri $p=0,00$ ve $p<0,05$ olduğundan bu farkın anlamlı olduğu sadece Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasındaki farkın ($p=0,683$ ve $p>0,05$) anlamsız olduğu gözlenmektedir.

Disiplin katı kurallar anlamı taşıyor boyutunda yine en düşük ortalamanın Lise/Önlisans mezunlarına ($\bar{X}=3,5$) iken en yüksek ortalama Y.Lisans/Doktora mezunlarına ($\bar{X}=4,1$) ait olduğu gözlenmiştir. Bağıl değişim katsayısı ise sırayla Lise/Önlisans mezunlarında $V=39,4$ ve $V>25$ olduğunda basık (farklı/heterojen); Lisans mezunlarında $V=28,3$ ve $V>25$ olduğundan dağılım heterojen (basık/farklı); Y.Lisans/Doktora mezunlarında ise $V=24,1$ ve $V<25$ olduğundan dağılım normal/simetriktir.

Anlamlılık değeri $p=0,00$ ve $p<0,05$ olduğundan bu farkların anlamlı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu farkın sadece Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasında $p=0,77$ ve $p>0,05$ olduğundan anlamsız; diğer tüm gruplar arasında farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Denekler öğrenim durumu değişkenine göre disiplinin katı kurallar anlamına gelmediği algısına sahiptirler.

Disiplin cezayla korkutmaktır boyutunda en yüksek ortalama $\bar{X}=4,2$ ile Lisans mezunları ve Y.Lisans/Doktora mezunlarına aitken en düşük ortalama $\bar{X}=3,5$ ile Lise/Önlisans mezunlarına aittir. Bağıl değişim katsayısı ise Lise/Ön Lisans mezunlarında $V=40,8$ ve $V>25$ olduğundan dağılım heterojen/basık/farklı; Lisans mezunlarında ise $V=24,9$ ve $V<25$ olduğundan dağılım normal/simetrik; Y.Lisans/Doktora mezunlarında ise $V=19,9$ ve $V<20$ olduğundan dağılım sivri/homojen olarak ölçülmüştür. $p<0,05$ anlamlılık değerine göre anlamlılık değeri $p=0,00$ olarak ölçüldüğünden fark anlamlıdır. Bu farkın sadece Y.Lisans/Doktora mezunları ile Lisans mezunları arasında anlamsız olduğu ($p=0,993$ ve $p>0,05$), diğer tüm gruplar arasında anlamlı olduğu saptanmıştır.

Disiplinsiz davranış kurallara uymayan davranışların tümü olduğu boyutunda en düşük ortalamanın Lise / Önlisans mezunlarına ($\bar{X}=2,2$) ait olduğu, en yüksek ortalamanın ise Lisans mezunlarına ($\bar{X}=2,8$) ait olduğu görülmektedir. Bağlı değişim katsayısının ise $V=46,3$ ile $V=47,3$ arasında değiştiği ve $V>25$ olduğundan tüm gruplarda dağılımın heterojen/basık/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. $p<0,05$ anlamlılık değerine göre anlamlılık değerinin $p=0,00$ olduğu görülmüş ve $p<0,05$ olduğundan farkın anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Disiplinin ceza vermekle aynı anlama geldiği algısında en yüksek ortalamanın $\bar{X}=3,7$ ile Y.Lisans/Doktora mezunları ile Lisans mezunlarına ait olduğu en düşük ortalamanın ise $\bar{X}=3,0$ ile Lise/Önlisans mezunlarına ait olduğu; bağlı değişim katsayısının ise $V=32,2$ ile $V=41,2$ aralığında değiştiği görülmüştür. Bu verilere göre tüm gruplarda dağılım $V>25$ olduğundan heterojen/basık/farklıdır. Anlamlılık değerinin $p=0,00$ olduğu ve anlamlı olduğu; ancak; bu farkın Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasındaki ilişkide $p=0,993$ olduğu ve $p>0,05$ olduğundan anlamsız olduğu; diğer tüm grupların eşleşmelerinde farkın anlamlı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplin kurallara aynen uymaktır boyutunda en yüksek ortalamaya sahip grubun Lisans mezunları ($\bar{X}=3,2$) en düşük ortalamaya sahip grubun ise Lise/Önlisans mezunları ($\bar{X}=2,7$) olduğu görülmüştür. Bağlı değişim katsayısı ise gruplar arasında $V=38,1$ ile $V=41,4$ aralığında değiştiği ve tüm gruplarda $V>25$ olduğundan dağılımın heterojen/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Anlamlılık değeri $p=0,00$ olarak ölçülmüştür. Bu değer $p<0,05$ anlamlılık değerine göre farklıdır. Bu farkın Lise/Önlisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasında $p=0,111$ ve $p>0,05$ olduğundan anlamsız; Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasında $p=0,063$ ve $p>0,05$ olduğundan anlamsız ancak diğer tüm gruplar arasındaki eşleşmelerde anlamlı olduğu görülmektedir.

Disiplinin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemler olduğu boyutunda en yüksek ortalamaya sahip grup $\bar{X}=2,4$ ile Lise/Önlisans mezunları iken en düşük ortalamaya sahip grup $\bar{X}=2,2$ değeri ile Y.Lisans/Doktora mezunlarıdır. Bağlı değişim katsayısı gruplar bazında $V=44,7$ değeri ile $V=51,6$ aralığında değişmektedir. Bu durumda $V>25$ olduğundan gruplar arasında dağılım tamamen heterojen/farklıdır. Anlamlılık değerinin $p=0,03$ olduğu ve $p<0,05$ olduğundan farkın anlamlı olduğu;

gruplar arasında $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre bütün değerlerin $p > 0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplinin kurumun düzenli işleyişi olduğu boyutunda en yüksek ortalamaya sahip grubun $\bar{X} = 2,1$ ile Lise/Önlisans mezunları en düşük ortalamaya ise $\bar{X} = 1,7$ ile Y.Lisans/Doktora mezunlarının sahip olduğu görülmektedir. Bağlı değişim katsayısı ise $V = 47,4$ ile $V = 59,3$ arasında değiştiğinden ve $V > 25$ olduğundan tüm gruplar arasında dağılımın heterojen/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Anlamlılık değerine göre $p = 0,04$ olduğundan ve $p < 0,05$ olduğu için gruplar arasındaki fark anlamlıdır. Grupların farklılık ilişkisi $p < 0,05$ ölçeğine göre sadece Lise/Önlisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasında fark anlamlı ($p = 0,032$ ve $p < 0,05$); diğer tüm gruplar arasında fark anlamsızdır.

Disiplinin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsadığı boyutunda ise en yüksek ortalama $\bar{X} = 1,9$ ile Lise/Önlisans mezunlarına ait iken en düşük ortalama $\bar{X} = 1,7$ ile Y.Lisans/Doktora mezunlarına aittir. Bağlı değişim katsayısı ise $V = 55,1$ ile $V = 60,0$ aralığında; $V > 25$ olduğundan bütün gruplar için heterojen/farklıdır. Anlamlılık değeri $p = 0,440$ olarak ölçüldüğünden ve $p > 0,05$ olduğundan gruplar arasındaki fark anlamsızdır. Hiçbir grup arasındaki eşleşmenin $p < 0,05$ değerinden küçük olmadığı; dolayısıyla tüm gruplar arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.35. Yaşa Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Disiplin herkese göre değişir.	Gruplar Arası	44	,799	,819
	Grup İçi	480		
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	Gruplar Arası	44	1,466	,031
	Grup İçi	480		
Disiplin cezayla korkutmaktır.	Gruplar Arası	44	1,540	,017
	Grup İçi	480		
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	Gruplar Arası	44	1,558	,015
	Grup İçi	480		
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	Gruplar Arası	44	2,069	,000
	Grup İçi	480		
Disiplin kurallara aynen uymaktır.	Gruplar Arası	44	1,746	,003
	Grup İçi	480		
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	Gruplar Arası	44	,762	,866
	Grup İçi	480		
Disiplin kurumun düzenli işleyiştir.	Gruplar Arası	44	1,167	,221
	Grup İçi	480		
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	Gruplar Arası	44	1,063	,368
	Grup İçi	480		

Denekler; disiplinin ne olduğu algısı açısından yaş değişkenine göre incelendiğinde ise şu bulgulara ulaşılmıştır: Disiplin herkese göre değişir boyutunda

$p=0,819$ olduğu ve $p<0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu gözlenmiştir. Disiplin katı kurallar anlamı taşır boyutunda ise anlamlılık değeri $p=0,031$ olarak ölçülmüştür. $p<0,05$ anlamlılık ölçüsüne göre $p<0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısında anlamlılık değeri $p=0,510$ olduğundan, dolayısıyla $p>0,05$ olduğundan fark anlamsızdır.

Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür algısında ise anlamlılık değeri $p=0,015$ ve $p<0,05$ olduğundan farkın anlamlı olduğu, deneklerin yaş kriterine göre bu algıya farklı bakış geliştirdikleri ve genel olarak %73'ünün bu algıya katılmadıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,015$ olarak ölçülmüş; bu değer $p<0,05$ 'ten küçük olduğundan farkın anlamlı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Disiplin kurallara aynen uymaktır boyutunda da deneklerin anlamlılık değeri $p=0,030$ olduğundan ve $p<0,05$ 'ten küçük olduğundan farkın anlamlı olduğu, yaş değişkenine göre disiplin algısının kurallara aynen uymak anlamına geldiği algısının değişkenlik gösterdiği gözlemlenmiştir. Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,866$ olarak ölçülmüş ve $p>0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu, bu algının yaşa göre değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplin kurumun düzenli işleyişidir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,221$ olarak ölçülmüş, bu değer $p<0,05$ 'ten büyük olduğundan farkın anlamsız olduğu; genel olarak deneklerin bu algıya katıldıkları ancak bu algının yaşa göre çok fazla değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır. Disiplin herkesi kapsar anlamlılık değeri $p=0,368$ olarak ölçüldüğü; bu değer $p<0,05$ 'ten büyük olduğu, dolayısıyla farkın anlamsız olduğu, bu algının denekler arasında yüksek oranda kabul gördüğü ancak bu algının yaşa göre değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.36. Çalışma Yılına Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Disiplin herkese göre değişir.	Gruplar Arası	33	,959	,536
	Grup İçi	192		
Disiplin katı kurallar anlamı taşır.	Gruplar Arası	33	1,484	,056
	Grup İçi	192		
Disiplin cezayla korkutmaktır.	Gruplar Arası	33	,985	,496
	Grup İçi	192		
Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.	Gruplar Arası	33	1,371	,101
	Grup İçi	192		
Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.	Gruplar Arası	33	,936	,570
	Grup İçi	192		

Disiplin kurallara aynen uymaktır.	Gruplar Arası	33	1,193	,233
	Grup İçi	192		
Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.	Gruplar Arası	33	1,931	,004
	Grup İçi	192		
Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.	Gruplar Arası	33	2,271	,000
	Grup İçi	192		
Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.	Gruplar Arası	33	2,271	,000
	Grup İçi	192		

Disiplin herkese göre değişir boyutunda $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre anlamlılık değeri $p = 0,536$ olarak ölçülmüştür. Bu durumda $p > 0,05$ olduğundan deneklerin disiplin görecelidir algısı genel olarak kabul görse de bu algının çalışma yılı değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır. Disiplin katı kurallar anlamı taşıyor boyutunda ise anlamlılık değeri $p = 0,056$ olarak ölçüldüğünden ve $p > 0,05$ olduğundan farkın anlamlı olmadığı; deneklerin disiplinin katı kurallar anlamı taşımadığı algısına çok yüksek oranda sahip oldukları ancak bu algının çalışma yılı değişkenine göre değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplinin cezayla korkutmak olduğu boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,033$ olarak ölçüldüğünden ve bu değer $p < 0,05$ değerinden küçük olduğundan farkın anlamlı olduğu; deneklerin disiplinin cezayla korkutmak olduğu algısına yüksek oranda katıldıkları; bu oranın ise çalışma yılına göre anlamlı farklılık gösterdiği gözlenmiştir. Disiplinsiz davranış kurallara uymayan davranıştır boyutunda ise anlamlılık değeri $p = 0,496$ olarak ölçülmüştür. Bu değer $p < 0,05$ anlamlılık değerinden büyük olduğundan farkın anlamsız olduğu; deneklerin çoğunun bu algıya katılmadıkları ancak bu algının da çalışma yılına göre değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır. Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,101$ olarak ölçülmüştür. $p < 0,05$ anlamlılık ölçeğine göre bu değer farklılığı anlamsızdır.

Disiplin kurallara aynen uymaktır boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,570$ olarak ölçülmüş ve $p > 0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu ve bu farkın çalışma yılına göre değişmediği; ancak deneklerin kendi içlerinde bu algı açısından çelişkili oldukları gözlenmiştir.

Disiplinin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemler olduğu algısında anlamlılık değeri $p = 0,233$ olarak ölçülmüş ve $p > 0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu; bu farkın çalışma yılına bağlı değişmediği; ancak deneklerin büyük oranda bu algıya katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Disiplin kurumun düzenli işleyişidir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,004$ olarak karşımıza çıkmış; bu değer $p < 0,05$ değerinden küçük

olduğundan farkın anlamlı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar boyutunda anlamlılık değeri $p=0,000$ olarak ölçülmüş ve farkın anlamlı olduğu görülmüştür. Deneklerin yüksek oranda bu algıya katıldıkları ve bu algının çalışma yılına bağlı değiştiği gözlenmiştir.

4.1.4. Disiplinin Nasıl Sağlanacağı Algısıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar (B)

4.1.4.1.“Okulda disiplini okul idaresi sağlar.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.37.“Okulda disiplini okul idaresi sağlar.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	Cinsiyet	Bayan	48	110	20	50	20
		Erkek	73	91	13	77	23
	Fakülte	Eğitim Fak.	8	37	4	51	15
		Diğer Fak.	11	36	3	46	14
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	36	48	6	11	6
		Lisans	25	62	8	72	24
		Y.Lisans/Doktora	9	28	4	29	7
	Statü	Öğrenci	51	63	15	14	7
		Veli	51	65	12	15	7
		Öğretmen	10	35	10	57	19
		Yönetici	9	38	3	40	10

Deneklerin %23’ü bu algıya tamamen katılırken, %39’u sadece katılmakta; %6’sı fikrim yok derken, %24’ü katılmadığını ve %8’i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak %62’si bu yargıya katılırken %32’si katılmamıştır. Denekler genel olarak algı birliği içindedirler; ancak %38’lik kayıp algıda dikkat çekicidir.

Bayanların %64’ü bu yargıya katılırken, %28’i katılmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin %59’u katılırken %36’sı katılmamıştır. Bu oran bayanların oranından daha düşüktür. Eğitim Fakültesi mezunlarının %39’u katılırken %57’si katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunlarının %42’si katıldığını ifade ederken %55’i katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran eğitim fakültesi algı oranına çok yakındır ancak genel algının tersidir.

Lise/Önlisans mezunlarının %46’sı katılırken %16’sı katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı genel algı oranından bile %17 daha yüksek iken eğitim fakülte mezunlarının algılarıyla ciddi şekilde çelişmektedir. Lisans mezunlarının %45’i katılırken %51’i katılmadığını ifade etmiştir. Eğitim Fakültesi mezunlarının algı oranı

hem kendi içlerinde hem de Lise/Önlisans mezunlarının algı oranlarıyla da ciddi bir çelişki içindedir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %48 katılırken %47'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı Lisans mezunlarına çok yakınken Lise/Önlisans mezunları ve genel algı oranına terstir.

Öğrencilerin %76'sı katılırken %14'ü katılmamıştır. Velilerin %77'si katıldığını, %15'i ise katılmadığını, öğretmenlerin %36'sı katıldığını ifade ederken %51'i katılmadığını, yöneticilerin %47'si katılırken %50'si katılmadığını ifade etmiştir.

4.1.4.2.“Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.”

Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.38. “Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	Cinsiyet	Bayan	73	116	27	22	10
		Erkek	83	136	17	29	12
	Fakülte	Eğitim Fak.	34	64	3	11	3
		Diğer Fak.	31	51	1	21	6
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	30	55	10	8	4
		Lisans	49	99	8	26	9
		Y.Lisans/Doktora	33	32	4	6	2
	Statü	Öğrenci	44	64	22	12	6
		Veli	47	71	18	7	7
		Öğretmen	35	64	4	17	5
		Yönetici	30	51	0	15	4

Deneklerin %30'u tamamen katılırken, %48'i sadece katılmış; %8'i fikrim yok derken, %10'u katılmadığını ve %4'ü de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %78'i katılırken %14'ü bu fikre katılmamaktadır. Bu verilere göre deneklerin yüksek oranı öğretmenlerin sınıf yönetiminde başarısının disiplini sağlamada temel etken olduğu görüşünü onaylamaktadır.

Bayanların %76'sı katılırken %13'ü katılmamıştır. Erkeklerin %79'u disiplini öğretmenin sınıf başarısı temel olarak etkiler derken %15'i buna katılmamıştır. Bu algı oranı hem bayanlara hem de genel algı oranına çok yakındır. Bu algıda ciddi bir çelişki söz konusu değildir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %85'i katılırken sadece %12'si katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %74'ü katılırken %25'i katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı genel algıya yakın olsa da eğitim fakültesi mezunlarından %11 daha düşük ve farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %79'u katılırken sadece %12'si katılmadığını, Lisans mezunlarının %78'i katıldığını, %18'i ise katılmadığını Y.Lisans/Doktora mezunlarının %84 'ü katılırken %11'i katılmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin %73'ü katılırken %12'si katılmamış, velilerin %78'i katılmış %10'u katılmamıştır. Öğretmenlerin %79'u katılmış, %18'i ise katılmamıştır. Yöneticilerin %81'i katılırken, %19'u katılmamıştır.

4.1.4.3. “Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.39. “Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	Cinsiyet	Bayan	122	75	21	14
Erkek			1332	88	26	18	3
Fakülte		Eğitim Fak.	63	34	5	6	7
		Diğer Fak.	60	37	1	7	5
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	46	37	10	7	7
		Lisans	107	54	8	12	10
		Y.Lisans/Doktora	38	30	2	3	4
Statü		Öğrenci	63	42	28	9	8
		Veli	68	50	14	10	8
		Öğretmen	65	39	3	9	9
		Yönetici	58	32	3	4	3

Deneklerin %49'u tamamen katılırken, %31'i sadece katılmakta; %9'u fikrim yok derken, %6'sı katılmadığını ve %5'i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %80'i katılmazken sadece %11'i bu yargıya katılmıştır.

Bayanların %79'u katılırken %12'si katılmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin %80'i disiplinin demokratik ortamla oluşturulacağı konusunda algı birliği içindedir. Eğitim Fakültesi mezunlarının %85'i katıldığını %11'i ise katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %89'u katıldığını %10'u katılmadığını ifade etmiştir.

Lise/Önlisans mezunlarının %78'i katılırken %13'ü katılmadığını, Lisans mezunlarının %84'ü katıldığını %12'si ise katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %88'i katılırken %9'u katılmadığını ortaya koymuştur. Bu algı oranı da hem Lise/Önlisans mezunlarının algı oranından hem de Lisans mezunlarının algı oranlarından ve de genel algı oranından oldukça yüksektir.

Öğrencilerin %70'i katılırken %11'i katılmamıştır. Velilerin %79'u katılırken %12'si katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %83'ü katılırken %14'ü katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin %90'ı katılmış, %10'u ise katılmamıştır. Bu

algı oranı öğretmenlerden %7, velilerden %11, öğrencilerden ise %20 daha yüksek ve farklıdır.

4.1.4.4. “Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.40: “Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	Cinsiyet	Bayan	74	97	29	33	15
		Erkek	70	106	36	40	25
	Fakülte	Eğitim Fak.	23	46	15	22	9
		Diğer Fak.	35	38	12	22	3
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	24	50	16	32	5
		Lisans	53	74	18	29	17
		Y.Lisans/Doktora	16	29	10	17	5
	Statü	Öğrenci	51	50	21	15	13
		Veli	35	69	17	14	15
		Öğretmen	28	50	15	24	8
		Yönetici	30	34	12	20	4

Deneklerin %27’si tamamen katılırken, %39’u katılmakta; %12’si fikrim yok derken, %14’ü katılmadığını ve %8’i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %66’sı katılırken %22’si katılmamış, %12’si ise fikrini ifade edememiştir. Genel algı oranında göre deneklerin büyük oranı rehberlik servisinin disiplini sağlamada önemli bir etken olduğunu düşünmektedir.

Bayanların %69’u katılırken %19’u katılmamış, %12’si fikir ortaya koyamamıştır. Erkeklerin %63’ü bu algıya katılırken %24’ü katılmamıştır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %60’ı katılırken %27’si katılmamıştır. Ancak dikkati çeken nokta toplam kayıp oranla katılmayanların oranının %40 olduğudur. Bu da eğitim fakültesi mezunlarının genel algının altında bir oranda katıldıklarını göstermektedir. Diğer fakülte mezunlarının %66’sı katılırken %23’ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı eğitim fakültesi mezunlarının %6 üzerindedir.

Lise/Önlisans mezunlarının %69’u katılırken %16’sı katılmamıştır. Lisans mezunlarının %67’si katılırken %16’ü katılmamıştır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %59’u katılırken %28’i katılmamıştır. Toplam kayıp algı oranı ise %41 olduğu göz önüne alındığında bu oran Lisans ve Lise/Önlisans mezunlarının yaklaşık %10 altında kalmakta ve farklılaşmaktadır.

Öğrencilerin %67'si katılırken %19'u katılmamıştır. Velilerin %69'u katılırken, %19'u katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı da öğrencilere yakın bir orandır.

Öğretmenlerin %62'si katılırken %26'sı katılmadığını ortaya koymuştur. Bu oran öğrenci ve velilerin algı oranlarından daha düşüktür. Yöneticilerin %64'ü katılırken %24'ü katılmamıştır. Yöneticilerin genel algısı da rehberlik servisi ve rehber öğretmenin disiplin sağlamada önemli bir etken olduğunu savunmaktadır.

4.1.4.5. “Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.41. “Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	Cinsiyet	Bayan	24	75	45	70
Erkek			33	81	54	75	34
Fakülte		Eğitim Fak.	11	46	7	39	12
		Diğer Fak.	4	43	9	38	16
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	13	30	23	27	14
		Lisans	17	62	20	64	28
		Y.Lisans/Doktora	9	33	4	23	8
Statü		Öğrenci	18	32	53	31	16
		Veli	24	35	30	37	24
		Öğretmen	12	45	8	46	14
		Yönetici	3	44	9	31	13

Deneklerin %11'i tamamen katılırken, %30'u sadece katılmakta; %19'u fikrim yok derken, %27'si katılmadığını ve %13'ü de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %41'i katılırken %40'ı katılmamış %19'u ise fikir ortaya koyamamıştır. Bu verilere göre denekler genel olarak bir dersten not verilip verilmemesinin disiplini sağlamada önemli bir etken olup olmadığı konusunda ciddi çelişki içindedirler.

Bayanların %40'ı bu yargıya katılırken %42'si katılmamış, erkeklerin %41'i katılırken %39'u katılmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin algı oranıyla bayanların algı oranı yakındır. Her iki grup da ciddi bir çelişki yaşamaktadır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %50'si katıldığını ifade ederken %44'ü katılmadığını, %13'ü ise fikrinin olmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunlarının %43'ü katılırken %49'u katılmadığını ifade etmiştir. Eğitim fakültesi mezunları ve diğer fakülte mezunları yaklaşık olarak aynı çelişkiyi taşımaktadır.

Lise/Önlisans mezunlarının %40'ı katılırken %38'i katılmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunlarının %41'i katılırken %49'u katılmamıştır. Y.Lisans/Doktora

mezunlarının %55'i katılırken %40'ı katılmamıştır. Bu algı oranı Lise/Önlisans mezunları ve Lisans mezunlarının algı oranından hem yüksek, dolayısıyla farklıdır.

Öğrencilerin %33'ü katılırken %21'si katılmamıştır. Velilerin %39'u katılırken %41'i katılmamıştır. Dolayısıyla veliler de genel algıya paralel olarak ciddi bir algı çelişkisi içindedir. Öğretmenlerin %46'sı katıldığını, %48'i ise katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran öğrenci, veli ve genel algı oranına paraleldir. Yöneticilerin %47'si bir dersten not verilip verilmemesinin disiplini sağlamada önemli bir etken olduğunu vurgularken %44'ü bu fikre karşı çıktığını ifade etmiştir. Yöneticiler de bu algı oranıyla ciddi bir çelişki içinde olduklarını göstermişlerdir.

4.1.4.6. “Yönetici/öğretmenlerin kararlı/tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.42. “Yönetici/öğretmenlerin kararlı/tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Yönetici/öğretmenlerin kararlı/tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	Cinsiyet	Bayan	108	95	22	12
Erkek			134	99	19	15	10
Fakülte		Eğitim Fak.	66	35	2	7	5
		Diğer Fak.	66	35	3	3	3
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	34	47	9	13	4
		Lisans	110	59	9	4	9
		Y.Lisans/Doktora	47	20	1	6	9
Statü		Öğrenci	51	68	22	4	5
		Veli	59	56	14	14	7
		Öğretmen	73	38	4	4	6
		Yönetici	59	32	1	6	2

Deneklerin %46'sı tamamen katılırken, %37'si katılmakta; %8'i fikrim yok derken, %5'i katılmadığını ve %4'ü de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %83'ü yönetici ve öğretmenlerin tutarlı davranmalarının disiplinin sağlanmasında etkili olduğunu onaylarken %9'u bu algıya katılmamıştır.

Bayanların %82'si katılırken %9'u katılmadığını, erkeklerin %84'ü katılırken sadece %9'u katılmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin algı oranı genel ve bayan algı oranından yüksektir. Ancak ciddi bir fark yoktur.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %88'i katılırken sadece %10'u bu algıya katılmamıştır. Diğer fakülte mezunlarının %92'si katıldığını sadece %6 da katılmadığını ortaya koymuştur. Bu algı genel algıdan ve eğitim fakültesi algı oranından oldukça yüksek ve farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %76'sı bu algıya katılırken %16'sı katılmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunlarının %88'i katılmış, %7'si ise katılmamıştır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %81'i katılırken %18'i katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı Lise/Önlisans mezunların algısından %5 yüksek, Lisans mezunlarının algısından da %7 daha düşüktür.

Öğrencilerin %79'u katılırken %6'sı katılmadığını, velilerin %77'si katıldığını, %14'ü ise katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %89'u katıldığını, %8'i ise katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin %91'i yönetici ve öğretmenlerin kararlı ve turalı davranışlarının disiplini sağlamada önemli bir etken olduğunu savunurken sadece %8'i buna katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran diğer grupların algı oranlarından yüksektir.

4.1.4.7. “Yöneticiler yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.43. “Yöneticiler yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Yöneticiler yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir	Cinsiyet	Bayan	37	89	68	47	7
		Erkek	60	92	63	49	13
	Fakülte	Eğitim Fak.	15	43	13	38	6
		Diğer Fak.	16	39	16	35	4
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	21	35	34	13	4
		Lisans	37	64	33	50	7
		Y.Lisans/Doktora	11	25	11	26	4
	Statü	Öğrenci	28	57	53	7	7
		Veli	38	42	49	16	5
		Öğretmen	17	44	18	40	6
Yönetici		14	38	11	33	4	

Deneklerin %19'u tamamen katılırken, %34'ü katılmakta; %25'i fikrim yok derken, %18'i katılmadığını ve %4'ü de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %53'ü katılırken %22'si katılmadığını, ifade etmiştir. Fikrim yok diyenlerin oranı ise %25'tir. Genel olarak yöneticilerin kendilerini geliştirdiklerine katılanlar %53, katılmayanlar ise %22'dir. Toplam kayıp algı oranı ise %47'dir. Dolayısıyla denekler bu konuda tam bir algı birliği içinde değildirler.

Bayanların %51'i katılırken %22'si katılmadığını, %27'si ise fikrinin olmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin %54'ü katılırken %23'ü katılmamış, %23'ü ise fikrinin olmadığını ifade etmiştir. Bayan ve erkeklerin algı oranları oldukça yakın iken kayıp oranlar da dikkate alındığında algı birliğinden söz etmek oldukça zordur.

Eğitim Fakóltesi mezunlarının %51'i katıldığını %38'i katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakólte mezunlarının %49'u katılırken %36'sı katılmadığını ifade etmiştir. Eğitim fakóltesi mezunları ile diğer fakólte mezunları da paralel algı içindedirler.

Lise/Önlisans mezunlarının %52'si katılırken %17'si katılmadığını buna karşın %32'si fikrinin olmadığını ifade etmiştir. Burada dikkati çeken nokta Lise/Önlisans mezunların oldukça yüksek bir oranda fikir ortaya koyamamış olmalarıdır. Lisans mezunlarının %53'ü katılırken %30'u katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %47'si katılırken %37'si katılmamıştır. Bu grup da diğer gruplar gibi kendi içinde çelişki içindedir.

Öğrencilerin %57'si katılırken %8'i katılmamıştır. Velilerin %53'ü katıldığını, %14'ü ise katılmadığını ortaya koyarken %33 gibi yüksek bir oran fikri olmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %49'u katılırken %37'si katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin de kendi içlerinde çelişkili olduğu görülmektedir. Yöneticilerin %52'si katılırken %37'si katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin algı oranları da yine öğretmenlere paralel ve çelişkilidir.

4.1.4.8. “Öğretmenler, sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.44. “Öğretmenler, sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Öğretmenler, sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir	Cinsiyet	Bayan	36	106	49	45	12
		Erkek	44	98	54	65	16
	Fakólte	Eğitim Fak.	8	40	11	50	6
		Diğer Fak.	17	43	17	27	6
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	25	42	22	12	6
		Lisans	26	77	25	51	12
		Y.Lisans/Doktora	7	26	9	32	3
	Statü	Öğrenci	22	59	47	15	7
		Veli	33	62	28	18	9
		Öğretmen	15	46	15	43	6
		Yönetici	10	37	13	34	6

Deneklerin %15'i tamamen katılırken, %39'u sadece katılmış; %20'si fikrim yok derken, %21'i katılmadığını ve %5'i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %54'ü katılırken %26'sı öğretmenlerin sorunlarla baş etmede çağdaş yöntemlerle kendilerini yenilemekte olduğu algısına katılmadığını %20'si ise bu konuda fikrinin olmadığını ifade etmiştir. Oransal olarak kabul edenlerin algı oranı yüksektir.

Bayanların %57'si katılırken %23'ü katılmadığını ifade etmiş buna karşın %20'si görüş bildirmemiştir. Erkeklerin %51'i katılırken %29'u katılmamış ve %2'si fikir ortaya koyamamıştır. Bu oran bayan ve genel algı oranlarına paraleldir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %42'si katılırken %48'i katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %55'i katılırken %30'u katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı eğitim fakültesi algı oranlarıyla çelişmektedir.

Lise/Önlisans mezunlarının %62'si katıldığını %17'si ise katılmadığını, Lisans mezunlarının %54'ü katılırken %33'ü katılmadığını, Y.Lisans/Doktora mezunlarının %43'ü katıldığını, %45'i ise katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunları diğer iki grupta ve kendi içlerinde çelişki içindedir.

Öğrencilerin %54'ü katılırken %15'i katılmamıştır. Öğrencilerin algı oranları genel algıya paraleldir. Velilerin %63'ü katılırken %18'i katılmadığını ortaya koymuştur. Bu algı oranı öğrencilerden yüksek ve farklıdır. Öğretmenlerin %49'u katıldığını, %41'i ise katılmadığını, yöneticilerin %47'si katıldığını %40'ı ise katılmadığını ifade etmiştir. Hem öğrenci ve veliler hem de yönetici ve öğretmenler sorunlarla baş etmede öğretmenlerin çağdaş yaklaşımlarla kendilerini yeniledikleri algısı üzerinden ciddi bir çelişki içindedir.

4.1.4.9. “Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.” Bağlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.45. “Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	Cinsiyet	Bayan	28	96	48	59	17
		Erkek	33	114	53	46	31
	Fakülte	Eğitim Fak.	7	69	15	19	5
		Diğer Fak.	6	57	12	31	4
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	17	31	22	25	12
		Lisans	14	96	32	38	11
		Y.Lisans/Doktora	8	45	6	15	13
	Statü	Öğrenci	22	38	41	27	22
		Veli	26	46	33	28	17
		Öğretmen	11	71	16	21	6
Yönetici		2	55	11	29	3	

Deneklerin %12'si tamamen katılırken, %40'ı sadece katılmış; %19'u fikrim yok derken, %20'si katılmadığını ve %9'u de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %42'si herkesin kendi çözüm yollarını denediğini, %29'u ise buna katılmadığını ifade etmiştir.

Bayanların %50'si katıldığını %31'i ise katılmadığını, erkeklerin %53'ü katılırken %28'i katılmadığını ifade etmiştir. Eğitim Fakültesi mezunlarının %66'sı katılırken %21'i katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %57'si katılırken %32'si katılmadığını ifade etmiştir.

Lise/Önlisans mezunlarının %42'si katılırken %34'ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu oranlar genel algı oranının altındadır. Lisans mezunlarının %57'si katılırken %26'sı ise katılmamıştır. Fikrim yok diyenlerin oranı da %17'dir. Bu algı oranı genel algı oranından yüksek iken Lise/Önlisans mezunlarından da oldukça farklıdır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %68'i katılırken %24'ü katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının katılma oranı diğer iki gruptan oldukça yüksek ve farklıdır.

Öğrencilerin %40'ı katılırken %36'sı katılmadığını, velilerin %48'i katılırken %30'u katılmadığını %22'si ise fikrinin olmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %65'i katıldığını %22'si ise katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenler ile veli ve öğrenciler arasında ciddi bir algı farkı olduğu gözükmektedir. Yöneticilerin %57'si disiplini sağlamada herkesin kendi yöntemlerini kullandığını savunurken %32'si buna katılmadığını savunmuştur. Yönetici ve öğretmenler oransal olarak katılma algıları yüksek olsa da kendi içlerinde de çelişki içindedirler.

4.1.4.10. “Öğretmenlerin bilgi ver kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.” Bağımlı Değişkeniyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.46. “Öğretmenlerin bilgi ver kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Öğretmenlerin bilgi ver kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	Cinsiyet	Bayan	75	99	30	29	15
		Erkek	94	117	26	22	18
	Fakülte	Eğitim Fak.	36	52	5	12	10
		Diğer Fak.	35	55	4	10	6
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	27	48	12	12	8
		Lisans	65	75	13	22	16
		Y.Lisans/Doktora	27	43	2	2	3
	Statü	Öğrenci	50	50	29	15	6
		Veli	48	59	18	14	11
		Öğretmen	38	57	7	14	9
Yönetici		33	50	2	8	7	

Deneklerin %32'si tamamen katılırken, %41'i sadece katılmış; %11'i fikrim yok derken, %10'u katılmadığını ve %6'sı de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak %73'ü öğretmenlerin bilgi ve kariyerinin disiplini sağlamada önemli bir etken olduğunu düşünürken %16'sı buna katılmadığını ifade etmiştir. Bu verilere göre öğretmenlerin bilgi ve kariyer açısından donanımlı olmaları disiplini sağlamada önemli bir etkidir.

Bayanların %70'i katılırken %18'i katılmadığını, erkeklerin %76'sı katılırken %15'i katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı bayanlardan %5 genel algıdan ise %3 daha yüksektir.

Eğitim fakültesi mezunlarının %76'sı katıldığını %20'si ise katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %82'si katılırken %14'ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı ise genel algıdan ve eğitim fakültesi algı oranından oldukça yüksek ve farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %70'i katıldığını %19'u ise katılmadığını, Lisans mezunlarının %73'ü katılırken %20'si katılmadığını, Y.Lisans/Doktora mezunlarının %91'i katılırken sadece %7'si katılmadığını ifade etmiştir. Lise/Önlisans mezunları ve Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasında %20'ye yakın bir algı oran farkı oluşmuştur.

Öğrencilerin %67'si katılırken %14'ü katılmadığını, velilerin %72'si katılırken %16'sı katılmadığını, öğretmenlerin %76'sı katıldığını %18'i ise katılmadığını, yöneticilerin %83'ü katılırken %15'i katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin algı oranı diğer üç paydaşın algı oranından oldukça yüksek ve farklıdır. Yöneticilerin %83'ü öğretmenlerin bilgi ve kariyerinin disiplini sağlamada önemli bir etken olduğu konusunda algı birliği içindedir.

Tablo 4.47: Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	N	$\bar{X}$	ss.	V
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	525	2,6	1,3	50,7
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	525	2,1	1,1	50,5
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	525	1,9	1,1	60,0
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	525	2,4	1,2	52,2
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	525	3,0	1,2	40,9
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	525	1,8	1,0	55,9
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	525	2,5	1,1	43,3
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	525	2,6	1,1	43,2
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	525	2,8	1,2	42,6
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	525	2,2	1,2	53,7

Boyutlar arasında en yüksek ortalama bir dersten not verilmesi disipline etki eder ($\bar{X}=3,0$) boyutunda, en düşük ortalama ise yönetici ve öğretmenlerin kararlı ve

tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir ($\bar{X}=1,8$) boyutunda olduğu görülmektedir. En yüksek bağıl değişim katsayısı $V=60,0$ ile disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır boyutunda iken en düşük bağıl değişim katsayısı, bir dersten not verilmesi disiplini etki eder ($V=40,9$) boyutundadır. Hiçbir boyutta $V<25$ olmadığından ve tüm boyutların bağıl değişimi $V>25$ olduğundan bütün boyutlardaki dağılım heterojen/farklıdır.

Tablo 4.48. Cinsiyete Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	CİNSİYET	N	$\bar{X}$	ss.	V
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	BAYAN	248	2,5	1,2	48,8
	ERKEK	277	2,6	1,4	52,3
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	BAYAN	248	2,1	1,1	49,9
	ERKEK	277	2,1	1,1	51,1
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	BAYAN	248	1,9	1,2	61,3
	ERKEK	277	1,9	1,1	58,9
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	BAYAN	248	2,3	1,2	52,7
	ERKEK	277	2,4	1,3	51,6
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	BAYAN	248	3,0	1,2	40,3
	ERKEK	277	3,0	1,2	41,5
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	BAYAN	248	1,9	1,0	55,2
	ERKEK	277	1,8	1,0	56,4
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	BAYAN	248	2,6	1,0	40,4
	ERKEK	277	2,5	1,2	45,9
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	BAYAN	248	2,6	1,1	42,7
	ERKEK	277	2,7	1,2	43,5
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	BAYAN	248	2,8	1,1	41,3
	ERKEK	277	2,7	1,2	43,8
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	BAYAN	248	2,2	1,2	52,7
	ERKEK	277	2,1	1,2	54,7
Boyut	f	t	df	Sig.	
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	8,67	-0,43	523,00	,666	
		-0,43	522,73	,665	
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	0,07	0,28	523,00	,777	
		0,28	517,83	,777	
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	0,26	0,06	523,00	,950	
		0,06	510,90	,950	
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	2,04	-1,49	523,00	,136	
		-1,50	520,81	,135	
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	0,03	0,68	523,00	,494	
		0,68	517,12	,494	
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	0,01	0,90	523,00	,369	
		0,90	513,86	,369	
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	3,44	0,86	523,00	,388	
		0,87	522,88	,385	
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	2,67	-1,20	523,00	,233	
		-1,20	521,83	,231	
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	0,47	0,21	523,00	,830	
		0,22	521,14	,829	
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	1,84	1,23	523,00	,218	
		1,23	514,04	,218	

Okulda disiplini okul idaresi sağlar boyutunda bayanların ortalamalarının ($\bar{X}=2,5$) erkeklerin ortalamalarından ($\bar{X}=2,6$) daha düşük olduğu görülmektedir. Bağlı değişim katsayısı ise hem erkeklerde hem de bayanlarda $V>25$ olduğundan dağılım heterojen/farklıdır. Anlamlılık değeri $p<0,05$ anlamlılık değerine göre $p=0,66/0,665$ olarak ölçüldüğünden ve bu değerler $p<0,05$ değerinden büyük olduğundan fark anlamsızdır.

Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir boyutunda bayan ve erkeklerin ortalamaları $\bar{X}=2,1$ olduğundan eşittir. Bağlı değişim katsayısı da sırayla bayan ve erkeklerde $V=49,9/51,1$ olarak ölçüldüğünden ve $V>25$ olduğundan her iki grubun dağılımı da heterojen/farklıdır. Anlamlılık değeri $p=0,777$ olarak ölçüldüğünden ve $p>0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu gözlenmiştir.

Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır boyutunda erkek ve bayanların ortalamalarının eşit olduğu ($\bar{X}=1,99$) bağlı değişim katsayılarının da sırayla bayan ve erkeklerde $V=61,3/58,9$ olduğu ve her iki grupta da $V>25$ olduğundan dağılımın heterojen/farklı olduğu; $p<0,05$ anlamlılık değerine göre anlamlılık değerinin $p=0,950$ olarak ölçüldüğü, buna bağlı olarak farkın anlamsız olduğu, yani, her iki grupta disiplinin demokratik ortam oluşturularak sağlanacağı konusunda yüksek algı birliği içinde oldukları ve bu algının cinsiyet bazında değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir boyutunda deneklerin ortalamaları sırayla $\bar{X}=2,3/2,4$ olduğu; bayanların ortalamalarının daha düşük olduğu, buna karşılık bağlı değişim katsayısının her iki grupta da sırayla $V=52,7/51,6$ olarak ölçüldüğü ve her iki grupta da $V>25$ olduğundan dağılımın heterojen/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. $p<0,05$ anlamlılık değerine göre $p=0,136/0,135$ ölçüldüğünden $p>0,05$ olduğundan farkın anlamsız olduğu; her iki grubun da rehberlik servisinin disiplini sağlamada etkili olduğu algısına yüksek oranda katıldıkları ancak bu algının cinsiyete göre değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplinin nasıl sağlanacağıyla ilgili diğer boyutların tamamında da deneklerin ortalamalarının $\bar{X}=3,0$ ve $\bar{X}=1,8$ aralığında değiştiği ve bağlı değişim katsayılarının da $V=56,4$ ve $V=40,3$ aralığında olduğu; buna bağlı olarak $V>25$ olduğundan bütün boyutlarda dağılımın heterojen/farklı olduğu ancak $p<0,05$ anlamlılık değerine göre anlamlılık değerinin hiçbir boyutta $p<0,05$ olmadığından farkların anlamsız olduğu;

yani disiplinin nasıl sağlanacağı konusunda algıların cinsiyete göre değişmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.49. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	FAKULTE	N	$\bar{X}$	ss.	V
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	3,23	1,24	38,26
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	3,15	1,28	40,82
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	1,97	0,94	47,62
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	2,27	1,22	53,61
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	1,76	1,12	63,80
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	1,73	1,07	62,20
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	2,52	1,21	47,95
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	2,27	1,19	52,27
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	2,93	1,23	42,09
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	3,15	1,20	37,99
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	1,65	1,00	60,55
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	1,56	0,89	57,15
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	2,80	1,19	42,36
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	2,75	1,16	42,28
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	3,05	1,13	37,04
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	2,65	1,17	44,03
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	2,53	0,99	38,93
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	2,73	1,05	38,44
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115,00	2,20	1,24	56,22
	DİĞER FAKÜLTE	110,00	2,06	1,10	53,44
		f	t	df	Sig.
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.		0,57	0,53	223,00	,596
			0,53	221,54	,596
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.		15,51	-2,13	223,00	,034
			-2,12	204,48	,036
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.		0,13	0,20	223,00	,842
			0,20	223,00	,842
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.		0,19	1,56	223,00	,121
			1,56	222,84	,121
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.		0,28	-1,33	223,00	,186
			-1,33	222,96	,186
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.		0,76	0,70	223,00	,485
			0,70	221,98	,484
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.		0,21	0,35	223,00	,728
			0,35	222,88	,728
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.		0,00	2,59	223,00	,010
			2,59	221,66	,010
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.		3,25	-1,45	223,00	,148
			-1,45	220,49	,149
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.		3,14	0,87	223,00	,384
			0,87	221,92	,383

Disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin deneklerin algıları mezun olunan fakülte boyutunda analiz edildiğinde şu bulgulara ulaşılmıştır: En yüksek ortalamanın $\bar{X}=3,23$, okulda disiplini okul idaresi sağlar boyutunda eğitim fakültesi mezunlarına ait olduğu; en düşük ortalamanın ise $\bar{X}=1,56$ ile yönetici ve öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir boyutunda diğer fakülte mezunlarına ait olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak bağıl değişim katsayısının eğitim fakültesi ve diğer fakülteye göre $V=37,04$ ile $V=63,80$ aralığında değiştiği; ancak tüm boyutlarda $V>25$ olduğu; dağılımların heterojen/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. $p<0,05$ anlamlılık değerine göre bu farkın sadece öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada etkilidir boyutunda hem eğitim fakültesi hem de diğer fakülte mezunlarında sırayla $p=0,034/0,036$ ve öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedirler boyutunda hem eğitim fakültesi hem de diğer fakülte mezunlarında sırayla $p=0,010/0,010$ olduğundan ve $p<0,05$ olduğundan anlamlı; diğer tüm boyutlarda $p>0,05$ olduğundan anlamsız olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Genel olarak deneklerin disiplinin nasıl sağlanacağı konusunda yakın algı içinde oldukları ve bu algının mezun olunan fakülteye göre ciddi bir farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.50. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		N	$\bar{X}$	ss.	V
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,1	1,1	54,7
	LİSANS	191	3,0	1,3	43,3
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	3,0	1,3	42,6
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,1	1,0	48,5
	LİSANS	191	2,2	1,1	50,7
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	1,9	1,0	54,3
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,0	1,2	59,2
	LİSANS	191	1,7	1,1	63,2
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	1,8	1,0	59,4
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,3	1,1	47,2
	LİSANS	191	2,4	1,3	53,4
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,6	1,2	48,1
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	LİSE / ÖN LİSANS	107	3,0	1,2	41,7
	LİSANS	191	3,1	1,3	40,4
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,8	1,3	44,9
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,1	1,1	52,1
	LİSANS	191	1,6	1,0	59,7
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	1,6	1,0	62,6
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,5	1,1	42,7
	LİSANS	191	2,6	1,2	44,9
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,8	1,2	42,3

Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,4	1,1	47,7
	LİSANS	191	2,7	1,2	43,4
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	3,0	1,1	38,2
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,9	1,3	44,4
	LİSANS	191	2,7	1,1	39,7
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,5	1,0	42,2
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,3	1,2	51,3
	LİSANS	191	2,2	1,3	57,0
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	1,8	0,9	49,0
	Toplam	375	2,2	1,2	54,7

		df	f	Sig.
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	Gruplar Arası	2,0	20,3	,000
	Grup İçi	372,0		
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	Gruplar Arası	2,0	2,6	,075
	Grup İçi	372,0		
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	Gruplar Arası	2,0	1,8	,169
	Grup İçi	372,0		
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	2,0	1,1	,322
	Grup İçi	372,0		
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	Gruplar Arası	2,0	1,6	,212
	Grup İçi	372,0		
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	2,0	8,5	,000
	Grup İçi	372,0		
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	Gruplar Arası	2,0	2,1	,118
	Grup İçi	372,0		
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	Gruplar Arası	2,0	6,6	,002
	Grup İçi	372,0		
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	Gruplar Arası	2,0	2,5	,085
	Grup İçi	372,0		
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	2,0	3,8	,023
	Grup İçi	372,0		

Tablo 4.51. Öğrenim Durumuna Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	(I) ÖGRN. DURUMU	(J) ÖGRN. DURUMU	Ortalama Farkı (I-J)	Anlamlılık
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,933	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,868	,000
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,933	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,065	,922
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,868	,000
		LİSANS	-,065	,922
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,108	,673
		Y.LİSANS/DOKTORA	,218	,355
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,108	,673
		Y.LİSANS/DOKTORA	,326	,060
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,218	,355
		LİSANS	-,326	,060
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,242	,171
		Y.LİSANS/DOKTORA	,237	,328
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,242	,171
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,005	,999
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,237	,328
		LİSANS	,005	,999
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,082	,840
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,269	,298
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,082	,840
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,187	,488

	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,269	,298
		LİSANS	,187	,488
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,135	,649
		Y.LİSANS/DOKTORA	,159	,674
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,135	,649
		Y.LİSANS/DOKTORA	,294	,195
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,159	,674
		LİSANS	-,294	,195
	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,483	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,485	,005
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,483	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,002	1,000
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,485	,005
		LİSANS	-,002	1,000
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,136	,589
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,355	,098
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,136	,589
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,219	,335
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,355	,098
		LİSANS	,219	,335
	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,353	,032
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,610	,001
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,353	,032
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,257	,228
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,610	,001
		LİSANS	,257	,228
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,186	,356
		Y.LİSANS/DOKTORA	,370	,070
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,186	,356
		Y.LİSANS/DOKTORA	,184	,441
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,370	,070
		LİSANS	-,184	,441
	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,099	,765
		Y.LİSANS/DOKTORA	,464	,023
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,099	,765
		Y.LİSANS/DOKTORA	,365	,056
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,464	,023
		LİSANS	-,365	,056

Deneklerin disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algıları öğrenim durumu değişkenine göre en yüksek ortalamanın bir dersten not verilmesi disipline etki eder boyutunda Lisans mezunlarına ($\bar{X}=3,1$), en düşük ortalamanın ise yöneticilerin ve öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir boyutunda ($\bar{X}=1,6$) Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunlarına ait olduğu görülmektedir. Bağıl değişim katsayısının ise bütün boyutlar birlikte değerlendirildiğinde $V=38,2$ ile $V=63,2$ aralığında olduğu ve bütün boyutlarda bu değer $V>25$ olduğu; dolayısıyla dağılımların heterojen/farklı olduğu görülmektedir. Bu farktan dolayı da deneklerin disiplinin nasıl sağlanacağı algısında genel olarak öğrenim durumu değişkenine göre farklı algılara sahip oldukları görülmektedir.

$p<0,05$ anlamlılık değerine göre bu farkların okulda disiplini okul idaresi sağlar boyutunda ($p=0,000$ ve $p<0,05$), yönetici ve öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları

disiplini sağlamada etkilidir boyutunda ($p=0,000$ ve $p<0,05$), öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir boyutunda ($p=0,002$ ve $p<0,05$) ve öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir boyutunda ($p=0,023$ ve $p<0,05$) anlamlı, diğer tüm boyutlarda anlamlılık değerleri $p>0,05$ olduğundan farkları anlamsızdır. Disiplinin nasıl sağlanacağı konusunda denekler arasında genel olarak algı birliği olduğu görülse de bazı boyutlarda öğrenim durumuna göre bu algıların değiştiği bazıları ise değişmediği görülmektedir.

Öğrenim durumu değişkeni ve $p<0,05$ anlamlılık değerine göre hangi gruplar arasındaki farkın ne şekilde olduğu ise şu şekildedir: Disiplini okulda okul idaresi sağlar boyutunda Lise/ÖnLisans mezunları ile Lisans ve Y.Lisans/Doktora mezunları arasındaki fark ($p=0,000$ ve $p<0,05$) anlamlı; yönetici ve öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir boyutunda Lise/Ön lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasındaki fark sırayla ($p=0,000/0,005$ ve $p<0,05$) anlamlı; öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir boyutunda Lise/ÖnLisans mezunları ile sırayla Y.Lisans/Doktora mezunları arasındaki fark ($p=0,032/0,001$ ve $p<0,05$) anlamlı; öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir boyutunda Lise/ÖnLisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunları arasındaki fark ($p=0,023$ ve $p<0,05$) anlamlıdır.

Diğer bütün boyutlarda ve tüm gruplar arasındaki fark $p<0,05$ anlamlılık değerine göre $p>0,05$ olduğundan farklar anlamsızdır. Bu verilere dayanarak deneklerin öğrenim durumlarının disiplinin nasıl sağlanacağı algısına etki ettiği; ancak bu etkinin her boyutta olmadığı; genel olarak deneklerin disiplinin nasıl sağlanacağı konusunda algı birliği taşıyıcılar da bu algının öğrenim durumu değişkenine göre farklılık gösterdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.52. Statüye Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		N	$\bar{X}$	ss.	V
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	ÖĞRENCİ	150	2,1	1,1	53,2
	VELİ	150	2,1	1,1	53,6
	ÖĞRETMEN	125	3,3	1,3	38,0
	YÖNETİCİ	100	3,0	1,2	41,0
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	ÖĞRENCİ	150	2,1	1,1	49,4
	VELİ	150	2,0	1,0	50,1
	ÖĞRETMEN	125	2,1	1,1	50,7
	YÖNETİCİ	100	2,1	1,1	52,9

Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	ÖĞRENCİ	150	2,0	1,2	56,4
	VELİ	150	1,9	1,1	58,9
	ÖĞRETMEN	125	1,8	1,2	64,9
	YÖNETİCİ	100	1,6	1,0	58,7
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	ÖĞRENCİ	150	2,3	1,3	56,0
	VELİ	150	2,4	1,2	51,7
	ÖĞRETMEN	125	2,4	1,2	48,8
	YÖNETİCİ	100	2,3	1,2	52,0
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	ÖĞRENCİ	150	3,0	1,2	38,9
	VELİ	150	3,0	1,3	44,2
	ÖĞRETMEN	125	3,0	1,2	41,5
	YÖNETİCİ	100	3,1	1,2	38,5
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	ÖĞRENCİ	150	2,0	0,9	48,3
	VELİ	150	2,0	1,1	56,0
	ÖĞRETMEN	125	1,6	1,0	59,7
	YÖNETİCİ	100	1,6	0,9	58,3
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	ÖĞRENCİ	150	2,4	1,0	40,3
	VELİ	150	2,4	1,1	45,2
	ÖĞRETMEN	125	2,8	1,2	42,0
	YÖNETİCİ	100	2,8	1,2	42,7
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	ÖĞRENCİ	150	2,5	1,0	40,5
	VELİ	150	2,4	1,1	47,5
	ÖĞRETMEN	125	2,8	1,2	41,3
	YÖNETİCİ	100	2,9	1,2	40,2
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	ÖĞRENCİ	150	2,9	1,3	43,4
	VELİ	150	2,8	1,3	45,7
	ÖĞRETMEN	125	2,5	1,0	40,8
	YÖNETİCİ	100	2,8	1,0	36,1
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	ÖĞRENCİ	150	2,2	1,1	51,5
	VELİ	150	2,2	1,2	54,4
	ÖĞRETMEN	125	2,2	1,2	54,6
	YÖNETİCİ	100	2,1	1,1	55,6

Tablo 4.52. Statüye Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	Gruplar Arası	4	39,072	,000
	Grup İçi	521		
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	Gruplar Arası	4	,226	,879
	Grup İçi	521		
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	Gruplar Arası	4	3,046	,028
	Grup İçi	521		
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	4	,546	,651
	Grup İçi	521		
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	Gruplar Arası	4	,141	,936
	Grup İçi	521		
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	4	6,374	,000
	Grup İçi	521		
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	Gruplar Arası	4	5,847	,001
	Grup İçi	521		
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	Gruplar Arası	4	6,160	,000
	Grup İçi	521		
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	Gruplar Arası	4	2,780	,041
	Grup İçi	521		
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	4	,363	,780
	Grup İçi	521		

Tablo 4.53. Statüye Göre Disiplinin Nasıl Sağlanacağına İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	(I) STATU	(J) STATU	Ortalama Farkı (I-J)	Sig.
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	ÖĞRENCİ	VELİ	,007	1,000
		ÖĞRETMEN	-1,225	,000
		YÖNETİCİ	-,953	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	-,007	1,000
		ÖĞRETMEN	-1,232	,000
		YÖNETİCİ	-,960	,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	1,225	,000
		VELİ	1,232	,000
		YÖNETİCİ	,272	,312
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,953	,000
		VELİ	,960	,000
		ÖĞRETMEN	-,272	,312
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,093	,872
		ÖĞRETMEN	,021	,998
		YÖNETİCİ	,013	1,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	-,093	,872
		ÖĞRETMEN	-,072	,944
		YÖNETİCİ	-,080	,937
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	-,021	,998
		VELİ	,072	,944
		YÖNETİCİ	-,008	1,000
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	-,013	1,000
		VELİ	,080	,937
		ÖĞRETMEN	,008	1,000
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	ÖĞRENCİ	VELİ	,113	,819
		ÖĞRETMEN	,207	,427
		YÖNETİCİ	,427	,018
	VELİ	ÖĞRENCİ	-,113	,819
		ÖĞRETMEN	,093	,903
		YÖNETİCİ	,313	,136
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	-,207	,427
		VELİ	-,093	,903
		YÖNETİCİ	,220	,463
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	-,427	,018
		VELİ	-,313	,136
		ÖĞRETMEN	-,220	,463
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	-,107	,876
		ÖĞRETMEN	-,188	,586
		YÖNETİCİ	-,080	,958
	VELİ	ÖĞRENCİ	,107	,876
		ÖĞRETMEN	-,081	,947
		YÖNETİCİ	,027	,998
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,188	,586
		VELİ	,081	,947
		YÖNETİCİ	,108	,913
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,080	,958
		VELİ	-,027	,998
		ÖĞRETMEN	-,108	,913
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	ÖĞRENCİ	VELİ	-,047	,988
		ÖĞRETMEN	-,041	,993
		YÖNETİCİ	-,103	,916
	VELİ	ÖĞRENCİ	,047	,988
		ÖĞRETMEN	,005	1,000
		YÖNETİCİ	-,057	,985
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,041	,993
		VELİ	-,005	1,000
		YÖNETİCİ	-,062	,982
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,103	,916
		VELİ	,057	,985
		ÖĞRETMEN	,062	,982

Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	-,067	,940
		ÖĞRETMEN	,344	,025
		YÖNETİCİ	,360	,029
	VELİ	ÖĞRENCİ	,067	,940
		ÖĞRETMEN	,411	,004
		YÖNETİCİ	,427	,006
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	-,344	,025
		VELİ	-,411	,004
		YÖNETİCİ	,016	,999
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	-,360	,029
		VELİ	-,427	,006
		ÖĞRETMEN	-,016	,999
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	ÖĞRENCİ	VELİ	-,027	,997
		ÖĞRETMEN	-,432	,006
		YÖNETİCİ	-,390	,029
	VELİ	ÖĞRENCİ	,027	,997
		ÖĞRETMEN	-,405	,012
		YÖNETİCİ	-,363	,048
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,432	,006
		VELİ	,405	,012
		YÖNETİCİ	,042	,992
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,390	,029
		VELİ	,363	,048
		ÖĞRETMEN	-,042	,992
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	ÖĞRENCİ	VELİ	,120	,788
		ÖĞRETMEN	-,325	,077
		YÖNETİCİ	-,383	,040
	VELİ	ÖĞRENCİ	-,120	,788
		ÖĞRETMEN	-,445	,006
		YÖNETİCİ	-,503	,003
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,325	,077
		VELİ	,445	,006
		YÖNETİCİ	-,058	,980
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,383	,040
		VELİ	,503	,003
		ÖĞRETMEN	,058	,980
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	ÖĞRENCİ	VELİ	,167	,602
		ÖĞRETMEN	,407	,021
		YÖNETİCİ	,167	,685
	VELİ	ÖĞRENCİ	-,167	,602
		ÖĞRETMEN	,240	,324
		YÖNETİCİ	,000	1,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	-,407	,021
		VELİ	-,240	,324
		YÖNETİCİ	-,240	,417
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	-,167	,685
		VELİ	,000	1,000
		ÖĞRETMEN	,240	,417
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	-,027	,997
		ÖĞRETMEN	-,012	1,000
		YÖNETİCİ	,120	,856
	VELİ	ÖĞRENCİ	,027	,997
		ÖĞRETMEN	,015	1,000
		YÖNETİCİ	,147	,765
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,012	1,000
		VELİ	-,015	1,000
		YÖNETİCİ	,132	,834
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	-,120	,856
		VELİ	-,147	,765
		ÖĞRETMEN	-,132	,834

Statü değişkenine göre disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin tek yönlü bağımsız örneklem testinde ortalaması en yüksek grup okulda disiplini okul idaresi sağlar boyutunda öğretmen grubu ($\bar{X}=3,3$) en düşük grup ortalama ise disiplin demokratik

ortam oluşturularak sağlanır boyutunda yönetici grubunda ($\bar{X}=1,6$) görülmektedir. Bağlı değişim katsayısı ise en yüksek $V=64,9$ ile disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır boyutunda öğretmen grubuna en düşük ise $V=36,1$ ile disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener boyutunda yönetici grubuna aittir.

Bağlı değişim katsayısının hiçbir boyutta $V<25$ olmadığı, bütün boyutlarda $V>25$ olduğu, bütün boyutlarda ve bütün gruplarda dağılımın heterojen/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu farkın $p<0,05$ anlamlılık değerine göre hangi boyutta ne şekilde olduğu ise şöyledir: Okulda disiplini okul idaresi sağlar boyutunun anlamlılık değeri $p=0,000$ olduğu ve $p<0,05$ olduğundan farkın anlamlı olduğu; disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır boyutunda anlamlılık değerinin $p=0,028$ olduğu ve $p<0,05$ olduğundan farkın anlamlı olduğu; ayrıca sırayla yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir ($p=0,00$ ve $p<0,05$), yöneticiler yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedirler ($p=0,01$ ve $p<0,05$), öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir ($p=0,00$ ve $p<0,05$) ve disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener ($p=0,041$ ve $p<0,05$) boyutlarında farkların anlamlı olduğu diğer tüm boyutlarda farkların $p<0,05$ anlamlılık değerine göre $p>0,05$ olduğundan anlamsız olduğu; disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algıların farklı olduğu, bu algıların statü değişkenine göre değiştiği ve gruplar arasında algı farkı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algı farklarının hangi boyutta ve hangi gruplar arasında olduğu ise şu şekildedir: Okulda disiplini okul idaresi sağlar boyutunda sadece öğrencilerle veliler ve öğretmenlerle yöneticiler arasında ilişki farkı $p<0,05$ anlamlılık değerine göre sırayla $p=1,00/0,312$ olduğundan ve $p>0,05$ olduğundan anlamsız; diğer tüm gruplar arasında anlamlıdır. Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada etkilidir boyutunda ise statü değişkenine göre hiçbir ilişki farkının $p<0,05$ değerine göre anlamlı olmadığı, bütün değerlerin $p>0,05$ olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır boyutunda $p<0,05$ anlamlılık değeri bazında statü değişkenine göre sadece öğrenciler ile yöneticiler arasındaki farkın anlamlı olduğu ($p=0,017$ ve $p<0,05$); diğer tüm gruplar arasındaki ilişki farkının anlamsız olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir ve bir dersten not verilmesi disipline etki eder boyutlarında hiçbir grup arasındaki farkın anlamlı olmadığı ($p < 0,05$ 'e göre bütün anlamlılık değerleri $p > 0,05$ olduğundan) bulgusuna ulaşılmıştır. Ancak yönetici ve öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir boyutunda anlamlılık değerlerinin sırayla velilerle öğrenciler arasında ($p = 0,940$ ve $p > 0,05$) ve öğretmenlerle yöneticiler arasındaki farkın ($p = 0,999$ ve $p > 0,05$) anlamsız olduğu diğer tüm gruplar arasındaki farkın $p < 0,05$ olduğundan anlamlı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Yöneticiler yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendileri geliştirmektedirler boyutunda sadece öğrenciler arasındaki fark ($p = 0,997$ ve $p > 0,05$ 'ten büyük olduğundan) ve öğretmenlerle yöneticiler arasındaki fark ($p = 0,992$ ve $p > 0,05$ 'ten büyük olduğundan) anlamsız, diğer tüm gruplar arasındaki fark statü değişkenine göre anlamlıdır. Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedirler boyutunda ise öğrencilerle yöneticiler arasındaki ilişki farkı anlamlı ($p = 0,040$ ve $p < 0,05$); velilerle öğretmen ve yöneticiler arasındaki fark anlamlı (sırayla $p = 0,006/0,003$ ve $p < 0,05$); öğretmenlerle veliler arasındaki fark ($p = 0,006$ ve $p < 0,05$) ve son olarak yöneticilerle veliler arasındaki fark anlamlı ($p = 0,040/0,003$ ve $p < 0,05$); diğer tüm gruplar arasındaki ilişki farkı statü değişkenine göre anlamsızdır.

Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener boyutunda ise $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre sadece öğrenciler ile öğretmenler arasındaki fark anlamlı ($p = 0,021$ ve $p < 0,05$); bunun dışındaki tüm gruplar arasındaki fark $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre $p > 0,05$ olduğundan anlamsızdır. Yine aynı şekilde öğretmenlerin bilgi ver kariyeri disiplini sağlamada etkilidir boyutunda da tüm gruplar arasındaki ilişki farkı $p > 0,05$ olduğundan anlamsızdır. Deneklerin genel olarak disiplinin nasıl sağlanacağı konusunda arada ciddi fark olamasa da algı birliği içinde oldukları ancak grupların statülerine göre bu algının zaman zaman sapmalara uğradığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.54. Yaşa Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	Gruplar Arası	44,00	1,87	,001
	Grup İçi	480,00		
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	Gruplar Arası	44,00	0,72	,908
	Grup İçi	480,00		
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	Gruplar Arası	44,00	1,20	,180
	Grup İçi	480,00		
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	44,00	0,88	,699
	Grup İçi	480,00		
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	Gruplar Arası	44,00	1,42	,045
	Grup İçi	480,00		
Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	44,00	1,21	,171
	Grup İçi	480,00		
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	Gruplar Arası	44,00	1,63	,008
	Grup İçi	480,00		
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	Gruplar Arası	44,00	1,48	,027
	Grup İçi	480,00		
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	Gruplar Arası	44,00	1,38	,059
	Grup İçi	480,00		
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	44,00	1,24	,142
	Grup İçi	480,00		

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre deneklerin yaş değişkenine göre disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algılarıyla ilgili bulgular ise şu şekildedir: Okulda disiplini okul idaresi sağlar boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,001$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; bir dersten not verilmesi disipline etki eder boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,04$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; yöneticiler yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedirler boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,008$ ve $p < 0,05$ olduğundan anlamlı ve öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,027$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Diğer tüm boyutlarda anlamlılık değeri $p > 0,05$ olarak ölçüldüğünden fark anlamsızdır. Bu verilere bağlı olarak deneklerin disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algılarında yaş değişkeni etki etmekte ama bu etki tüm boyutlarda oluşmamaktadır.

Tablo 4.55. Çalışma Yılına Göre Disiplinin Ne Olduğuna İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Okulda disiplini okul idaresi sağlar.	Gruplar Arası	32,00	1,25	,180
	Grup İçi	192,00		
Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.	Gruplar Arası	32,00	0,73	,854
	Grup İçi	192,00		
Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.	Gruplar Arası	32,00	1,26	,176
	Grup İçi	192,00		
Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	32,00	1,28	,161
	Grup İçi	192,00		
Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.	Gruplar Arası	32,00	1,61	,027
	Grup İçi	192,00		

Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	32,00	1,06	,383
	Grup İçi	192,00		
Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.	Gruplar Arası	32,00	1,04	,414
	Grup İçi	192,00		
Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.	Gruplar Arası	32,00	0,90	,620
	Grup İçi	192,00		
Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.	Gruplar Arası	32,00	0,89	,635
	Grup İçi	192,00		
Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.	Gruplar Arası	32,00	1,35	,114
	Grup İçi	192,00		

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre deneklerin çalışma yılı değişkenine göre disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algılarıyla ilgili bulgular ise şu şekildedir: Bir dersten not verilmesi disipline etki eder boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,027$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Diğer tüm boyutlarda $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre anlamlılık değeri $p > 0,05$ olarak ölçüldüğünden fark anlamsızdır. Bu verilere bağlı olarak deneklerin disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algılarında çalışma yılı değişkeni etki etmekte ama bu etki çok sınırlı boyutta oluşmamaktadır.

4.1.5. Disiplini Sağlamada Çevresel Faktörlerle İlgili Algular Üzerine Bulgular ve Yorumlar (C)

4.1.5.1. “Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.” Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.56. Deneklerin “Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	Cinsiyet	Bayan	74	121	23	19
Erkek			85	137	26	22	7
Fakülte		Eğitim Fak.	33	68	7	5	2
		Diğer Fak.	26	69	2	10	3
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	25	54	15	9	4
		Lisans	52	106	8	20	5
		Y.Lisans/Doktora	25	46	3	1	2
Statü		Öğrenci	57	52	23	11	7
		Veli	43	69	17	15	6
		Öğretmen	30	80	5	6	4
		Yönetici	29	57	4	9	1

Deneklerin %30'u tamamen katılırken, %49'u sadece katılmış, %9'u fikrim yok derken, %8'i katılmadığını ve %4'ü de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %79'u çevresel faktörlerin okul disiplinini sağlamada önemli bir etken olduğu görüşüyle %12'si bu görüşe katılmamıştır.

Bayanların %89'u çevresel faktörlerin okul disiplinini sağlamada önemli bir etken olduğu görüşündedir. %9'u ise bu algıya katılmamıştır. Erkeklerin %80'i

katılırken %11'i katılmadığını ifade etmiştir. Erkeklerin algı oranı bayanlardan %9 daha düşüktür.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %88'i katılırken %6'sı katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %86'sı katılırken %12'si katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunları ile eğitim fakültesi mezunlarının algı oranları arasında ciddi bir fark oluşmamıştır.

Lise/Önlisans mezunlarının %74'ü katılırken %12'si katılmadığını, Lisans mezunlarının %83'ü katılırken %13'ü katılmadığını; Y.Lisans/Doktora mezunlarının %92'si katılırken sadece %4'ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı Lisans ve Lise/Önlisans mezunlarının algı oranlarından oldukça yüksek ve farklıdır.

Öğrencilerin %73'ü katılırken %12'si katılmamıştır. Velilerin %75'i katılırken %14'ü katılmadığını, öğretmenlerin %88'i katıldığını, sadece %8'i ise katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin algı oranı öğrencilerden %15 velilerden ise %13 daha yüksek ve farklıdır. Yöneticilerin %86'sı okul disiplninde çevresel faktörlerin önemli etken olduğuna katılırken %11'i bu algıya katılmamıştır. Yöneticilerin algı oranı öğretmenlerden düşük iken öğrenci ve velilerden yüksek ve farklıdır.

4.1.5.2. “Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.” Bağlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.57. “Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	Cinsiyet	Bayan	42	119	52	28	7
		Erkek	64	126	52	22	13
	Fakülte	Eğitim Fak.	29	63	9	10	4
		Diğer Fak.	33	64	5	5	3
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	12	44	28	17	6
		Lisans	47	102	16	19	7
		Y.Lisans/Doktora	21	41	10	4	1
	Statü	Öğrenci	26	58	50	10	6
		Veli	18	60	40	25	7
		Öğretmen	28	71	11	9	6
		Yönetici	34	56	3	6	1

Deneklerin %20'si tamamen katılırken, %47'si sadece katılmış; %20'si fikrim yok derken, %9'u katılmadığını ve %4'ü de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel

olarak ise %67'si disiplinin sağlanmasında medyanın etkin olduğunu savunurken %13'ü buna katılmamıştır.

Bayanların %65'i bu algıya katılırken %14'ü katılmadığını, erkeklerin %68'i katılırken %13'ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran genel algı oranına paralel iken bayanların oranından %3 daha yüksektir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %80'i katılırken %12'si katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %88'i katılırken %8'i katılmadığını ortaya koymuştur. Bu algı oranı eğitim fakültesi ve genel algı oranından oldukça yüksek ve farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %52'si katılırken %22'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı kendi içinde çelişkili, ayrıca genel algı oranından oldukça düşük ve farklıdır. Lisans mezunlarının %78'i katılırken %14'ü katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %80'i katılırken sadece %7'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı hem Lisans hem de Lise/Önlisans mezunlarının algı oranından yüksek ve farklıdır.

Öğrencilerin %56'sı katılırken %11'si katılmamıştır. Öğrencilerin algı oranı genel algı oranından düşük ve kendi içinde çelişkilidir. Velilerin %52'si katılırken %21'i katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin %79'u katıldığını %12'si is katılmadığını, yöneticilerin %90'ı katılırken sadece %7'si katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin algı oranının diğer üç gruptan ve genel algı oranından oldukça yüksek, dolayısıyla farklıdır.

“Sportif/Sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.” Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.58: “Sportif/Sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Sportif/Sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	Cinsiyet	Bayan	58	86	44	44
Erkek			80	91	43	52	11
Fakülte		Eğitim Fak.	34	42	9	24	6
		Diğer Fak.	39	44	10	15	2
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	25	33	28	16	5
		Lisans	68	64	22	29	8
		Y.Lisans/Doktora	16	27	14	17	3
Statü		Öğrenci	29	53	23	34	11
		Veli	36	38	45	23	8
		Öğretmen	33	52	13	20	7
		Yönetici	40	34	6	19	1

Deneklerin %26'ı tamamen katılırken, %34'ü sadece katılmış, %17'si fikrim yok derken, %18'i katılmadığını ve %5'i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %60'ı sportif ve sanatsal faaliyetlere katılan öğrencilerin daha disiplinli olduğunu savunurken %23'ü buna katılmamıştır. %17'si ise fikir belirmemiştir.

Bayanların %58'i katılırken %24'ü katılmamış, erkeklerin %59'u katılırken %23'ü katılmamıştır. Ancak her iki grupta da toplam kayıp algı oranı yaklaşık %40'dır. Bu oran algı birliği olmadığı tezini güçlendirmektedir.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %66'sı katılırken %26'sı katılmamış, diğer fakülte mezunlarının %75'i katıldığını, %17'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı genel algının üzerinde ve farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %54'ü katılırken %21'i katılmadığını, Lisans mezunlarının %68'i katılırken %19'u katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %56'sı katılırken %26'sı katılmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin %55'i katılırken %30'u katılmamıştır. Toplam kayıp algı oranı %45 olduğundan öğrenciler kendi içlerinde çelişkilidir. Velilerin %49'u katılırken %21'si katılmadığını ifade etmiş. Öğretmenlerin %68'i katılırken %22'si katılmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin algı oranı genel algıdan ve veli ile öğrencilerin algılarından oldukça yüksek, dolayısıyla farklıdır. Yöneticilerin %74'ü katılırken %20'si katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin algı oranları bütün paydaşların algı oranlarından yüksek dolayısıyla farklıdır.

4.1.5.3. “Disiplin ailenin Sosyo-Ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.”

Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.59. “Disiplin ailenin Sosyo-Ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Disiplin ailenin Sosyo-Ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	Cinsiyet	Bayan	34	77	51	52	34
		Erkek	48	87	59	57	26
	Fakülte	Eğitim Fak.	18	50	13	24	10
		Diğer Fak.	24	46	9	24	7
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	17	25	26	25	14
		Lisans	38	75	23	36	19
		Y.Lisans/Doktora	10	30	10	20	7
	Statü	Öğrenci	17	34	51	28	20
		Veli	23	34	37	33	23
		Öğretmen	19	58	12	24	12
		Yönetici	23	38	10	24	5

Deneklerin %16'sı tamamen katılırken, %31'i sadece katılmış; %21'i fikrim yok derken, %21'i katılmadığını ve %11'i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %47'si disiplinin öğrencilerin Sosyo-Ekonomik durumuna göre şekillendiği savunurken %33'ü buna karşı çıkmıştır.

Bayanların %45'i katılırken %35'i katılmamış, erkeklerin %49'u katılırken %30'u katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran genel algı oranına ve bayanların algı oranına yakındır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %59'u katılırken %30'u katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %64'ü katılırken %28'i katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran da genel algı oranının ve eğitim fakültesi mezunlarının algı oranının üzerinde ve dolayısıyla farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %40'ı katılırken %3'sü katılmadığını, Lisans mezunlarının %59'u katıldığını, %29'u ise katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %52'si katılırken %35'i katılmamıştır. Bu algı oranı Lise/Önlisans mezunlarının algı oranından yüksek iken Lisans mezunlarının algı oranından düşük ve dolayısıyla her ikisinden de farklıdır.

Öğrencilerin %34'ü katılırken %32'si katılmamıştır. Velilerin %38'i katılırken %37'si katılmamıştır. Öğretmenlerin %61'i katıldığını %29'u ise katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin %61'i katılırken %29'u katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı öğretmenlerin algısına paralel iken diğer iki paydaşın algı oranlarından oldukça yüksek ve farklıdır.

4.1.5.4.“Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.” Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.60. “Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	Cinsiyet	Bayan	44	79	47	56	22
		Erkek	59	112	44	42	20
	Fakülte	Eğitim Fak.	22	55	14	18	6
		Diğer Fak.	35	46	10	18	1
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	16	33	27	25	6
		Lisans	40	81	24	38	8
		Y.Lisans/Doktora	20	34	7	8	8
	Statü	Öğrenci	27	43	33	27	20
		Veli	19	47	34	35	15
		Öğretmen	29	59	10	21	6
		Yönetici	28	42	14	15	1

Deneklerin %20'si tamamen katılırken, %36'sı sadece katılmış; %17'si fikrim yok derken, %19'u katılmadığını ve %8'i de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %56'sı katıldığını, %27'si katılmadığını ifade etmiştir. Toplam kayıp algı oranı %44 olduğundan genel olarak deneklerin okullarla samimi ilişkiler kuran ailelerin çocuklarının daha disiplinli olduğu algısında birleşemedikleri gözlenmektedir.

Bayanların %50'si katılırken %31'i katılmamış, erkeklerin %62'si katılırken %22'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran bayanların algı oranından %12 daha yüksek ve farklıdır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %67'si katılırken %21'i katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %74'ü katılırken %17'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran eğitim fakültesi mezunlarının algı oranından ve genel algı oranından yüksek ve farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %46'sı katılırken %29'u katılmamıştır. Lisans mezunların algısı Lise/Önlisans mezunlarının algı oranından %17 daha yüksek ve farklıdır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %70'i katılırken %21'i katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının algı oranı hem Lisans mezunlarının hem de Lise/Önlisans mezunlarının algı oranlarından oldukça yüksek dolayısıyla farklıdır.

Öğrencilerin %47'si katılırken %31'i katılmamıştır. Velilerin %44'ü katılırken %33'ü katılmadığını, öğretmenlerin %70'i katılırken %22'si katılmadığını, yöneticilerin %70'i katıldığını %16'sı ise katılmadığını ifade etmiştir. Bu verilere göre yöneticilerin algı oranı öğretmenlerle yakın, veli ve öğrencilerden oldukça farklıdır.

4.1.5.5. “Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.” Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.61. “Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	Cinsiyet	Bayan	23	30	19	22	2
		Erkek	41	43	19	23	3
	Fakülte	Eğitim Fak.	34	40	15	22	4
		Diğer Fak.	30	32	23	23	2
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	0	0	0	0	0
		Lisans	35	55	25	43	2
		Y.Lisans/Doktora	19	18	13	12	3
	Statü	Öğrenci	--	--	--	--	--
		Veli	--	--	--	--	--
		Öğretmen	38	41	23	21	2
		Yönetici	26	32	15	24	3

Deneklerin %29'u tamamen katılırken, %32'si sadece katılmakta; %17'si fikrim yok derken, %20'si katılmadığını ve %2'si de hiç katılmadığını, genel olarak ise %61'i üst yöneticilerle kurum yöneticileri ile öğretmenlerin disiplin algılarının farklı olduğunu %22'i ise bu algının farklı olmadığını ifade etmişlerdir.

Bayanların %55'i bu algıya katılırken %25'i katılmadığını, erkeklerin %65'i katılırken %20'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı bayanların algısından %10 daha yüksek ve dolayısıyla farklıdır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %65'i katıldığını %22'si ise katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunlarının %56'sı bu algıyı desteklerken %23'ü karşı çıkmıştır. Bu algıyla eğitim fakültesi algı oranları %11 daha düşük ve dolayısıyla farklıdır.

Lisans mezunlarının %56'sı bu algıya katılırken %28'i katılmadığını ifade etmiştir. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %57'si katılırken %23'ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranıyla Lisans mezunlarının algı oranları yakındır.

Öğretmenlerin %63'ü katılırken %19'u katılmadığını ifade etmiştir. Yöneticilerin %58'i katılırken %27'si katılmamıştır. Bu algı oranı öğretmenlerin algı oranından %5 daha düşük ve farklıdır.

4.1.5.6. “Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlama konusunda iş birliği içindedirler.” Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.62. “Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlama konusunda iş birliği içindedirler.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlama konusunda iş birliği içindedirler	Cinsiyet	Bayan	4	18	20	46
Erkek			4	23	24	50	28
Fakülte		Eğitim Fak.	5	26	21	42	21
		Diğer Fak.	3	15	23	53	16
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	0	0	0	0	0
		Lisans	6	28	31	69	26
		Y.Lisans/Doktora	2	13	13	27	10
Statü		Öğrenci	--	--	--	--	--
		Veli	--	--	--	--	--
		Öğretmen	2	23	25	56	19
	Yönetici	6	18	19	40	17	

Deneklerin %3'ü tamamen katılırken, %18'i sadece katılmış; %20'si fikrim yok derken, %43'ü katılmadığını ve %16'sı de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %21'i üst yöneticilerle öğretmen ve idarecilerin iş birliği içinde olduklarını desteklerken %59'u buna katılmamıştır. Bu veriye göre yöneticiler ve öğretmenler arasında disiplini sağlama konusunda işbirliği bulunmamaktadır.

Bayanların %23'ü bu algıyı desteklerken %56'sı desteklememiş, erkeklerin %21'i katılırken %61'i katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı bayanların algı oranından daha yüksek ve dolayısıyla farklıdır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %27'si katıldığını %55'i ise katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %17'si katıldığını %62'si ise katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı eğitim fakültesi mezunlarının algı oranından %7 daha yüksek ve dolayısıyla farklıdır.

Lisans mezunlarının %22'si katılırken %59'u katılmadığını, Y.Lisans/Doktora mezunlarının %23'ü katıldığını % 57'si ise katılmadığını ifade etmiştir. Lisans mezunları ile Y.Lisans/Doktora mezunlarının algı oranları yakın ve paraleldir.

Öğretmenlerin %20'si katılırken %60'ı katılmadığını ifade etmiştir. Kayıp algı oranıyla birleşik düşünüldüğünde öğretmenlerin algısında bir çelişki gözükmemektedir. Yöneticilerin %24'ü katılırken %57'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranından da yine yöneticiler ile öğretmenle yakın ve paraleldir.

4.1.5.7. “Üst yöneticiler kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlama konusunda rehberlik ederler.” Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.63. “Üst yöneticiler kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik ederler.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum	
Üst yöneticiler kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik ederler.	Cinsiyet	Bayan	9	17	19	39	12
		Erkek	6	22	19	50	32
	Fakülte	Eğitim Fak.	4	18	23	43	28
		Diğer Fak.	11	21	15	46	16
	Öğr. Durumu	Lise/Önlisans	0	0	0	0	0
		Lisans	12	24	28	62	34
		Y.Lisans/Doktora	3	15	10	27	10
	Statü	Öğrenci	--	--	--	--	--
		Veli	--	--	--	--	--
		Öğretmen	5	19	25	53	23
Yönetici		10	20	13	36	21	

Deneklerin %7'si tamamen katılırken, %17'si sadece katılmış; %17'si fikrim yok derken, %39'u katılmadığını ve %20'si de hiç katılmadığını ifade etmiştir. Genel olarak ise %24'ü üst yöneticilerin disiplini sağlama konusunda öğretmen ve yöneticilere rehberlik ettiğini savunurken %59'u bu algıya katılmadığını ifade etmiştir.

Bayanların %27'si katılırken %53'ü katılmadığını, erkeklerin %21'i katılırken %64'ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı bayanların oranından daha yüksek dolayısıyla farklıdır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %19'u katılırken %61'i katılmadığını, diğer fakülte mezunlarının %29'u katılırken %57'si bu algıyı desteklememiştir. Bu oran eğitim fakültesi oranlarından daha düşüktür.

Lisans mezunlarının %22'si katılırken %60'ı bu algıya katılmadığını, Y.Lisans/Doktora mezunlarının %28'i katılırken %57'si katılmadığını ifade etmiştir. Bu algı oranı Lisans mezunlarının algısından biraz düşüktür.

Öğretmenlerin %19'u katılırken %61'i ise katılmadığı ifade etmiştir. Yöneticilerin %30'u üst yöneticilerin kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaptığını savunurken %61'i buna karşı çıkmıştır. Bu algı öğretmenlerin algısıyla örtüşmekte iken kayıp algı oranları da dikkate alındığında kendi içlerinde tam bir algı birliğinden bahsetmek zordur.

4.1.5.8. “Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.” Bağımlı Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.64. “Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.” Algısının Karşılaştırılması

Boyut	Gruplar		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	Cinsiyet	Bayan	40	75	75	41
Erkek			75	93	62	23	13
Fakülte		Eğitim Fak.	35	41	11	18	10
		Diğer Fak.	35	50	8	12	5
Öğr. Durumu		Lise/Önlisans	19	31	36	16	5
		Lisans	54	63	34	25	15
		Y.Lisans/Doktora	28	29	5	12	3
Statü		Öğrenci	18	45	65	14	8
		Veli	28	42	53	19	8
		Öğretmen	37	49	12	17	10
		Yönetici	33	42	7	14	4

Deneklerin %22'si tamamen katılırken, %34'ü sadece katılmakta; %26'sı fikrim yok derken, %12'si katılmadığını ve %6'sı de hiç katılmadığını ifade etmiştir.

Genel olarak ise %56'sı siyasetçilerin aldığı kararların kurum disiplini üzerinde doğrudan etkili olduğu algısına katılırken %18'i katılmamış %26'sı ise fikir çekimser kalmıştır.

Bayanların %46'sı katılırken %24'ü katılmamıştır, %30'u ise fikir ifade edememiştir. Erkeklerin %63'ü katılırken %14'ü katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran bayanların algı oranının %17 daha yüksekinde, dolayısıyla farklıdır.

Eğitim Fakültesi mezunlarının %66'sı katılırken %25'i katılmadığını ifade etmiştir. Diğer fakülte mezunlarının %78'i katıldığını %16'sı ise katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran eğitim fakültesi mezunlarının algı oranından %12 daha yüksek, dolayısıyla farklıdır.

Lise/Önlisans mezunlarının %47'si katılırken %21'i katılmadığını, Lisans mezunlarının %61'i katılırken %21'i katılmadığını ifade etmiştir. Bu oran Lise/Önlisans mezunlarının algı oranından %14 daha yüksek ve farklıdır. Y.Lisans/Doktora mezunlarının %74'ü katılırken %20'si katılmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin %42'si katılırken %14'ü katılmadığını ifade ederken, %44'ü ise fikrinin olmadığını, velilerin %47'si katılırken %18'i katılmamıştır. Bu algı oranı öğrenci ve velilerinde çelişkili ve bu konuyla ilgili fikir ortaya koymaktan uzak olduklarını göstermektedir. Çünkü fikri olmayanların oranı oldukça yüksektir.

Öğretmenlerin %69'u katılırken %22'si katılmamıştır. Bu oran diğer paydaşların oranından oldukça yüksek ve farklıdır. Yöneticilerin %75'i siyasetçilerin aldıkları kararların okuldaki disiplini doğrudan etkilediğini savunurken %18'i bu algıya katılmamıştır. Bu oran diğer paydaşların oranlarından da oldukça yüksek ve farklıdır.

Tablo 4.65. Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Genel Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	N	$\bar{X}$	ss.	V
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	525	2,05	1,008	49,2
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	525	2,30	1,017	44,2
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	525	2,42	1,203	49,6
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	525	2,81	1,253	44,6
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	525	2,59	1,221	47,1
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	525	2,51	1,098	43,8
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	525	2,87	1,192	41,6
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	525	2,75	1,295	47,1
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	525	2,26	1,133	50,2

Genel olarak bakıldığında deneklerin disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algı ortalamaları en düşük düzeyde $\bar{X}=2,05$ okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir boyutunda iken en yüksek ortalama ise $\bar{X}=2,8$ ile üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler boyutundadır. Bağlı değişim katsayısı en düşük üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır boyutunda $V=43,8$ ile en yüksek siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir boyutunda $V=50,2$ aralığında olduğu ve bütün boyutlarda $V>25$ olduğundan dağılımın heterojen/farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu farkın hangi boyutlarda hangi bağımsız değişkene bağlı olarak değiştiği ve ne oranda sapmalara uğradığı %, t-Testi ve tek yönlü bağımsız örneklem testinde ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 4.66. Cinsiyete Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss.	V
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	BAYAN	248	2,08	1,0	50,3
	ERKEK	277	2,02	1,0	48,2
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	BAYAN	248	2,35	1,0	41,8
	ERKEK	277	2,26	1,0	46,4
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	BAYAN	248	2,49	1,2	48,6
	ERKEK	277	2,36	1,2	50,6
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	BAYAN	248	2,90	1,3	43,8
	ERKEK	277	2,73	1,2	45,2
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	BAYAN	248	2,73	1,2	45,5
	ERKEK	277	2,47	1,2	48,3
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	BAYAN	248	2,64	1,1	40,9
	ERKEK	277	2,39	1,1	46,2
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	BAYAN	248	2,72	1,1	41,7
	ERKEK	277	3,00	1,2	41,0
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	BAYAN	248	2,60	1,2	47,4
	ERKEK	277	2,88	1,3	46,4
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	BAYAN	248	2,37	1,1	47,5
	ERKEK	277	2,16	1,1	52,4

Cinsiyete göre disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algılar bağımsız örneklem t-testi sonuçları baz alınarak yapılan $p<0,05$ anlamlılık değerine neticesinde en düşük ortalamanın $\bar{X}=2,02$ ile okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir boyutunda erkek deneklere; en yüksek ortalamanın ise üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada iş birliği içindedir boyutunda $\bar{X}=3,00$ ile yine erkek deneklere aittir. Bütün boyutlarda erkeklerin ortalamaları bayanların ortalamalarından daha düşüktür. Bağlı değişim katsayısı ise $V=41,0$ ile $V=52,4$ aralığında değişmekte ve

bütün boyutlarda $V > 25$ olduğundan bağımsız örneklem t-testinden dağılımlarının heterojen/farklı olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.67. Cinsiyete Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Anlamlılık Oranlarının Ortalamalarının Karşılaştırılması

	f	t	df	Sig.
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	1,4	0,7	523,0	,504
		0,7	506,3	,506
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	0,1	1,1	523,0	,289
		1,1	521,9	,287
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	0,1	1,2	523,0	,213
		1,2	515,1	,214
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	0,1	1,5	523,0	,129
		1,5	513,0	,130
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	2,0	2,5	523,0	,013
		2,5	511,0	,013
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	0,3	2,6	523,0	,010
		2,6	519,0	,010
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	0,4	-2,7	523,0	,008
		-2,7	522,5	,008
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	2,8	-2,5	523,0	,013
		-2,5	522,5	,013
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	0,9	2,2	523,0	,029
		2,2	516,9	,029

Ayrıca $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre sırayla okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin çocukları daha disiplinlidir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,03$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,010$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,008$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; üst yöneticiler, kurum yöneticileri ile öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yapar boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,013$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı ve siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar okul disiplini üzerinde doğrudan etkilidir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,029$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Bunun dışındaki tüm boyutlarda anlamlılık değeri $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre $p > 0,05$ olduğundan fark anlamsızdır. Genel olarak disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin deneklerin algılarında cinsiyet değişkenine bağlı bazı etkiler olduğu ancak bazı boyutlarda bu etkinin görülmediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.68. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	FAKULTE	N	$\bar{X}$	ss.	V
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	1,9	0,8	43,0
	DİĞER FAKÜLTE	110	2,0	0,9	45,6
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	2,1	1,0	47,3
	DİĞER FAKÜLTE	110	1,9	0,9	45,8
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	2,4	1,3	53,1
	DİĞER FAKÜLTE	110	2,1	1,1	52,2
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	2,6	1,2	46,4
	DİĞER FAKÜLTE	110	2,5	1,2	49,5
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	2,4	1,1	46,8
	DİĞER FAKÜLTE	110	2,1	1,1	50,2
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	2,3	1,2	50,7
	DİĞER FAKÜLTE	110	2,4	1,1	47,3
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	3,4	1,1	33,4
	DİĞER FAKÜLTE	110	3,6	1,0	27,9
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	3,6	1,1	30,9
	DİĞER FAKÜLTE	110	3,3	1,2	37,2
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	EGİTİM FAKÜLTESİ	115	2,3	1,3	55,0
	DİĞER FAKÜLTE	110	2,1	1,1	52,0

Disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin deneklerin algılarında en düşük ortalama okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir boyutunda eğitim fakültesi mezunlarına ($\bar{X}=1,9$) ve okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir boyutunda diğer fakülte mezunlarına ($\bar{X}=1,9$) aittir. Bağlı değişim katsayısı bütün boyutlarda en düşük $V=27,9$ ve en yüksek $V=55,0$ olduğundan ve bütün boyutlarda $V>25$ olduğundan dağılımların tamamı heterojen/farklıdır.

Tablo 4.69. Mezun Olunan Fakülteye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

	f	t	df	Sig.
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	0,1	-1,1	223,0	,259
		-1,1	216,8	,261
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	1,6	1,5	223,0	,139
		1,5	221,6	,138
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	8,0	1,9	223,0	,062
		1,9	220,6	,061
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	0,0	0,9	223,0	,381
		0,9	222,4	,381
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	1,2	1,9	223,0	,063
		1,9	223,0	,063
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	0,0	-0,6	223,0	,573
		-0,6	223,0	,572
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	5,3	-0,8	223,0	,404
		-0,8	220,7	,403
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	2,5	2,0	223,0	,044
		2,0	218,7	,045
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	8,5	1,6	223,0	,122
		1,6	219,7	,121

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre sadece üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,044/0,045$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; diğer tüm boyutlarda $p > 0,05$ olduğundan fark anlamsızdır. Disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algılarda, mezun olunan fakülte değişkeninin etkisi bulunmamaktadır.

Tablo 4.70. Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		N	$\bar{X}$	ss.	V
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,2	1,0	46,2
	LİSANS	191	2,1	1,0	47,9
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	1,8	0,8	43,5
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,6	1,1	40,2
	LİSANS	191	2,1	1,0	47,5
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,0	0,9	42,9
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,5	1,1	46,4
	LİSANS	191	2,2	1,2	54,6
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,5	1,2	46,0
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,9	1,3	43,5
	LİSANS	191	2,6	1,3	49,0
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,8	1,2	44,0
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,7	1,1	41,8
	LİSANS	191	2,4	1,1	47,1
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,4	1,3	53,8
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,6	1,1	42,5
	LİSANS	191	2,4	1,1	46,5
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,3	1,2	51,2
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,4	1,0	42,6
	LİSANS	191	3,3	1,2	36,4
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	3,2	1,2	36,5
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,3	1,2	50,7
	LİSANS	191	3,3	1,3	39,8
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	3,2	1,3	39,8
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	107	2,4	1,2	48,2
	LİSANS	191	2,2	1,2	52,8
	Y.LİSANS/DOKTORA	77	2,1	1,2	56,6

Öğrenim durumu değişkenine göre en yüksek ortalama $\bar{X} = 3,3$ ile üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedir ve üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik ederler boyutunda lisans mezunlarına; en düşük ortalama ise $\bar{X} = 1,8$ ile okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir boyutunda Y.Lisans/Doktora mezunlarına aittir. Bağlı değişim katsayısı en düşük $V = 36,4$ ile en yüksek $V = 54,6$ değerleri arasındadır. Bütün boyutlarda $V > 25$

olduğundan dağılım tüm gruplarda heterojen/farklıdır. Disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlerle ilgili algı öğrenim durumuna göre değişmektedir.

Tablo 4.71. Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	Gruplar Arası	2,0	3,4	,036
	Grup İçi	372,0		
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	Gruplar Arası	2,0	11,4	,000
	Grup İçi	372,0		
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	2,0	3,3	,040
	Grup İçi	372,0		
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	Gruplar Arası	2,0	2,7	,070
	Grup İçi	372,0		
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	2,0	3,1	,047
	Grup İçi	372,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	Gruplar Arası	2,0	2,3	,106
	Grup İçi	372,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	Gruplar Arası	2,0	24,3	,000
	Grup İçi	372,0		
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	Gruplar Arası	2,0	23,2	,000
	Grup İçi	372,0		
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	Gruplar Arası	2,0	2,2	,114
	Grup İçi	372,0		

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,036$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,000$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; sportif/sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,040$ ve $p < 0,05$ olduğundan farklı; üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedir boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,000$ ve $p < 0,000$ olduğundan fark anlamlı ve üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik ederler boyutunda anlamlılık değeri $p = 0,000$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; diğer tüm boyutlarda anlamlılık değeri $p > 0,05$ olduğundan fark anlamsızdır. Deneklerin disiplini etkileyen çevresel faktörlere ilişkin algılarının farklı olduğu ve bu algının öğrenim durumuna göre bazı boyutlarda değiştiği görülmektedir.

Tablo 4.72. Öğrenim Durumuna Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	(I)ÖGRN. DURUMU	(J) ÖGRN. DURUMU	Ortalama Farkı (I-J)	Sig.
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,129	,502
		Y.LİSANS/DOKTORA	,369	,028
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,129	,502
		Y.LİSANS/DOKTORA	,239	,153
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,369	,028
		LİSANS	-,239	,153
Okul disiplininin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,489	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,636	,000
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,489	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,147	,524
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,636	,000
		LİSANS	-,147	,524
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,279	,122
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,065	,927
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,279	,122
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,344	,078
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,065	,927
		LİSANS	,344	,078
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,347	,061
		Y.LİSANS/DOKTORA	,152	,702
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,347	,061
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,195	,488
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,152	,702
		LİSANS	,195	,488
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,299	,089
		Y.LİSANS/DOKTORA	,388	,070
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,299	,089
		Y.LİSANS/DOKTORA	,089	,840
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,388	,070
		LİSANS	-,089	,840
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,243	,178
		Y.LİSANS/DOKTORA	,324	,135
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,243	,178
		Y.LİSANS/DOKTORA	,081	,856
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,324	,135
		LİSANS	-,081	,856
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-,941	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,851	,000
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	,941	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,091	,828
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,851	,000
		LİSANS	-,091	,828
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	-1,008	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	-,888	,000
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	1,008	,000
		Y.LİSANS/DOKTORA	,119	,762
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	,888	,000
		LİSANS	-,119	,762
Siyasilerin eğitime ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	LİSE / ÖN LİSANS	LİSANS	,225	,254
		Y.LİSANS/DOKTORA	,348	,117
	LİSANS	LİSE / ÖN LİSANS	-,225	,254
		Y.LİSANS/DOKTORA	,124	,715
	Y.LİSANS/DOKTORA	LİSE / ÖN LİSANS	-,348	,117
		LİSANS	-,124	,715

$p < 0,05$ anlamlılık değerine göre öğrenim durumu değişkeni bağlamında gruplar arasındaki farkların anlamlılık durumları boyutlar açısından şu şekildedir: Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir boyutunda anlamlılık değeri Lise/Önlisans ile Y.Lisans/Doktora grupları arasında $p=0,028$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; okul disiplininin sağlanmasında medya unsurları etkilidir boyutunda anlamlılık değeri Lise/Önlisans mezunları ile Lisans mezunları grupları arasında $p=0,000$ ve Lise/Önlisans grupları ile Y.Lisans grupları arasında $p=0,00$ $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı, üst yöneticileri ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedir boyutunda anlamlılık değeri Lise/Önlisans mezunları ile Lisans ve Y.Lisans/Doktora mezunları arasında $p=0,000$ ve $p < 0,000$ olduğundan fark anlamlı ve üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik ederler boyutunda anlamlılık değeri Lise/Önlisans mezunları ile Lisans ve Y.Lisans/Doktora mezunları arasında $p=0,000$ ve $p < 0,000$ olduğundan fark anlamlı; diğer tüm boyutlarda anlamlılık değeri $p > 0,05$ olduğundan fark anlamsızdır. Deneklerin disiplini etkileyen çevresel faktörlere ilişkin algılarının farklı olduğu ve öğrenim durumuna göre değiştiği gözlenmiştir.

Tablo 4.73. Statüye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		N	$\bar{X}$	ss.	V
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	ÖĞRENCİ	150	2,1	1,1	54,3
	VELİ	150	2,1	1,1	49,9
	ÖĞRETMEN	125	2,0	0,9	43,9
	YÖNETİCİ	100	2,0	0,9	45,2
Okul disiplininin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	ÖĞRENCİ	150	2,4	1,0	40,8
	VELİ	150	2,6	1,0	40,0
	ÖĞRETMEN	125	2,2	1,0	46,9
	YÖNETİCİ	100	1,8	0,8	44,9
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	ÖĞRENCİ	150	2,6	1,2	46,9
	VELİ	150	2,5	1,2	46,2
	ÖĞRETMEN	125	2,3	1,2	51,1
	YÖNETİCİ	100	2,1	1,1	55,5
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	ÖĞRENCİ	150	3,0	1,2	39,6
	VELİ	150	3,0	1,3	43,4
	ÖĞRETMEN	125	2,6	1,2	47,0
	YÖNETİCİ	100	2,5	1,2	49,1
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	ÖĞRENCİ	150	2,8	1,3	46,4
	VELİ	150	2,9	1,2	41,9
	ÖĞRETMEN	125	2,3	1,1	49,3
	YÖNETİCİ	100	2,2	1,0	47,6
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	ÖĞRENCİ	150	2,7	1,0	37,2
	VELİ	150	2,6	1,1	42,4
	ÖĞRETMEN	125	2,3	1,1	48,9
	YÖNETİCİ	100	2,5	1,2	48,8

Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	ÖĞRENCİ	150	2,4	1,0	41,0
	VELİ	150	2,4	1,1	47,0
	ÖĞRETMEN	125	3,5	1,0	28,6
	YÖNETİCİ	100	3,4	1,1	33,4
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	ÖĞRENCİ	150	2,2	1,0	46,0
	VELİ	150	2,2	1,2	53,0
	ÖĞRETMEN	125	3,5	1,1	30,7
	YÖNETİCİ	100	3,4	1,3	38,3
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	ÖĞRENCİ	150	2,3	1,0	44,8
	VELİ	150	2,3	1,1	49,9
	ÖĞRETMEN	125	2,3	1,2	54,2
	YÖNETİCİ	100	2,1	1,1	53,6

Deneklerin disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algıları statüye göre incelendiğinde $p < 0,05$ anlamlılık değerine göre en yüksek ortalamanın üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedir boyutunda ($\bar{X} = 3,5$) ve en düşük ortalamanın okul disiplininin sağlanmasında medya unsurları etkilidir ($\bar{X} = 1,8$) boyutunda olduğu görülmektedir. Bağlı değişim katsayısı ise bütün boyutlar bazında en düşük $V = 28,6$ ve en yüksek $V = 55,5$ değerinde ölçüldüğü görülmektedir. Bu durumda V değeri tüm boyutlarda $V > 25$ olduğundan ve dağılım tüm boyutlarda tüm gruplar için heterojen/farklıdır. Bütün boyutlarda deneklerin disiplininin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algılarının farklı olduğu ve bu farkın statü değişkenine göre değiştiği gözlenmiştir.

Tablo 4.74. Statüye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	Gruplar Arası	3,0	0,9	,458
	Grup İçi	521,0		
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	Gruplar Arası	3,0	14,3	,000
	Grup İçi	521,0		
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	3,0	5,2	,002
	Grup İçi	521,0		
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	Gruplar Arası	3,0	5,4	,001
	Grup İçi	521,0		
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	3,0	10,0	,000
	Grup İçi	521,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	Gruplar Arası	3,0	3,2	,023
	Grup İçi	521,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	Gruplar Arası	3,0	45,9	,000
	Grup İçi	521,0		
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	Gruplar Arası	3,0	53,6	,000
	Grup İçi	521,0		
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	Gruplar Arası	3,0	0,5	,711
	Grup İçi	521,0		

Statü değişkenine göre deneklerin disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algıları sadece okul disiplninde çevresel faktörler etkilidir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,458$ ve $p>0,05$ olduğundan fark anlamsız; siyasilerin eğitimle ilgili kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,711$ ve $p>0,05$ olduğundan fark anlamsız; diğer tüm boyutlarda anlamlılık değeri $p<0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Deneklerin disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algılarının farklı olduğu ve bu farkın oluşmasında statüye göre bakış açısının çok yüksek oranda etkili olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.75. Statüye Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut	(I) STATU	(J) STATU	Sig.
Okul disiplninde çevresel faktörler etkilidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,879
		ÖĞRETMEN	,945
		YÖNETİCİ	,869
	VELİ	ÖĞRENCİ	,879
		ÖĞRETMEN	,585
		YÖNETİCİ	,479
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,945
		VELİ	,585
		YÖNETİCİ	,995
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,869
		VELİ	,479
		ÖĞRETMEN	,995
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,263
		ÖĞRETMEN	,125
		YÖNETİCİ	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	,263
		ÖĞRETMEN	,001
		YÖNETİCİ	,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,125
		VELİ	,001
		YÖNETİCİ	,084
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		ÖĞRETMEN	,084
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,865
		ÖĞRETMEN	,148
		YÖNETİCİ	,002
	VELİ	ÖĞRENCİ	,865
		ÖĞRETMEN	,513
		YÖNETİCİ	,016
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,148
		VELİ	,513
		YÖNETİCİ	,370
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,002
		VELİ	,016
		ÖĞRETMEN	,370

Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	ÖĞRENCİ	VELİ	1,000
		ÖĞRETMEN	,052
		YÖNETİCİ	,010
	VELİ	ÖĞRENCİ	1,000
		ÖĞRETMEN	,058
		YÖNETİCİ	,011
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,052
		VELİ	,058
		YÖNETİCİ	,898
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,010
		VELİ	,011
		ÖĞRETMEN	,898
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,962
		ÖĞRETMEN	,006
		YÖNETİCİ	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	,962
		ÖĞRETMEN	,001
		YÖNETİCİ	,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,006
		VELİ	,001
		YÖNETİCİ	,823
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		ÖĞRETMEN	,823
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	ÖĞRENCİ	VELİ	,921
		ÖĞRETMEN	,018
		YÖNETİCİ	,487
	VELİ	ÖĞRENCİ	,921
		ÖĞRETMEN	,092
		YÖNETİCİ	,829
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,018
		VELİ	,092
		YÖNETİCİ	,573
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,487
		VELİ	,829
		ÖĞRETMEN	,573
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	ÖĞRENCİ	VELİ	,895
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	,895
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		YÖNETİCİ	,907
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		ÖĞRETMEN	,907
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	ÖĞRENCİ	VELİ	,977
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	VELİ	ÖĞRENCİ	,977
		ÖĞRETMEN	,000
		YÖNETİCİ	,000
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		YÖNETİCİ	,704
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,000
		VELİ	,000
		ÖĞRETMEN	,704

Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	ÖĞRENCİ	VELİ	,997
		ÖĞRETMEN	,997
		YÖNETİCİ	,823
	VELİ	ÖĞRENCİ	,997
		ÖĞRETMEN	1,000
		YÖNETİCİ	,722
	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ	,997
		VELİ	1,000
		YÖNETİCİ	,735
	YÖNETİCİ	ÖĞRENCİ	,823
		VELİ	,722
		ÖĞRETMEN	,735

$p < 0,05$ anlamlılık oranına göre deneklerin disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algılarında statü değişkenine göre statüler arasında ne gibi farklar olduğu ise şu şekildedir: Okul disiplininin sağlanmasında medya unsurları etkilidir boyutunda öğrenciler ile yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p = 0,00$ $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; velilerle yönetici ve öğretmenler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri sırayla $p = 0,001/0,000$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; öğretmenlerle veliler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p = 0,001$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Statü değişkenine göre deneklerin disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algıları gruplar arasında farklılık göstermektedir.

Sportif/sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir boyutunda $p < 0,05$ anlamlılık bazında öğrencilerle yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p = 0,002$ $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; velilerle yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p = 0,016$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; diğer gruplar arasında fark anlamsızdır. Disiplin ailenin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir boyutunda öğrencilerle yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p = 0,010$ ve $p < 0,05$ olduğundan anlamlı; velilerle yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p = 0,011$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; diğer gruplar arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p > 0,05$ olduğundan fark anlamsızdır.

Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir boyutunda öğrencilerle öğretmen ve yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri sırayla $p = 0,006/0,00$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; velilerle öğretmen ve yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri sırayla $p = 0,001/0,000$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; öğretmenlerle öğrenci ve veliler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri sırayla $p = 0,006/0,001$ ve $p < 0,05$ olduğundan fark anlamlı; diğer tüm boyutlarda fark anlamsızdır. Üst yöneticilerle kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline

bakışları farklıdır boyutunda sadece öğrencilerle öğretmenler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p=0,018$ ve $p<0,05$ olduğundan fark anlamlı diğer tüm gruplar arasında $p>0,05$ olduğundan fark anlamsızdır. Bu boyutlarda gruplar arasında algı farkı vardır ve bu algı statüye göre değişiklik göstermektedir.

Üst yöneticilerle kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler boyutunda sadece öğrencilerle veliler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p=0,895$ ve $p>0,05$ olduğundan fark anlamsız; öğretmenlerle yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p=0,907$ ve $p>0,05$ olduğundan fark anlamsız; diğer tüm gruplar arasındaki ilişkilerde anlamlılık değeri $p<0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Yine üst yöneticiler kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar boyutunda öğrencilerle veliler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p=0,977$ ve $p>0,05$ olduğundan fark anlamsız; öğretmenlerle yöneticiler arasındaki ilişkide anlamlılık değeri $p=0,704$ ve $p>0,05$ olduğundan fark anlamsız; diğer tüm gruplar arasındaki ilişkilerde anlamlılık değeri $p<0,05$ olduğundan fark anlamlıdır. Bu boyutlarda da disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algı farkına statü değişkeninin açık etkisi görülmektedir. Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir boyutunda gruplar arasındaki bütün ilişkilerde anlamlılık değeri $p<0,05$ anlamlılık değerine göre $p>0,05$ olduğundan farkların anlamsız olduğu görülmektedir. Bu boyutta deneklerin yüksek oranda bu algıya katıldıkları ancak bunun statüye göre değişmediği gözlenmiştir.

Tablo 4.76. Yaşa Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	Gruplar Arası	44,0	0,8	,868
	Grup İçi	480,0		
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	Gruplar Arası	44,0	1,3	,074
	Grup İçi	480,0		
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	44,0	1,0	,476
	Grup İçi	480,0		
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	Gruplar Arası	44,0	1,0	,534
	Grup İçi	480,0		
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	44,0	1,2	,138
	Grup İçi	480,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disiplini bakışları farklıdır.	Gruplar Arası	44,0	1,6	,013
	Grup İçi	480,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	Gruplar Arası	44,0	1,6	,013
	Grup İçi	480,0		
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	Gruplar Arası	44,0	2,1	,000
	Grup İçi	480,0		
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	Gruplar Arası	44,0	1,4	,042
	Grup İçi	480,0		

Deneklerin disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algıları $p<0,05$ anlamlılık değerine göre şu şekildedir: Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışı farklıdır boyutunda anlamlılık değeri $p=0,013$ ve $p<0,05$ olduğundan fark anlamlı; üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada iş birliği içindedirler boyutunda anlamlılık değeri $p=0,013$ ve $p<0,05$ olduğundan fark anlamlı; üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar boyutunda anlamlılık değeri $p=0,000$ ve $p<0,05$ olduğundan fark anlamlı ve siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,042$ ve $p<0,05$ olduğundan fark anlamlı; diğer tüm boyutlarda fark anlamsızdır. Deneklerin disiplini sağlamada çevresel faktörlere ilişkin algıları yaş değişkenine göre bazı boyutlarda değişse de genel olarak değişmediği gözlenmiştir.

Tablo 4.77. Çalışma Yılına Göre Disiplini Sağlamada Çevresel Faktöre İlişkin Algı Ortalamalarının Karşılaştırılması

Boyut		df	f	Sig.
Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.	Gruplar Arası	32,0	1,5	,059
	Grup İçi	192,0		
Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.	Gruplar Arası	32,0	1,9	,005
	Grup İçi	192,0		
Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	32,0	1,0	,403
	Grup İçi	192,0		
Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.	Gruplar Arası	32,0	1,2	,185
	Grup İçi	192,0		
Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.	Gruplar Arası	32,0	1,2	,225
	Grup İçi	192,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.	Gruplar Arası	32,0	1,3	,134
	Grup İçi	192,0		
Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.	Gruplar Arası	32,0	0,6	,930
	Grup İçi	192,0		
Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.	Gruplar Arası	32,0	0,6	,964
	Grup İçi	192,0		
Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.	Gruplar Arası	32,0	1,2	,202
	Grup İçi	192,0		

Deneklerin disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algıları çalışma yılına göre $p<0,05$ anlamlılık değerine göre şu şekildedir: Sadece okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir boyutunda anlamlılık değeri $p=0,005$ ve $p<0,05$ olduğundan fark anlamlı; diğer tüm boyutlarda anlamlılık değeri $p>0,05$ olduğundan $p<0,05$ anlamlılık bazında fark anlamsızdır. Deneklerin disiplinin sağlanmasında çevresel faktörlere ilişkin algılarında yaş değişkeninin etkisinin yok denecek kadar az olduğu görülmektedir.

BÖLÜM 5

5.1. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1.1. Tartışma

İnsanın olduğu her yerde, her ortamda doğal ve kaçınılmaz sonuçtur, tartışma ve çatışma. İnsan nasıl hayatını sürdürmek için yemek-içmek zorundaysa aynı derecede tartışmak çatışmak zorundadır. Her insan ayrı bir dünya, her insan ayrı bir inceleme konusu olacak kadar karmaşık, duygu, fikir, kültür, anlayış farkına sahiptir. Okullarda, fabrikalarda, sokaklarda, caddelerde bu kadar yönden farklı binlerce insan bir arada yaşamak zorundadır. Durum böyle olunca bu kadar farklılığını ortadan kaldırılması ve tek tip insanın yaratılması mümkün olamayacağına göre “çatışma” da toplumsal yaşamın doğal ve vazgeçilmez bir parçası olarak karşımıza çıkacaktır (Türnüklü, 2006:1). Çatışma her ne kadar istenmeyen bir durummuş gibi algılansa da aslında çatışmanın, tartışmanın çok önemli ve katkı sağlayıcı bir yönünü de gözden kaçırmamak gerekir. Bu yüzden de çatışmayı yok etmek yerine; kötü çağrışıma neden olan şiddeti içinden çekip almak gerekir. Bunun dışında çatışmayı, tartışmayı, özellikle toplumunun geleceğini şekillendiren eğitim gibi konularda olağan ve faydalı olarak görülmelidir. Türnüklü’ye göre (2006) çatışmayı, yıkıcı bir lensle değil onarıcı bir lensle görürsek, gelişmenin, ilerlemenin, dönüşmenin ve bütünleşmenin, bir aracı ve fırsatı olur. Bu nedenle çatışma, engellenmesi, önlenmesi ve uzak durulması gereken bir durum değil teşvik edilmesi gereken bir durum olarak görülmektedir.

Ancak çelişkilerin kaygı verici tarafı, tornadan çıkma bir disiplin algısının olmayışından değil, özellikle yönetici ve öğretmenlerin problemin ne olduğu konusunda genelde birleşebilmeleri, ancak çözüm geliştirme ve çözüm becerileri noktasında bir algı birliğine ulaşamamalarıdır. Bunun temel nedeni de yine, hem çözüm üretilecek, algı birliği sağlanacak grupların çok karışık olması, çok değişik girdilerinin bulunması, hem de çözüm üretecek grubun çok karmaşık yapıya sahip olmasıdır. Yoksa çatışma, fikirlerin uyuşmaması, algıların farklı olması toplumsal yaşamın elbette vazgeçilmez bir kuralıdır. Ancak buna karşı, engellenmesi, önlenmesi ve uzak durulması gereken temel öğenin “çatışma” değil, “çatışmanın sözlü ya da fiziksel şiddetle” çözümüdür. Çatışma doğası gereği ne olumlu ne de olumsuzdur. Yalnızca yaşamın bir parçasıdır. Çatışmaların yapıcı mı, yıkıcı mı olduğunu çatışmanın kendisi değil, çatışmaları

çözmek için seçtiğimiz “yol” belirler. Bu nedenle çatışmalar hem yapıcı hem de yıkıcı yollarla yönetilebilir. (Türnüklü, 2006:1)

Bu nedenle sorunlara ve özellikle okullarda disiplin/disiplinsizlik üzerine yönetici ve öğretmenlerin yaklaşım becerileri çok titiz, çoğunlukla genelleyici, sınıflandırıcı değil, kişiye özel, çözücü ve kucaklayıcı olmalıdır. Tartışmaları şiddete çeviren değil, tartışmalarda farklılıkları gören ve farklılıklara saygı gösteren bir anlayışı yerleştirmek en nihai ve en temel hedef olmalı; demokratik, insancıl ve sevgi-saygı ortamında yapılan tartışmalarla her birey ülkesine, temsil ettiği değerlere pozitif katkı sağlamalıdır.

Türnüklü’ye göre (2006) insan doğuştan itibaren yaşamını bir müzakereci olarak sürdürmektedir. İsteklerimize hedeflerimize ve amaçlarımıza ulaşmak için, yaşadığımız kişiler arası sorunları çözmek için diğer insanlarla tüm yaşamımız boyunca müzakere yapmak durumundayız. Müzakere, yıkıcı ve şiddetle sorun çözenin ve hedefe ulaşmanın bir alternatifi olarak sunulmaktadır. Ancak ne yazık ki, bir yerde insan var ise mutlaka çatışmada vardır. Eğer çatışma var ise mutlaka belli düzeyde şiddet de vardır. Bu çalışmada çatışmaları, anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak amacıyla olunmamıştır elbette. Amaç, çalışmanın temelini teşkil eden eğitim paydaşlarının çatışmalara yaklaşımını tespit ederek bu çatışmaları müzakereci, dinleyici ve algılayıcı, saygı duyan ve demokratik vasıflarla özümsemiş ilişkiler kurarak ilkeli tavırlara yöneltmektir.

5.1.2. Sonuçlar

Yaradılışı, eğilimi, niyeti ve davranışı kişinin kafa yapısını oluşturur. Ege Jonny’nin kafa yapısının öğrenme ile uzaktan yakından ilişkisi yoksa (buna davranış da dahil) öğrenemez. Bu nedenle gençlerle çalışan yetişkinlerin başlıca görevi, onların öğrenmelerini ve doğru davranmalarını sağlayacak bir kafa yapısına sahip olmalarına yardımcı olmaktır (Marshall, 2009:86).

Burada temel nokta her insanın özellikle kişilik gelişimlerinin doruk noktasında olan liseli öğrencilere askeri bir disiplin algısıyla tavizsiz kurallar koymak ve onların da bunlara kayıtsız şartsız boyun eğmelerini beklemek değil, onları sürece katarak, fikirlerini ortaya koymalarını ve onların değerli oldukları hissini kazandırarak algılarında temel bir değişime gitmektir. Bu sadece öğrenciler için değil diğer paydaşlar için de özellikle yapılması gereken bir uygulamadır. Bu yapılmadığı sürece de çatışma,

çatışma neticesinde güçlünün güçsüzü sindirdiği, sorunu çözen değil sorunu çoğaltan bir sistemle boğuşmak zorundadır bütün sistemler.

Özellikle kişilerin algıları, beklentileri, davranışları ve iletişim örüntüleri kültürel değişkenlerden oldukça etkilenmektedir. Ancak insanlar, kültürlerin farklılıklarını görmek yerine genel olarak kültürlere düşman olma gibi basit ve yıkıcı bir yolu tercih etmekte ve genellemelerle yıllar boyu süren çatışma ve düşmanlıkların tohumlarını atmaktadırlar. Burada üzerinde durulması gereken en temel nokta hangi kültürel grupların ya da değişkenlerin sorun yarattığı değil, çatışma sürecini nasıl etkilediğidir. Kültürel değişkenler üstün ya da aşağı, iyi ya da kötü, olumlu, ya da olumsuz gibi kavramlar yerine “farklılık” çatısı altında incelenmelidir. (Türnüklü, 2006:18)

Bu çalışmada kültürü, yaşı, cinsiyeti, eğitim durumu, sosyal çevresi, toplumsal statüsü ve mesleği farklı dört ayrı grubun disipline ilişkin algıları, disiplini sağlamaya ilişkin algıları, disipline etki eden çevresel faktörlere ilişkin algıları tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada yedi temel bağımsız değişken ve bu bağımsız değişkenlere bağlı toplam 30 bağımlı değişken analiz edildi ve bu farklı algıların ne şekilde değiştiği, hangi bağımsız değişkenin bu algılara ne derece etki ettiği tespit edilmiş, bu veriler analiz edilip yorumlanmıştır.

İlk önce deneklerin disiplin denince akıllarına gelen kelimeler olumlu olumsuz gruplandırılmış; *kural, düzen, saygı, başarı* gibi kelimeler olumlu; *ceza, suç, uzaklaştırma* gibi kelimelerle de olumsuz çağrışım yaptığı görülmüştür. Deneklerin %90'ı olumlu (N=525/474) %10'u ise olumsuz çağrışım yaptığı (N=525/51) anlaşılmaktadır. Bu durumda disiplin kelimesi denekler üzerinde çok yüksek oranda olumsuz bir algı yaratmamaktadır. Ayrıca deneklere “Okullarda uyulması gereken kuralları ne derece bilindikleri” sorulmuştur. Deneklerin yaklaşık %70'i kuralları iyi ya da çok iyi derecede bildiğini ifade etmiştir.

“*Disiplin herkese göre değişir.*” yargısına deneklerin %58'i bu yargıya katılırken %36'sı katılmamıştır. Deneklerin çoğunlukla bu yargıya katıldıkları ancak katılmayanların oranının da göz ardı edilmeyecek derecede olduğu gözlenmiştir. “*Disiplin katı kurallar anlamı taşır.*” yargısına ise deneklerin %21 katılırken %73 katılmamıştır. Disiplinin katı kurallar anlamına gelmediği algısı denekler arasında yaygındır ve bu veri deneklerin genel olarak disiplininin olumsuz anlam

çağrıştırmamasıyla da ilgilidir. Deneklerin %63'ü "**Disiplin cezayla korkutmaktır.**" yargısına katılırken %24'ü katılmamıştır. Deneklerin %73'ü "**Disiplinsiz davranışın kurallara uymayan davranışların tümü**" olduğuna katılırken %20'si bu fikre katılmamıştır. Ayrıca deneklerin %36'sı "**Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.**" algısına katılırken %55'i bu yargıya katılmadığını ifade etmiştir. Deneklerin %49'u "**Disiplin kurallara aynen uymaktır.**" algısına katılırken %35'i bu fikre katılmamıştır. Bu durumda disiplinin kurallara aynen uymak olduğu algısı denekler arasında oldukça çelişkili bir sonuç doğurmuştur.

Deneklerin %67'si "**Disiplinin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir**" yargısına katılırken %18'i katılmamıştır. Deneklerin %67'si "**Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.**" yargısına katılmış %18'i ise karşı çıkmıştır. Deneklerin %82'si "**Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.**" yargısına katılırken %12'si u algıya katılmamıştır. Deneklerin büyük çoğunluğu bu yargıda algı birliği içindedir.

"**Disiplini okulda, okul idaresi sağlar.**" yargısına deneklerin %62'si katılırken %32'si katılmamıştır. "**Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.**" yargısına %78'i katılmış ancak %14'ü katılmamıştır. Deneklerin %80'i "**Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.**" algısına katılırken sadece %11'i buna karşı çıkmıştır. Deneklerin %66'sı "**Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.**" yargısına katılırken %22'si katılmamıştır. "**Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.**" yargısına ise deneklerin %41'i katılırken %40'ı katılmamıştır. Deneklerin %83'ü "**Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranmalarının disiplinin sağlanmasında etkilidir.**" yargısını onaylarken %9'u bu algıya katılmamıştır. Bu verilere göre öğretmen ve yöneticilerin kararlı ve tutarlı davranmaları disiplin açısından önem arz etmektedir.

"**Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.**" yargısına deneklerin %53'ü katılırken %22'si katılmadığını ifade etmiştir. Deneklerin %54'ü "**Öğretmenler, sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.**" yargısına katılırken %26'sı katılmadığını ifade etmiştir.

Deneklerin %42'si "**Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.**" yargısına katılırken %29'u katılmadığını ifade etmiştir. Deneklerin %73'ü "**Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.**" yargısına katılmış,

%16'sı katılmamıştır. Bu verilere göre öğretmenlerin bilgi ve kariyer açısından donanımlı olmaları disiplini sağlamada önemli bir etkidir.

Deneklerin %89'u "**Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.**" yargısına katılırken %11'i katılmamıştır. Bu verilere göre çevresel faktörlerin disiplini etkilediği algısı çok yüksek oranda kabul görmektedir. Deneklerin %67'si "**Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.**" yargısını savunurken %13'ü buna katılmamıştır. Deneklerin %60'ı "**Sportif ve sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.**" Yargısını savunurken %23'ü buna katılmamıştır. Deneklerin %47'si "**Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.**" yargısını savunurken %33'ü karşı çıkmıştır. Deneklerin %56'sı "**Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin çocukları daha disiplinlidir.**" yargısına katıldığını, %27'si katılmadığını ifade etmiştir.

Deneklerin %61'i "**Üst yöneticilerle kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.**" yargısına katılırken %22'i farklı olmadığını ifade etmişlerdir. Deneklerin %21'i "**Üst yöneticilerle kurumu yöneticileri disiplini sağlamada iş birliği içindedir.**" yargısına katılırken %59'u buna katılmamıştır. Deneklerin %24'ü "**Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.**" yargısını savunurken %59'u bu yargıya katılmadığını ifade etmiştir.

Deneklerin %56'sı "**Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.**" yargısına katılırken %18'i katılmamıştır.

Genel olarak bakıldığında gruplar ve bağımsız değişkenler bazında öğrenciler, veliler, öğretmenler ve yöneticiler arasında;

- Okullarda Uyulması Gereken Kuralların Ne Derece Bilindiği konusunda,
- Disiplininin ne olduğuna ilişkin algıda, (A)
- Disiplinin nasıl sağlanacağına ilişkin algıda, (B)
- Disiplini sağlamada çevresel faktörlerin etkisine ilişkin algıda (C) algı birliği oluşmadığı gözlemlenmiştir.

5.2. ÖNERİLER

5.2.1. Eğitim ve Okulların Paydaşlarına Öneriler

Bu çalışmada Sakarya ilinde resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ve yöneticiler ile bu okullarda okuyan öğrenciler ve velilerinin disipline ilişkin algıları üzerine bir araştırma yapıldı. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında şu önerilere yer verildi:

1. Disiplinin olumsuz algı yaratmamasına özen gösterilmelidir. Her kurumda, kuralların mutlaka olacağı, ancak bunların baskı unsuru değil, ilkeli bir yaşam için var olduğu her paydaşa doğru ve etkili olarak anlatılmalıdır.
2. Araştırmada deneklerin %50'ye yakınının okullarda uyulması gereken kuralları bilmediği saptanmıştır. Bundan dolayı da, değişik teknik ve etkinliklerle her paydaşın kuralları bilmesi, neden bilmesi gerektiği, kurallara uyarsa ve uymazsa nelerin olabileceği, tehdit ve baskı kurulmadan etkin ve doğru bir şekilde anlatılmalıdır. Özellikle kurallara uymayan ve disiplinsizlik gösteren öğrencilere rehber öğretmenler nezaretinde bu algı iyice kavratılmalıdır.
3. Araştırmada disiplinin algısal olarak çok göreceli olduğu bulgusuna ulaşıldı. Elbette herkesin aynı anda aynı şeyi düşünmesi, uygulaması mümkün değildir. Ancak kurumsal işleyiş ve ilke bazında özellikle öğretmenler ve yöneticiler kurumsal bir kimlik ve tavır takınmak ve taşımak zorunda olduklarını unutmamalıdır.
4. Az da olsa deneklerin disiplinle şiddeti özdeşleştirdikleri bulgusundan hareketle, yönetici, öğretmen ve velilerin sorunların çözümünde kesinlikle sözlü ya da fiziki şiddete başvurmamaları gerekmektedir.
5. Paydaşlar he derse ayrı bir değer olduğu bilinciyle yaklaşmalı, önemli ders, önemsiz ders ayrımı kesinlikle yapmamalıdır.
6. Disiplinsiz davranışın sadece kurallara uymamak demek olmadığı, hedefi olmayan, her gün daha da kendini geliştirmeyen her bireyin disiplinsizlik içinde bulunduğu bütün paydaşlara etkin olarak anlatılmalıdır.
7. Paydaşların kesinlikle aşağılayan, hor gören, tehdit eden tavır ve hareketlerden uzak durmaları gerekmektedir.

8. Disiplinin sadece öğrencilerin değil tüm paydaşların amaca giden sorumluluklarını ifade ettiğinin altı çizilmelidir.
9. “Okullar okul idarelerinin değil tüm paydaşlarındır.” algısı güçlendirilmelidir. Bu açıdan paydaşlara okulu sahiplenme ve gelip gidilen bir yer değil, geleceğin şekillendirildiği bir yaşam alanı olduğu vurgusu her zaman ve zeminde yapılmalıdır.
10. Öğretmen ve yöneticiler kendilerini çağdaş yöntem, teknik ve becerilerle geliştirmeli, iletişim konusunda ciddi bir gayret içinde olmalı, iletişim becerilerini her gün daha da geliştirmeli ve öğrencinin değişim hızının önüne geçmelidir.
11. Okullarda her paydaş diğeriyle sevgi, saygı ve demokratik tutum içinde olmalıdır.
12. Rehberlik servisi her alanda etkin ve yol gösterici çalışmalar içinde olmalıdır.
13. Disiplin cezası alan öğrencilere başka türlü yaptırımlar uygulanmamalıdır. Horlama, dışlama ve geçmişte yaptığı olumsuz davranışları sürekli gündemde tutma gibi davranışlardan uzak durulmalıdır.
14. Okullarda disiplini sağlamada herkes kendi kişisel yaklaşımını değil, kurumsal ve etik bir yaklaşımı benimsemelidir.
15. Aileler, özellikle okul yönetimlerine, kararlarına katılmalı, daha fazla sorumluluk almalıdır.
16. Öğretmenler ve yöneticiler kariyer ve bilgi bakımından kendilerini sürekli geliştirmeli ve yenilemelidir.
17. Çevresel faktörlerin gençler üzerine çok etkili olduğu her zaman ciddi olarak değerlendirilmeli ve bu konuda yazılı ve görsel medyanın eğitim ve öğretimle ilgili etik değerleri gözetmeleri ve bu konuda taviz vermemeleri konusunda yetkililerin önlem alması gerekmektedir.
18. Öğrenciler daha çok sportif ve sanatsal faaliyetlere yönlendirilmeli, bunun kişilik ve beden gelişimleri açısından önemi kavratılmalıdır.
19. Okul yöneticileri ve öğretmenlerin öğrenci ve velilerin sosyo-ekonomik şartlarını iyi değerlendirmeleri ve özellikle sınıf öğretmenlerinin bu konuda aşırı titiz davranmaları gerekmektedir.
20. Ailelerin, öğretmenlerle, yöneticilerle ve diğer velilerle kaliteli bir iletişim ve paylaşım içinde olmaları disiplini sağlamada büyük önem arz etmektedir.

21. Siyasilerin, okullarla, eğitimle ilgili kararlar alırken mutlaka eğitimcilerin raporlarına dayanarak bu kararları almaları aksi halde okul disiplinde ciddi sorunlar oluşacağını ve bu sorunlardan kaynaklanan hataların yıllar boyunca telafi edilemeyeceğini bilmeleri gerekmektedir.
22. Üst yöneticilerle kurum yöneticileri, öğretmenler, veliler, demokratik bilince dayalı, saygı ve sevgi çerçevesinde, eğitim öğretim konusunda, her şeyden önce ciddi ve ilkeli bir algı birliği içinde olmaları gerekmektedir. Bunun yanında üst yöneticiler sadece olumsuz durumlarda hesap soran değil, diğer paydaşlarla bilgi ve tecrübesini paylaşan bir rehber ve aynı amaca hizmet eden bir paydaş tavrıyla yapıcı, özgüven veren, sevdiren ve özümseyen bir yaklaşım sergilemeli; başarıyı kendi hesabına, başarısızlığı hep diğerlerinin hesabına yazan bir anlayıştan uzak olmalı, başarıyı da başarısızlığı da omuzlayan ve paylaşan bir algı içinde olmalıdır.

5.2.2. Diğer Araştırmacılara Öneriler

- a. Bu araştırmada Sakarya ilinde resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ve yöneticiler ile bu okullarda okuyan öğrenciler ve velileri üzerine çalışıldı. Araştırma diğer iller bazında da genişletilebilir.
- b. Ayrıca araştırmaya sadece resmi orta öğretim kurumlarını dâhil edildi. Araştırma özel orta öğretim kurumları ortaokullar ve ilkokullar düzeyinde de ayrı ayrı genişletilebilir. Araştırmada her lise türünden denek alındı. Bu lise türleri ayrı ayrı ele alınabilir ve her biri kendi içinde değerlendirilebilir veya sadece meslek liseleri kendi içlerinde kıyaslanarak ya da Anadolu liseleri ile fen ve sosyal bilimler liseleri kıyaslanarak da araştırma genişletilebilir.
- c. Bu araştırmada anket tekniği kullanıldı. Yukarıdaki öneriler diğer teknik ve araştırma yöntemleri kullanılarak da yapılabilir.
- d. Araştırma dört paydaş üzerinden yürütüldü. Bu paydaşlardan sadece bir tanesi üzerine daha çok katılım sağlanarak da araştırma genişletilip detaylandırılabilir.

KAYNAKLAR

- [1] Ada, S., Çetin, M.Ö., (2006), *Eğitim ve öğretim Ortamında Disiplin Nedir?*, Nobel Yayınları, İstanbul, 8-9.
- [2] Aytuna, H., (1963), “*Orta Dereceli Okullarda Öğretmenlik ve Sorunları*”, Öğretmen Kitapları Yayınları, Ankara, 274.
- [3] Akar, N., (2006), *Ortaöğretim Kurumlarında Karşılaşılan Disiplin Sorunları ve Eğitim Yöneticilerinin Çözüm Yaklaşımları*, Pamukkale Üniversitesi, sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi Denetimi Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı, Yüksel Lisans Tezi, Denizli, 4.
- [4] Bröckling, U., (2008), *Disiplin, Askeri İtaat Üretiminin Sosyolojisi ve Tarihi*, Çev: Zeynep Atayman, İstanbul, 405.
- [5] Gordon, T., (2000), *Çocukta Dış Disiplin mi, İç disiplin mi?*, Çev: Emel Aksay, Sistem Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul, 4.
- [6] Gömleksiz, M. (1988), *Demokratik Bir Sınıf Ortamı Açısından Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanı ve Öğrencilerinin Davranışlarının Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- [7] Humphreys, T., (2001), *Disiplin Nedir? Ne Değildir?, A Different Kind of Discipline*, çev: Berat Çelik, Epsilon Yayınları, İstanbul, 21.
- [8] Kiremit, H.Ö., GÖKLER, İ., (2010), *Fen Bilgisi Öğretmenliği Öğrencilerinin Biyoloji Öğretimi ile İlgili Öz-Yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:27, Yıl:2010, 43.
- [9] Karasar, N., (1979), *Bireysel ve Toplum Gerginliklerinin Giderilmesinde Problem Çözme Alışkanlığı*, Çağdaş Eğitim, 39, 15-20.
- [10] Manz, C.C., (2009), *Duyguları Yönetmenin Gücü, Duygusal Disiplin, Emotional Discipline*, Arıtan Yayınları, İstanbul, 16-17.
- [11] Marshall, M., (2009), *Ödül Yok-Ceza Yok! Bu Nasıl Disiplin? Öğretmenler ve Anababalar İçin Çocuk Eğitimine Yeni Bir Bakış*, Sistem Yayınları, Çev: Emel Aksay, İstanbul, 19.
- [12] Sarpkaya, P., (2007), *Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilere Göre Resmi Liselerdeki Öğrenci Disiplin Sorunlarının Nedenleri*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (2007-2) 22. Sayı: s: 118-120.
- [13] Şimşek, Ö. F., (2004), *Bir Grup Rehberliği Programının Öğretmenlerin disiplin Anlayışına Etkisi*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2004, sayı:2, Ankara, 42-43.

- [14] Türnüklü, A., (2006), Sınıf ve Okul Disiplinine Çağdaş Bir Yaklaşım: *Onarıcı Disiplin*, Siyasal Yayınları, Ankara, 1.
- [15] Uçar, H., (2008), *Mesleki eğitim Kurumlarında Uygulamalı Ders ortamlarının Disiplin Sorunlarına Etkisi*, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi, Yüksel Lisans Tezi, İstanbul.
- [16] WEB_1, (2013), <http://www.disiplin.nedir.com> (10.07.2013)
- [17] WEB_2, (2013), <http://www.tdk.gov.tr> (9.07.2013)
- [18] WEB_3, (2013), <http://www.disiplin.nedir.com>. (10.07.2013)
- [19] WEB_4, (2013), <http://www.ailebakanligicalisanlari.com/index.php>.(09.08.2013)

EKLER

EK-A: Sakarya Valiliği Anket Uygulaması İzin Yazısı

T.C.
SAKARYA VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 81181707/774.02/967536
Konu: Anket Çalışması

15/05/2013

VALİLİK MAKAMINA

Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yüksek Lisans Öğrencisi Selim ATAY'ın "Ortaöğretim Kurumlarında Yönetici ve Öğretmenlerin Okullarda Disipline İlişkin Algıları" konulu anket uygulamasını Müdürlüğümüze bağlı resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenler ile öğrenci ve velilerine uygulamak istediği, Okan Üniversitesinin 29/04/2013 tarih ve 588 sayılı yazıları ile bildirilmiştir.

"Ortaöğretim Kurumlarında Yönetici ve Öğretmenlerin Okullarda Disipline İlişkin Algıları" konulu anketin uygulanması, yasal gerekliliğin ilgili Okul Müdürlüklerince yerine getirilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun mütalaa edilmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Selim Yavuz SANDIKÇI
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
15/05/2013

Faruk BEKARLAR
Vali a.
Vali Yardımcısı

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır
24-05-2013

Dursun KOÇYİĞİT
Memur

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Resmi Daireler Kampüsü
B Blok 54290 Adapazarı / SAKARYA
<http://sakarya.meb.gov.tr> - hizmeteci54@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Müberra Yeliz ÇAPAR
Tel : (0 264) 251 36 01
Faks: (0 264) 251 36 01

EK-B: Anket Formu (Ön Yüz)

ANKET

Değerli katılımcılar;

Bu anket, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı “Orta Öğretim Kurumlarında Disiplin Algısı”nı saptamak için hazırlanmıştır. İsim yazmadan dolduracağınız bu ankettten elde edilen sonuçlar ilgili konunun yorumlanması ve sadece istatistiksel ve bilimsel amaç için kullanılacaktır. Zamanınızı ayırdığınız için teşekkür ederim.

Selim ATAY

Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
[İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi]

Lütfen durumunuza uygun seçeneği [X] işareti ile işaretleyiniz veya istenen bilgiyi ilgili [ ] kutucuğa yazınız.

1. CİNSİYETİNİZ	BAYAN	[ ]	ERKEK	[ ]	
2. MEZ. OLDUĞUNUZ FAKÜLTE	EĞİTİM FAK.	[ ]	DİĞER FAK.	[ ]	
3. ÖĞRENİM DURUMUNUZ	LİSE/ÖN LİSANS	[ ]	LİSANS	[ ]	
	Y.LİSANS/DOKTORA[ ]				
4. STATÜ (GÖREVİNİZ)	ÖĞRENCİ	[ ]	VELİ	[ ]	
	ÖĞRETMEN	[ ]	YÖNETİCİ	[ ]	
5. YAŞINIZ	14-30 ARASI	[ ]	31-40 ARASI	[ ]	41'DEN BÜYÜK[ ]
6. MESLEKTEKİ ÇALIŞMA YILINIZ	1-10 YIL ARASI	[ ]	11-20 YIL ARASI	[ ]	21 YILDAN ÇOK[ ]
7. MESLEĞİNİZ	[.....]				

DİSİPLİN KELİMESİNİN SİZDE ÇAĞRIŞTIRDIĞI DİĞER KELİMELER	"DİSİPLİN" DENİNCE AKLINIZA GELEN İLK ÜÇ KELİMEYİ YAZINIZ.		Okulunuzda Uyulması Gereken Kuralları ne derecede bildiğine dair görüşleriniz:	
Disiplin denince aklınıza gelen üç kelimeyi yandaki bölüme yazınız. (Lütfen düşüncelerinizi bir tek kelime ile ifade ediniz)	1		HİÇ BİLMİYORUM	
	2		BIRAZ BİLİYORUM	
	3		FIKRİM YOK	
			İYİ BİLİYORUM	
			ÇOK İYİ BİLİYORUM	

Aşağıdaki ifadelere ne ölçüde katılıyorsunuz?		Hiç katılmıyorum.	Katılmıyorum.	Fikrim yok	Katılıyorum.	Tamamen katılıyorum.
[Lütfen düşüncenize en uygun ifadeyi karşılayan sayıyı belirgin bir şekilde işaretleyiniz.]						
A. DİSİPLİNİN NE OLDUĞUNA İLİŞKİN ALGILAR:						
		1	2	3	4	5
1	Disiplin herkese göre değişir.					
2	Disiplin katı kurallar anlamı taşır.					
3	Disiplin cezayla korkutmaktır.					
4	Disiplinsiz davranış, kurallara uymayan davranışların tümüdür.					
5	Disiplin ceza vermekle aynı anlama gelir.					
6	Disiplin kurallara aynen uymaktır.					
7	Disiplin hedeflere ulaşmak için uygulanan yöntemlerdir.					
8	Disiplin kurumun düzenli işleyişidir.					
9	Disiplin herkesi (öğrenci, veli, öğretmen, yönetici) kapsar.					

EK-B: Anket Formu (Arka Yüz)

Aşağıdaki ifadelere ne ölçüde katılıyorsunuz?		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim yok	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
[Lütfen düşüncenize en uygun ifadeyi karşılayan sayıyı belirgin bir şekilde işaretleyiniz.]						
B. DİSİPLİNİN NASIL SAĞLANACAĞINA İLİŞKİN ALGILAR:						
		1	2	3	4	5
1	Okulda disiplini okul idaresi sağlar.					
2	Öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısı disiplini sağlamada çok etkilidir.					
3	Disiplin demokratik ortam oluşturularak sağlanır.					
4	Rehberlik servisi disiplini sağlamada etkilidir.					
5	Bir dersten not verilmesi disipline etki eder.					
6	Yönetici/öğretmenlerin kararlı ve tutarlı davranışları disiplini sağlamada etkilidir.					
7	Yöneticiler, yönetim konusunda yeni yöntemlerle kendilerini geliştirmektedir.					
8	Öğretmenler sorunlarla baş etmede yeni yöntemlerle kendilerini yenilemektedirler.					
9	Disiplini sağlamada herkes kendi kişisel çözüm yollarını dener.					
10	Öğretmenlerin bilgi ve kariyeri disiplini sağlamada etkilidir.					
C. DİSİPLİNİN SAĞLANMASINDA ÇEVRESEL FAKTÖRE İLİŞKİN ALGILAR:						
		1	2	3	4	5
1.	Okul disiplininde çevresel faktörler etkilidir.					
2.	Okul disiplinin sağlanmasında medya unsurları etkilidir.					
3.	Sportif/ sanatsal faaliyetlere katılan öğrenciler daha disiplinlidir.					
4.	Disiplin, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak şekillenir.					
5.	Okullarla yakın/samimi ilişkiler kuran ailelerin öğrencileri daha disiplinlidir.					
6.	Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri ve öğretmenlerin disipline bakışları farklıdır.					
7.	Üst yöneticiler ile kurum yöneticileri disiplini sağlamada işbirliği içindedirler.					
8.	Üst yöneticiler, kurum yöneticileri ve öğretmenlere disiplini sağlamada rehberlik yaparlar.					
9.	Siyasilerin eğitimle ilgili aldığı kararlar kurum disiplini üzerinde doğrudan etkilidir.					

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	: Selim ATAY
Doğum Tarihi	: 05.02.1977
Doğum Yeri	: Karaisalı/Adana
Unvanı	: Öğretmen/Müdür Yardımcısı
Öğrenim Durumu	: 100. Yıl Üniv. Eğt. Fak. Türk Dili ve Edb. Öğretmenliği : Sakarya Üniv. Fen Edb. Fak. Almanca Çeviribilim 1. Sınıf : Anadolu Üniv. Açık Öğr. Fak. Uluslar Arası İlişkiler 1. sınıf
Yabancı Dili	: Almanca/İngilizce
Görev Yaptığı İller	: İstanbul (1999-2010) : Sakarya (2010-2013)
Sertifika	: Server 2003 Sistem Uzmanlığı

Şubat 1977'de Karaisalı/Adana'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Adana'da tamamladıktan sonra 1995 yılında 100. Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümüne girdi. Bu bölümden Temmuz-1999'da mezun oldu. Aynı yıl İstanbul/Kartal'a edebiyat öğretmeni olarak atandı. 1999-2010 yılları arasında İstanbul'da, 2010-2013 yılları arasında Sakarya'da Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı liselerde Edebiyat Öğretmeni ve Yönetici olarak görev yaptı. 2011 yılında Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe İşletme Programında öğrenimine başladı. Aynı yıl Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Almanca-Çeviribilim Programına yerleşti. 2013 yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uluslar Arası İlişkiler Programına yerleşti. Halen Sakarya'da resmi bir ortaöğretim kurumunda Müdür Yardımcısı olarak çalışmaktadır.

İletişim Bilgisi: satays11@hotmail.com